

ПЛИТЫ СЕРГО

ЗАРÆДЖЫ ЗÆЛТÆ

ПОЭТИКОН УАЦМЫСТÆ

(ÆМДЗÆВГÆТÆ)

Дзæуджыхъæу

2020

ББК 84 (2 Рос=Осе)

Автор данной книги сердечно благодарит известного общественного и политического деятеля, истинного патриота своего народа, лауреата премии имени К. Хетагурова, заслуженного деятеля науки, кандидата философских наук, доцента Дзугаева Коста Георгиевича за оказанную помощь в издании этой книги

Плиты Серго. Зарæджы зæлтæ: Поэतिकон уацмыстæ (æмдзæвгæтæ) / Ред. Джусойты Нафи. – Дзæуджыхъæу, 2020. – 187 с.

ББК 84 (2 Рос=Осе)

©Плиты Сергей., 2020

Плиты Серго

АВТОРÆЙ

Аивадон литературæйæн ног уацмысты фæзынд алыхаттдæр ахъаз вæййы хуыздæрырдæм. Ног уацмыстæ ноджы уæрæхдæр æмæ хъæздыгдæр кæнынц аивадон-нывæфтыд литературæйы иумиаг къæбиц. Чиныгæй æвзæр нæй, ис дзы кæй зæгъын æй хъæуы лæмæгъ æмæ мидисджындæр уацмыстимæ чи вæййы, ахæмтæ. Фæлæ дзы иумиагæй алкæцы уацмыс дæр у фыссæг æмæ авторы фыдæбон. Мæхæдæг фæлварæн æмдзæвгæтæ раджы райдыттон фыссын, суанг скъолайы рæстæгæй. Стæй Хуссар Ирыстоны паддзахадон институты ахуыргæнгæйæ дæр. Ныртæккæ дæр архайын æмæ фæлварæнтæ кæнын ног æмдзæвгæтæ æмæ ног зонадон куыстытыл. Стæм хатт-иу дзы газеты фæрстыл дæр иугай æмдзæвгæтæ мыхуыры фæзынд. Æвæццæгæн алцæмæндæр йæхи рæстæг ис æмæ дæ тынг куы фæнда уæддæр цалынмæ йæ рæстæг æрцæуа, уæдмæ æнтысгæ дæр нæ бакæны. Иууыл тынгдæр мæм удцырын фæзынд 1989 азы кæрон, хъомысджын Уæрæсейы Цæдис пырх кæнын куы райдыдта æмæ Ирыстон хъомпал царды улæнтимæ иунæгæй сидзæрау куы аздад, царды фыдаудæнтимæ лæгæй-лæгмæ тохы куы бацыд, уæд. Уымæн дæр ис йæхи 'мбарынад, царды уавæртæ цас зындæр æмæ къуындæгдæр вæййынц, уый бæрц фыссæн сис кусынмæ йæ уд тынгдæр фескъуыны æмæ темæтæ дæр фæд-фæдыл цæуæгау æнцондæрæй фæзынынц. Æвдæлгæ дæр мæ уабæрæг нал кодта, знаджы лæбурдæн ныхкъуырд чи лæвæрдта, уыдон сæйрадждæр ме 'мкарæнтæ уыдысты. Фæлæ ма-иу хаттæй-хатт фысгæ дæр акодтон, æниу сæ мыхуырма раттон, уыцы хъуыды мæм æввахс нукуы фæзынд. Стæй мæ æвдæлгæ дæр нæ кодта, бонæй ахуыры уыдтæн, æхсæв та акъопп æмæ пикетты. Фæстæдæр, дуг куы фæсабырдæр, уæд, æмдзæвгæтæ кæй афыссын, уый зыдтой интеллигенцийы минæвæрттæй иуæй-иу фысджытæ дæр. Æвæццæгæн мæ Джусойты Нафи æмæ Плиты Феликс куынæ сразæнгард кодтаиккой, уæд нырма

дæр раздæры къуылымпы хъуыдыйыл хæст уаин, æмæ чиныг ныммыхуыр кæнын мæ хъуыдыйы æмгæрон дæр никуы уыдаид.

Ныр мæнæ ацы къаннаг чиныджы бахастон мæ хъуыдытæ, æппæлинагæй дзы ницы ис, фæлæ кæд æвзæртæ сты, уæддæр сты мæхи фыдæбон æмæ райгуырдысты мæхи сæрмагонд хъуыдыты къуыбылойæ. Цхинвалы районы культурæйы хайады гæс-Тадтаты Юзæ 2000-æм азы Хетæгкаты Къостайы райгуырдыл 140 азы цытæн рауагъта æрыгон фысджыты æмбырдгонд «Зарæг ныллæг хъæлæсæй» æмæ мын уым дæр иуæндæс æмдзæвгæ мыхуыры рацыдис. 2017 азы чиныг «Мыггаджы хуын»-ы аразджытæ Хъазиты Мелитон æмæ Плиты Феликс дæр мын чиныгмæ бахастой уыдон æмбæрц æмдзæвгæ. Æмæ ма мын ме сфæлдыстадыл Плиты Гацыр цыбыр афæлгæст сарæзта йæ чиныг «Плиты фысджытæ-рæстæджы зиууæттæ»-йы 2018 азы. Ныр ацы къаннаг чиныгæн йæ сæр «Зарæджы зæлтæ» дæр уымæн схуыдтон æмæ алкæцы æмдзæвгæ фысгæйæ дæр мæ хъусты зæлыдысты цы фыстон, уыцы æмдзæвгæйы зæлтæ, цыма зæрдæйы рæбынаей зарæгимæ гуырдысты, афтæ. Ис дзы риссаг темæтæ; фыдрæстæг æмæ хъæбатырдзинад, мæнгард æмæ æвзагхæссæджы фыдархайд, хицæн адæймæгтæ æмæ разагътайы лæгтыл мæ хъуыдытæ. Бавæрдтон дзы хъæлдзæг æмæ лирикон æмдзæвгæты цикл дæр, уый алы поэтæн дæр миниуæгон у æмæ мæнмæ дæр ме 'сфæлдыстадон æнкъарæн афтæ æрбадзырдта. Арф бынат дзы ис национ идейæ æмæ фыдæлты фарны æгъдæуттæн, мадæлон æвзаг æмæ патриотизмы фарстытæн, хъомылад æмæ цæвиттойнаг кæстæрты кой. Зын сахат, йæ уд Ирыстоны сæрвæлтау чи лæвæрдта, фыдызнаджы сырдон архæйдтытæ æрыгон хъæбулты ныхмæ æмæ æндæр темæтæ. Уымæ гæсгæ йын йæ ном дæр схуыдтон «Зарæджы зæлтæ». Зарæг у æнусон æмæ уыцы æвирхъау хабæрттæ хъуамæ зарæджы хуызы баззайой нæ фæлтæры фæлтæртæн.

Кæуыл ахуыр кодтон æмæ йе сфæлдыстад мæнæн цæвиттонæн чи фæцис, уыдон бæлвырдæй зонынц, уацмыс куыд фæнды ма рауайа, уæддæр дзы ис дзæвгар фыдæбон. Дзырды тыхджын æмæ лæмæгъ уæнгты æмхуызон къордтæ

кæнын, стилистикæ æмæ ритмикæ хъахъхъæныны æгъдæуттæ, стихамады конструкци æмæ рифмæты æнгæсдзинады æууæлтæ. Стæй æнæмæнг хъахъхъæнын хъæуы цæмæй темæ йæ нысанæй ма фæивгъуыйа. Ацы хабар æвæццæгæн фыссыны куыст чи кæны, уымæй хуыздæр æй ничи бамбардзæн. Публицистикæмæ дæр æвналын зонадон куыстыты хуызы, фæлæ мæ рæстæг фылдæр поэзийæн рауæлдай кæнын. Уымæн æмæ поэзи у зарæджы бындур, зарæг хъуамæ æнустæм цæра адæймагимæ. Уый куы бамынæг уа, уæд царддæр йемæ бамынæг вæййы. Цард та раджы дæр æмæ абон дæр адæмы рæгъмæ æрмæстдæр сфæлдыстадон кусæг хæццæ кæны. Кæй зæгъын æй хъæуы зарджытæ вæййынц алыгъуызон мидистимæ, фæлæ махæн, Ирыстонæн на царды истори афтæ у æмæ фыдæлтæй фæстæмæ æнкъарддзинады аххосæгтимæ æмдзу кæй кæнæм, уый бындырыл нæ зарджыты уæвы æнкъарддзинад дæр æмæ хъæлдзæгдзинад дæр.. Уæдæ уацмыс хорз æви æвзæр уа, тыхджын æви лæмæгъ, уыцы хъуыддагæн та йæ иууыл рæстагдæр аргъгæнæг вæййы чиныгкæсæг. Æз та зæрдæбынæй æнхълмæ кæсын ацы къаннæг чиныджы фæдыл хъæндзинæдтæ фехъусынмæ, барасткæнинæгтæ, хæларзæрдæ фиппаинæгтæм. Уымæн æмæ цыфæнды адæймаг дæр фæлтæрддзинад ахуырдаер адæймæгты зондамындæй исы. Мæнæн уый æнæмæнгхъæуæг у, цæмæй ноджы лæмбынæгдæр æркæсон мæ хъæндзинæдтæм æмæ радон хатт чизоны мæ куыст аивдæрæй равдисон. Уæдæ мæ чысыл сфæлдыстадон хуын рæдау зæрдæйы уагæй лæвар кæнын ирон чиныгкæсæгæн. Кæд исчи цæстмæ нæ, фæлæ зæрдæбынæй комкоммæ зæгъа йæ хъуыды, уæд æвæццæгæн мæ радон чиныгæн рухсмæ рацæуын тагъддæр бантысдзæн.

РЕЦЕНЗИ

Плиты Сергей Ясоны фырты æмдзæвгæты æмбырдгонд «Зарæджы зæлтæ»-йæн.

Ацы чиныг мыхуыры куы рацæуа, уæд ыл стыр цинимæ сæмбæлдзысты Иры чиныгкæсджытæ.

Нырма уал зæгъын хъæуы уый, æмæ Сергейæн фыццаг райдайæг поэт схонаен нæй, уымæн æмæ скъолайæ райдыдта фыссын Советон дуджы. Йе 'мдзæвгæтæ-иу рæстæггай фæзындысты Хуссар Ирыстоны периодикон мыхуыры. Абон-бон хицæн чиныгæй рауадзынмæ кæй хъавы, уыдон сты 240-ы бæрц.

Развæлгъау зæгъын хъæуы, æмбырдгондмæ хаст кæй æрцыдысты актуалон темæтыл фыст æмдзæвгæтæ, хъахъхъæдгонд сæ цæуы æмдзæвгæты арæзты фæткойтæ.

Чиныгмæ хаст æмдзæвгæтæ нымæцæй куыд бирæ сты, афтæ бирæ сты сæ темæтæм гæсгæ дæр.

Уыцы ахсджиаг темæтæ сты: уарзондзинад Ирыстонмæ, хи адаммæ, мадæлон æвзаджы тых æмæ нысаниуæг, ирон мады цинтæ æмæ хъыгдзинæдтæ, æгъуыстаджы Иры рæсугъд æрдзы сконд, Ирыстоны уавæр фарон æмæ абон, нæ фæсивæд-нæ ис æмæ нæ бон. Лæджы кад æмæ намыс, сылгоймаг-мад æмæ цардаразæг.

Поэт арæхстджынæй æвдисы æрыгон фæлтæры уарзтмонцы æнкъарæнтæ, зæгъы сын йæ уайдзæфтæ дæр, кæм рæдийынц, уым.

Алы дугæн дæр ис йæхи фæлтæр, йæхи хъайтартæ, Ирыстонæн номгæнджытæ, ссардта поэт уыдон нæмттæ дæр; Хетæгкаты Къоста, Абайты Уасо, Нафи, Путин, Хуыбылты Валери, Тедеты Дзамбулат æмæ æндæртæ.

Плиты Серго раст æмбары абоны дуджы характер æмæ йыл цы загъта, уыдон реалон сты.

Чиныджы цы чысыл аиппытæ ис, уыдон редактор банысан кæндзæн, уыцы аиппытæ чиныджы хорздзинад æмæ тыхыл дæлæмæ нæ хæцынц.

Мæ хъуыды у: чиныг æмбæлон у йæ кæсджытæн. Мыхуыры рауадзинаг та æнæмæнг у.

Плиты Гацыр, ирон литературæйы
кафедрæйы сæргълæууæг, профессор.

Æгъатыр дуг

Уæззау, æгъатыр дуг лæгæрдæ, æссæнды, адæмты цæгъды,
Æниу цы хъауджыдæр, нæ зонын, йæ разæй мæгуырты хæссы?
Фыдраджы дæр уыдис мæгуырæн йæ бæрзæй царды уæзæй
таст,
Куыста дæллаг галæй кæмæндæр, фыдæбæттæй бынтон нæ
тарст.

Æвзæрста алы зын, дæлдзыныг, хæрдмæ йыл дуртæ дæр тылдис,
Бецау, æвæццæгæн йæ сæрыл куырой æнæ донæй зылдис.
Зымæг фыдуазал, сæрд фырæнтæф, йæ царм æрчъиагау
ныббур.
Къæбæры хус-йæ хæрд, йæ минас, йæ зæрдæ фырмæтæй
ныддур.

Ныр дæр ын цард йæ кæрц нæ ивы, лæууы сæрныллæгæй
мæгуыр,
Кæсы хæрдмæ, Хуыцаумæ кувы, æргом æм байтыгъта йæ гуыр:
«Уæд та кæд мах рæдийæм исты, уæд ныл дæ цæхæртæ ныккал,
Мыййаг кæд не 'мбарæм цыдæртæ, уæд та нын, о, Хуыцау,
ныббар»!

Рæстдзинад нæм хæстæг нæ цæуы, бынтон нын нал хъусы нæ
хъæр,
Хуыцау, рæстæгыл ма нæ бахиз, зындоны басыгъди нæ сæр.
Мæнгарддзинад! -ды та нæ рыстæй, рæхджыбон авддæлзæхх
ныххау,
Æмæ нæ тæригъæдæй еныр, фæрчытæ алырдæм фæхау!

14.02.08 аз
Дзæуджыхъæу

Æгъдау

Дæ сæрмæ хæсс кæйфæндыдæр, кæмфæнды,
Æгъдауы сæрты макуы ис дæ къах.
Кæд дæ нæ Ирæн хорздзинад нæ фæнды,
Уæд сау ингæн дæхи къухæй æскъах.

Фæлтау-иу быхс, хæрзæгъдау нын лæвар у,
Куырыхон лæгтæ бирæ ис ныр дæр.
Нæ хъомылад уæрæх кæнын нæ бар у,
Уæздандзинад æдзух кæнæм хуыздæр.

Фæнды дæ кæд, дæу кадджынтæй æсхоной,
Дæ ном уæлæуыл баззайа цæргæ.
Хæдæфсæрмæй, уæзданæй дæ фæхоной,
Цытджын Иры дæ ном цæра нæргæ.

Фæндиæгтæм тырны æмæ нывæнды,
Дæ риуы арфы, буц зæрдæ æдзух.
Дæу пехуымпарау номдзыд лæг фæфæнды,
Лæджы номæй куы никуы уаис цух.
(æнæфæуд)

Æддаг хуыз фæсайын дæр зоны

Æддаг хуыз фæсайын дæр зоны,
Цæстæй фенд æппæтыл нæ дзуры.
Уæззау дур дæр рог вæййы доны,
Бæстон дзырд та апп фенын куры.

Рæсугъд дзырд дæр хатгай фæсайы,
Мæнгдзурæг свæййы рæстаг лæг.
Фæлывд ми йæ нысанмæ уайы,
Сæрхъæныл фæнывæндынц кадæг.

17.01.2015 аз. Цхинвал.

Æдзæрæг комбæстæ

Комбæстæ искуы куы сдзæрæг уой адæмæй,
Сæрвæтты тархъæд куы байса.
Зæрдæ фыдызæххы уарзыны адæргæй,
Развæлгъау карз низ куы райса.

2012 аз. Цхинвал

Æз курын Хуыцауæй...

Мæ цонджы тых куы асæтта искуы,
Мæ уæраг кæд нал хæсса мæн.
Фæсурын куы нал зонон низты
Мæ удæй, уæд ма дын цы дæн.?

Сывæллоны зонд кæд æрцахсон,
Куы сфæлмæца исчи мæнæй.
Æнæныгæд мард-иу мæ ма схон,
Æнусон нæ иу лæг дæр нæй.

Кæд былтæ æнæ дон ныххус уой,
Мæ комарынг кура уымæл,
Мæ цуры кæд барæй ныхъхъус уой,
Сæ мидфæнды дзурой-ныммæл...

Дывæр мард уыдзæн уæд мæ удæн,
Фæлтау мæ уæнгрогæй ныммар...
Лæджы мæлæт курджытæй иу дæн,
Мæ барджын ныхас мын ныббар.

Рынчынæй æз макуы суон уатон,
Хуыцау, æз уый курын æргом.
Мæ зæронд зæрдæ-иу мын атон,
Гъе, уый у мæ уды фæндон...

07.02.2014 аз. Цхинвал.

Æз райгуырдтæн Иры

Ирыстоны коймæ мæ зæрдæ æстæлфы,
Ныццæвы тыхцавдæй уый дадзинты туг.
Ирыстоны зæхх мæ йæхимæ æскъæфы,
Æрымысын уайтагъд мæ рагбонты дуг...

Уæды дуджы уадындз ма хаттгай ысзары,
Æсхуыскъаг, ныффæсус, æрхæндæг-йæ ком.
Мæ мысынад сæры æнусбонтæм дары,
Сæрбæрзондæй риуы Ирыстоны Ном!

Мæлон æви 'гас уон- сæрыстыр уыдзынæн,
Æрмæстдæр кæй райгуырдтæн Иры зæххыл.
Æнусты-æнустæм мæрдтæй дæр уындзынæн,
Ирыстоны сомбон тæхаг урс бæхыл!

22.12.2014аз. Дзæуджыхъæу.

Æз уарзын Иры

Æз уарзын Иры таркъæдзæх æфцгуытæм
Кæсын æмæ сын акувын ныллæг.
Фыдæлтыккон æрдæгфæлдæхт мæсгуытæм
Мæ сæнтты дæр цæудзынæн æз уынæг.

Мæ раттæг Ир, мæ сонт уарзты фыдыззæх,
Ныййарæг мадау уарзон дæ мæнæн.
Фыдæлты фарн, фæстæмæ нæм æрыздæх,
Æмæ кæрæдзи уарзгæйæ цæрæм.

Дæ уæлвæзтæ, æхсæрдзæны фынкулæн,
Æртæхгæрдæг, сырх дидинджыты тау,
Дæуæй хицæн-мæ зæрдæйы фыдудæн,
Мæ царды уаг æнæ Ирыстон-сау.

Мæ зæрдæйæн æхцонхæссæг Ирыстон,
Æрдзфæлыстæй зæрдæскъæфæн-дæ конд.
Мæ риуы дын дæ уарзонад ныффыстон,
Дæуæн дæттын мæ удыхъæд, мæ зонд.

Æнусы бонтæм сомыгæнæн Ирæй,
Дунейы къуымтæм хъуысдзæни нæ зард.
Ирыстоныл узæлынæй 'мæ цинæй,
Бындуронæй рæсугъд кæны нæ цард!

1989 аз. Цхинвал

Æнæ равг

Райсомæй æнæ равг, сихорыл æнкъардæй, изæры фæллад,
Дыккаг бон сæрзилæн, тыхст æмæ æрхæндæг-бонтæ скодтой
рад.

Цас хъуамæ фæразон амондæй иртæстæй хъодыгондау, цас?
Хъызæмары цардæй- аивдæр ныммæлын, саусыгъд бауæд уас.

2014 аз.

Æууæнк

Лæгæн йæ кадыл дзурæг-йе ууæнк,
Йæ намыс-уарзыны бындур.
Æгъдау 'мæ фарнхæссæгæн се 'мрæнхъ,
Æрмæст рæстдзинад у, мæ хур.

Мыййаг дыл нæууæнчытæ искæд,
Куы кæна раппæлинаг лæг,
Куы уай æппæт фæллойæ фистæг,
Уæддæр лæг дæ, вæййы бæрæг.

Куы зонай раст æмæ сыгъдæг дæ,
Фæлæ куы кæнай дугыл маст.
Уæддæр ды цæсты раз æвзæр дæ,
Дæ хъуыды нукуы уыдзæн раст.

Кæд уыд рæстдзинадæн нæ зæххыл
Бынат, рæстаг удæн та аргъ?
Дæ бон нæ цæуы кæд дæ бæхыл,
Уæд ыл цæмæн æвæрыс саргъ?

1995 аз.Цхинвал

Æфтауцдон

Æфтауцдоныл фидар сæвæр гуыдыр,
Стæй дæ сæрæн бахъахъхъæн йæ къуыдыр.
Мулк-фæллоу фыссыс хæстæг-æмгæрттыл,
Ахæм сайд ма ноджы 'рцыд æндæртыл.

2016 аз. Цхинвал

Æхсæвыгон нæ горæты

Æхсæвыгон нæ горæты нырхæндæг вæййы зæрдæ,
Фырсаудалынг йæ тарæхсæв, ныффæлладысты цæсттæ.
Фыдуазалы фæлдзæгъдæнæй, зымæгон, дурхæдзæрттæ
Ныссалдысты, ныййих сты хъызт зымæджы сæ фæрстæ.

Æхсæвыгон нæ горæтæй фæлидзын дард кæдæмдæр,
Фæхæссынц мæ мæ хъуыдытæ аккаг царды фæндагыл.
Мæ фынты дæр ма дис кæнын кæм ма у цард æвзæрдæр,
Мæ хъалы дæр нæма зонын кæм ма у цард йæ уагыл?

Кæд уыздæн бар мæгуыр лæгæн йæ уды рыст фæсурын,
Дæлдзыныгæй кæд ныуадздзæн зæронд дарæс æмпъузын?
Кæд бауыздæн аккаг цардыл йæ хъæбултæн фæдзурын,
Кæд ферох кæндзæн дзаггуыбын цыбыркъухы рæмпъузын?

Æхсæвыгон нæ горæты цоппай кæны фыдракæнд,
Лæбураг æмæ давæджы нæй бафхæрæн æварстæй.
Кæд хицæуттæн сохион у, уæд давæд æмæ марæд,
Æгъицауæн фырмагуырæй йæ рæдыд дзаг у мастæй.

Æхсæвыгон тæригъæддаг, зæрдæсæттæн, æдзæрæг,
Æгуыст адæм цы бакæной, куйд барухс уа сæ зæрдæ?
Уæлдай тынгдæр нæ сæфты дуг фæстаг азты фæбæрæг,
Хуыздæр æнхъæлнæ царды уаг фыдæй-фыддæр, æвзæрдæр....

20.08.2001 аз. Цхинвал.

А. Уасойән

Уаз лæджы Ираен сфæлдыста номдзыдæй,
Адæмфæлдисæг Бæрзонддæр Хуыцау!
Сарæзта зонады диссæгтæ сонт удæй,
О, Хуыцау, рауадз ма иу ахæм цау!

Алайнаг кодексы бындурыл

Дæ наци уарз, дæхи ирон лæг хон,
Дæ мыггагæн бæстон йæ равзæрд зон.
Дæ удау хъар дæ мадæлон æвзаг,
Æмæ йыл рай, узæл, рæвдауæй фаг.

Уæздандзинад æдзух дæ зæрдыл дар,
Фыдæхдзинады уидаг зондæй мар.
Æгъдауджынæй фынгыл кæронмæ бад,
Бæрзонддæр кæн æппынæдзух дæ кад.

Æфхæрд лæгмæ æххуысы къух фæдар,
Дзырдкъахæгæн, дæ хорзæхæй, фæбар.
Цытджын ахаст дæ хистæрмæ æвдис,
Хуыздæйрæгтæй æскъордтæ кæн цæдис.

Тыхгæнæгмæ дæ карды сæрыл лæуу,
Ирон лæгæн фæстæмæгæнгæ нæу.
Хуыцауæн кув зæрдæбынæй, æргом,
Кæмфæнды дзур рæстдзинадыл уæндон.

Сылгоймагæн бæрзæндты хæсс йæ ном,
Æппæтæй дæр æгъдæуттыл хæцын дом.
Æнахъомтæн æцæг хабæрттæ дзур,
Хуыздæр хæрттæ Бæрзонд Хуыцауæй кур.

Дæ фыды уæзæг макуы фæкæн рох,
Кæмфæнды уæвгæ, ам æви фæсхох.
Ныйарджытæн аккаг хъæбулæй рæз,
Ирыстонæн сæрхъызой фыртæн бæзз!

27.02.2013аз. Цхинвал

Ам иронау дзурæм мах

Ам иронау дзурæм мах,
Ирæн нæй æлдар, паддзах!
Ам куы нал зонæм æвзаг,
Мах уæд басæтдзæн æзнаг...

Ирæй мæн нæ хæссы къах,
Ам фыдæлты 'взаг паддзах.
Уыд æмæ уыдзæн ныр дæр,
Ме 'взагæй мын нæй хуыздæр!

Ир, æргом дæ хъуыды зæгъ,
'Взагмæ фаухæссæг у сæгъ!
Хъуамæ дзура ам кæстæр,
Иры 'взагыл уа фæлтæр!

20.11.2014 аз.

Æнæнхъæлгæ рыст

Æз амондджын лæг дæн æви фырмамонд,
Æлгъитын мæ хъæуы – æфтауын дзуар.
Фæдæн кæд фыдæнæн æз уе 'хсæн æррагонд,
Зындоны фæндагмæ мын гом уæд дуар.

2012 аз.

Амонды дих

Æмхуызон амонд никуы вэййы уæрст,
Сабырады дæр хатт фæивы хæст.
Мæгуыр лæджы æлхъивы зæхмæ цард,
Йæ риумæ йын фæдары арæх кард.

Æмхуызон хъысмæт никуы вэййы дих,
Скæны хатт сæрдыгон дæр фыдих.
Амалджын лæг вэййы хъæццулæмбæрзт,
Хъуагджынаен йæ къул æлыгæй сæрст.

Къæбæр цæххимæ сау лæгæн-йæ фаг,
Æгæр фæллой лæджы кæны æлгъаг.
Сæ иуæн даргъ, уæрæхдæрæй фæндаг,
Ныффæллайы мæгуыр лæджы уæраг.

Рæстаг уыдис кæддæриддæр бынæй,
Кæны йæ цард тыхласæгау, зынæй.
Æнхъæлгæсгæ фæфыддæр вэййы цард,
Æмæ бæстон ныссабыр кæны зард.

06.01.1995 аз. Цхинвал.

Ардбахæрд

Рæстæгыл æрбалæууæм иумæ,
Кæрæдзийыл банцой кæнæм.
Хæларзæрдæ равдисæм Ирмæ,
Нæ ардбахæрд-сомы, зæгъæм!

Кæй уыдзыстæм Ирæн сæрхъызой,
Хъæрмудæй, хæларæй-нæ куыст.
Цæмæй ма нæ фарсмæ фæзыной,
Кæмæ хъары Ирæн йæ рыст.

Цæвиттон æвдисæм кæстæртæн,
Нæ фыдæлты 'гъдæуттæ бæстон.
Аргъ зонæм нæ Ирæн, нæ сæртæн,
Куыд аргъ кæны тохæн- хæстон.

Нæ сомбоны фæлтæр цы зоной,
Сæ фыдæл ирон лæг кæй уыд.
Сæхи нын æнустæм цы хоной
Ирæттæ, ирон уыд сæ фыд.

Фæрнайдзаг Ирыстон цы нæра,
Зæххы цъарыл алы рæттæм.
Хæрзамондæй райгæ цы цæра,
Гъе уый тыххæй къухтæ дæттæм.

17.01.2015 аз. Цхинвал.

Бынаёттон нæ ахады цæсты

Бынаёттон нæ ахады цæсты,
Фæбады, фæтыхсы æгуыстæй,
Кæмфæнды йæм дзурынц æсхуыстæй,
Æрмæстдæр сæ бахъæуы хæсты.

Цы кæной зæрдæмард, æнкъардæй?
Нæ Иры лæппутæ, нæ адæм?
Фæцыдысты цардагур ардæм,
Æцæгæлон зæххытæй, дардæй...

10.01.2015 аз. Цхинвал.

Гæбæраты Никъалайæн

Фæхъуыдис кадджын лæг, Никъала,
Æвзаджы зонады бындар.
Нæ Ир уадз мин аз дæу æнкъара,
Ды дæ нæ зонады æлдар!

Ирыстоны та ног фæкъаддæр,
Хуындзау, куырыхон лæгты бæрц.
Адзал дæм амондæй фæстагъддæр,
Цы кæнæм, афтæ домы æрдз.

Фæкъахыр зонды къæбиц Иры,
Æрхуым, æрхæндæгæй лæууæм.
Дæ ном нæ Ирыстоны сиры,
Дæ хуызæн уæвынмæ бæллæм.

Фæстаг хатт хуры рух æнкъарыс,
Дзæнæтмæ нын дæ фæндаг дар.
Дæ зæрдыл уарзон æвзаг дарыс,
Мæрдты дæр Ир-амондыл зар.

Ды Ирæн абон ракæн арфæ,
Хæрзбон, æнусбонтæм цæуыс.
Æвзаджы ды ныууагътай арф фæд,
Кæны дын Иры зæех хъæбыс!

Хæрзбон, цытджын хистæр, уæздан лæг,
Фæндараст, хицæн нæ кæныс.
Дæуыл æскæндзыстæм мах зарæг,
Нæ уд, нæ зæрдæты цæрыс...

03.03.14 аз. Цхинвал.

Гæбараты Сосланæн

Куырыхон, гуманон ирон лæг,
Хъуыдыджын фæндæттæ луарæг.
Йæ адæмы цардуаджы бонæг,
Иртасæн куыстытæй æвзарæг.

Æнувыд сæрхъызой, лæггадхъом
Фыдызæххы ардзæстæн разынд.
Фыдуаджы зындзардæн-фæндагон,
Сосланы философон амынд.

«Æгъдаусафæн» фарнхæссæг хистæр,
Йæ уидагмæ хотыхтæ дардта.
Йæ зонды рæуфæндыры хъистæ,
Цæстуарзонæй адæмæн хъардта.

Йæ намыс æдзухон цæвиттон,
Æрыгон кæстæртæн хæрзиуæг.
Нæ уарзон, æнусон Ирыстон,
Сосланы уæзгæ ном æвдисæг.

Цхинвал
02.04.95 аз.

Гуыцмæзты Муратæн

Лæггæй ирон лæджы худ дарыс,
Ирыстонæн кæныс лæггад.
Лыстæггай алы хъуыддаг барыс,
Цытджын- æхсæнады дæ кад.

Æмгæртты хорзæх дæ æййафы,
Æгъдау, уæздандзинад дæ кой.
Дæ лæгдзинад хъуыддæгтæ уафы,
Æппæт дæ хуызæттæ цы суой.

Фæрныгæй кæс нæ уарзон Ирмаæ,
Æмæ дын арфæтæ хæссæд.
Дæ фарсмæ мах уыдзыстæм иумæ,
Дæ царды хорзæхтæй æфсæд!..

23.01.2015 аз. Цхинвал

Дæ фыдгулæн йæ уæлмæрды фæд фесæфæд

Дæ фыдгулæн йæ уæлмæрды фæд фесæфæд,
Дæ фыдгулæн æскæрдæг уæт йæ кæрт.
Дæ фыдгулæн йæ мыггагхæссæг ферхæцæд,
Уæд баййафы фыды хæдзар æхгæд

Дæу цардæн æвзарын

Дæу цардæн æвзарын,
Фæндырæй дыл зарын,
Мæ зæрдæ дын дзуры йæ хъаст.

Æнæ дæу хъæнзæрдæ,
Кæндзæнис æвзæрдæр,
Æз удæй дæуимæ дæн баст.

1993 аз. Цхинвал

Дзæвгар у хорз зæрдæйы бон

Æз хорзæй никуы фæдæн ницы,
Дæуæн, саламмæ дæ зыдтон.
Дæ лæггад мæ æфтауы дисы,
Дæхицæн мæ хæлар æсхон.

Хуыцау дæ бахизæд тыхст бонæй,
Дæ фарсмæ удæнцой лæууын.
Фæстæмæ раздæхтæн зындонæй,
Нырма мæм не 'мбæлди мæлын.

Дæ фæрцы фæрох ис мæ рыстæй,
Дзæвгар у хорз зæрдæйы бон.
Мæхи дын не 'вдисын фæлдыстæй,
Зын сахат мын лæвæрдтай дон.

Мæ зæрдæйы сæ арф нывæрдтон,
Кæд ма æз рабæззин лæгæн.
Дæуæн дæ къæхдзæфтæ нывæзтон,
Хуымæтæджы сын нæй зæгъæн.

Æвæрын дын дæ кад мæ риуы,
Мæ удæй дын кæнын цагъар.
Кæмфæнды бахъæуон дæу зиуы,
Дæ зæрдыл мæн æдзухæй дар.

06.06.2002 аз.

Дзабиты Геннадийæн

Зæронд, æфхæрд ныййарæг бады,
Лæбуры сæры хъуынтæм къух.
Ныррæсыд зæрдæ, тоны риуы,
Ныффæсус фырхъарæгæй хурх.

Ныссаха уадултыл йæ цæссыг,
Згъоры тугвæд рустыл цырды.
Йæ фырт æзнагимæ фæхæцыд,
Фæсфæдæй сусæг æхст фæцыд.

Дзыназы саударæг йæ сæфтыл,
Ныддæлгом тугæрхæм фыртыл.
Хæцы йæ хъæбулы фыдцæфтыл,
Узæлы сонт уды рыстыл.

Дзæнæттаг, Дзабиты Генади,
Йæ удæй хъахъхъæдта нæ зæхх.
Æмæ хъæбатырæй фæмарди,
Фыдамонд уас фæуа дæлзæх...

Фæлæ йын Ир йæ номы кадæн,
Нæ зæххыл сæвæрдзæнис цырт.
Мæгуырæг, саударæг, йæ мадæн,
Æнустæм бабын ис йæ фырт...

Цхинвал
12.12.97аз.

Дзеранты Аланэн

Мæн нырма цæрын фæндыдис,
О, мæнгард дуне, уый циу?
Тар къуымæй гæрах фæцыдис,
Æмæ адыдта мæ риу.

Ме сæфтыл уæ цæссыг калут,
Фæлæ нал ис, нал гæнæн.
Фаг у ныр, уæхи цы марут,
Ахæм амонд уыд мæнæн.

О, мæ хæлæрттæ, мæ бæстæ,
Уе 'хсæнæй мæ уд фæцух.
Сау ингæнæй дæр уæ фæстæ,
Тохмæ уайдзынæн æдзух.

Эхх, тæхуды 'мæ ма искуы,
Уемæ куы абадин, бæргæ.
Фæлæ нал ис мысæн исты,
Къаддæр мыл кæнут кæугæ.

Æз, уæ нæмыгдзæф æмхæстон,
Мысын ме 'мгæрттæ, сымах.
Ме сæфтæй уын хъуамæ 'рхæссон,
Амонд, уарзыны цырагъ.

Курын уæ, мæ фæстæ иумæ,
Ард хæрынæй дзырд зæгъут.
Хъус æрдарут уарзон Ирмаæ,
Æмæ йыл фæрнæй цæрут.

25.02.1996 аз. Цхинвал.

Дзуцаты Хаджи-Муратæн

О Дунескæнæг, о лæгфæлдисæг,
О, Бæрзонд Хуыцау, ды куывдтæ исæг.
Иры сахъхъ фырттæй иу Хаджи-Мурат,
Уаз хæрзиуджытæй Ирæн ноджы ратт.

Мах Хаджи-Мурат басгуйхт удварнæй,
Ма дзы раппæлæм, махæн уый бар нæй.
Иры дзыллæйы уарзт æй бадомдта,
Мах рæствæндагæн арфæ ракодта.

Зæдтæ, дауджытæн кодта худисæн,
Иры фидæныл кусгæ-удисæн.
У цæвиттойнаг Иры кæстæртæн.
Ам йæ номы кад баззад фæлтæртæн,

Ды, Хаджи-Мурат базырджын маргъау,
Тæх æрвгæрæтты, зæхмæ макуы 'рхау.
Ды нæ истори, ды нæ цыртдзæвæн,
Охх, æдзард кæй дæ, уый куыд зын зæгъæн.

Йе 'взаг чи уарзы, уый лæгау-лæг у,
Фау æм чи хæссы уый мæнгард лæг у.
Ам Хаджи-Мурат,- ис ирон æвзаг,
Уымæн йе 'фхæрæг у нæ Иры знаг.

05.03.2015 аз. Цхинвал.

Дзырдагурæн

Фиййау фосы фахсæй фалдæр,
Фистæгæй фыс-фосы фарсмæ.
Фыс фæсмын-фæлыст, фæлгæсы,
Федта фæд-фæтарст фæранкæй.

Фугæты фæрсты фæлидзы,
Фесæфт фæндаджы фæддарæй.
Фæзы фыр фæмидæг, фæлæ,
Фиййау фосимæ фæаууон.

Фыркъа фаргъиау, фæсонтау,
Фырфæлладæй фу-фугæнгæ.
Фатхъæдты фæстæты фыстæм,
Фсатийы фæрцы фæзындис.

Фæззæджы фæллоу фæйлауы,
Фос фылдæр фыстæй фидауы.
Фаронæй фæфылдæр фæллоу,
Фыстыл фиу-фæхсын фæзындис.

Фынгыл фæрсджытæй физонæг,
Фаг фæлынæй фых фыдджынтæ.
Футæгджджын, фæлмæн, фæлвыхæй,
Фиййау фæндырæй фæцæгъды!

Фырцинæй фæрасыг фиййау,
Фыстæ фæздæг федтой, федтой,
Фæрсагæй фыцгæ физонæг-
Фос фæлыгъдысты фæйнæрдæм!

31.01.2014аз.

Доны ма бахиз ивылдæй

Доны ма бахиз ивылдæй,
Зоны ласгæ дурты цæф.
Ма хæлæф кæн, ма, фырзидæй,
Зоны аскъуыйын уæцъæф.

1995 аз. Цхинвал

Дугмæ фæлладæй кæсын

Искуы мæм амонд куы схудит,
Зарæг дын сабыр кæнин.
Зæрдæ дæ уарзтæй куы судзит,
Демæ ныфсджынай цæрин.

Иугай нымайын мæ бонтæ,
Дугмæ фæлладæй кæсын.
Бавзарын ноджы фыдбонтæ,
Мастæй нæ зонын тæрсын.

Оххай, ды дæр мæм тызмæг дæ,
Нæ ауæрдис ме 'фхæрыныл.
Зонын, дæуæй дæн æвзæрдæр,
Архайын хорз цæрыныл.

Ис мын мæгуыр æмæ 'фхæрд уд,
Хъодыгонд зæрдæ-æнкъард.
Цæй ма, ныфсы тæгтæ, суæгъд ут,
Райхъуысæд искуы уæ зард.

1994 аз. Цхинвал

Дурцырты монолог

Кæмæн ис ам ныгæд йæ хъæбул,
Йæ фыд, æфсымæр, кæнæ зонгæ?
Йæ бæсты мæнæ æз - къæйдур,

Лæууын æдзынæг æмæ сонтæй,
Кæсын мæ алыварс, цы 'рцыд?
Къахдзæфæн сау дур æмæ цырт.

Цæмæн у бæстæ бонæй саудар,
Умæл цæмæн вæййын æз хурбон?
Мæ фарсмæ дурцыртытæ цалдæр,

Тæхуды, цымæ чи сты уыдон?
Мæ разы дидинджыты баст
Уыдис æмæ мæм чидæр каст.

Дзæвгар мæ къухы уырзтæй даудта,
Мæ разы 'рхæндæгæй фæбадт.
Бæрæг нæ фехъуыстон цы загъта,

Куы фæцæйцыд, уæддæр мæм каст.
Æз афтæ хъендурæй лæууын
Æмæ зæххон цардмæ бæллын.

Бон тарбын саударджытæй дары,
Умæл та хъарм цæссыгты калдæй,
Æнкъардæй Ир нæ сæфтыл зары,

Рыст у йæ уарзон фыртты мардæй,
Æнусы бонтæм нын лæггад,
Уыдзæн нæ Ирыстоны кад.

1993 аз. Цхинвал

Ды махæн никуы дæ зæронд

Джусойты Нафийæн

Дæхи къуыдары зæронд ма хон,
Ды махæн никуы дæ зæронд!
Ды дæ нæ Иры дзыхъхъæн мах уон,
Ды дæ нæ кады ном, нæ зонд!

Ды дæ æрдзон лæвар нæ Ирæн,
Нæ раздзог, зонады цырагъ!
Нæ ивгъуыд, абон æмæ фидæн,
Куыствæллоу - цалдæр бæхы уаргъ!

Дæ кад нын кары кой нæ кæны,
Ды дæ æрыгæттæй кæстæр.
Куырыхон, фарны лæг фæкæны
Æгъдæутты маesyгмæ фæлтæр!

Тæхуды, зонгæ чи у демæ,
Лæгау дын чи райсы дæ къух.
Уæзданæй чи фæдзуры семæ,
Дæ ныхас чи хъусы æдзух!

Мах, Иры кæстæртæ дæу зонæм,
Ды дæ Нафи, нæхи Нафи!!!!
Сæрыстырæй дæу Иры хонæм,
Ды дæ нæхи Нафи, нæхи!!!

03.03.2014 аз. Цхинвал.

Ды фидар дæ, зонын...

Ды фидар дæ зонын,
Дæу тыхджынтæй хонын,
Мæн та ныр мæ адыл ныууадз.
Цы дын фæдæн хорзæй,
Фæкалай сæ рондзæй,
Мæнау дыл ыскæнæд фыдаз...

Дæ фæдыл зылдысты,
Æхстæввонг уыдысты
Дæ тугæй фырдойны сырдатæ.
Æмбæхсгæ-иу хъæдты,
Фыр талынг ыскъæтты
Мæ фæрцы кæмдæрты зылдатæ.

Дæу не суæлдай кодтон,
Мæ риувæйнаг хостон,
Дæ хорзæн зындзинад быхстон.
Лæг уал хатт нæ гуыры,
Цард уигъы мæгуыры,-
Мæ бонæджы арæх фыстон.

Ды схъæздыг дæ, зонын,
Дæу бонджынтæй хонын,
Кæм ма дæ æвдæлы мæнмæ...
Дæу нал зыдтой Иры,
Ныр аивæй сиры
Æппæтæй рæсугъддæр дæ бæх.!

Зæгъ ма мын уæздан лæг,
Кæд уыдзæн нæ зарæг,
Йæ зæлтæ дæ зардау дзæбæх?
Ды цинты фæбадыс,
Мæн хъынцъымы дарыс,
Хъысмæтæн æлгъыстаг фæдæн.

Цхинвал.

Дымбырд дæ, дывзагон

Дымбырд дæ, дывзагон, уый алчи куы зона,
Йæхимид дæ алчи фæлынд лæг куы хона.
Дæхæдæг дæхи кæд зæххы бикъ æнхъæлыс,
Уæддæр мын æгъдæуттæй дæ хъуыраей нæ кæлыс.

1993 аз. Цхинвал

Ехх, тæхуды æмæ искуы...

Ехх, тæхуды æмæ искуы,
Мингай азты фæстæ фен,
Царды ногдзинадæй исты,
Слæууæд раст дæ разы хъен.

Ссар, кæй зыдтай раджы зæххыл,
Иугай сыл фæзил, фæрай.
Афæлгæс та бæстæ, хæхтыл,
Цардæн ног салам зæгъай.

Хуры хъарм та банкъар ногæй,
Æмæ хорз бонты рæвдыд,
Арф æсулæф уæлдæф рогæй
У та а-зæххыл æвдыд.

Хъазгæ-худгæ 'рвит дæ бонтæ.
Пичъи мыд дзæвгар фæхæр,
Риуы та куы ссудзид сонтæй,
Уарзты пиллон арт, цæхæр!

Ехх, тæхуды фынты фендау,
«О, гыцци», та ног фæдзур.
Уарз фыддæр дæ бæстæ, де 'гъдау,
Райгуыраед та дын хъæбул!

Фен цы дын ысси мысынаг,
Авд хатт ын ныккæн хъæбыс.
Ног та снывæнд царды суинаг,
Куыстмæ басчъил кæн дæ дыс.

2009 аз. Цхинвал

Зæрдæ сабыр дуджы агуры

Зæрдæ сабыр дуджы агуры,
Агуры царды ивгъуыд.
Мысынад сабыргай абузы,
Мысы, йæ раздæр куыд уыд...

Зианы...

Уæддæр ма фынгтæм дондзастытæй кастæн,
Цы гæнаен ис, уромын хъæуы мастæн.
Куыд кодтой бирæтæ минасгæнгæ ныхас,
Чи домдта карчы фыд, дзидза æмæ йæ бас.

1993 аз. Цхинвал

Зыд лæг

Нæфсис дзæргъæн арæдувы й-ахсæн,
Баззайынц йæ хъыбылтæ дзæгъæл.
Къæрныхтæ мæ давджытæн нæй ахсæн,
Алкæй дзыппы къæбицы дæгъæл.

Цас хъæуы лæджы цæрынæн, диссаг?
Нал æфсæды бирæтæн сæ цæст.
Давæггаг свæййы сомбон риссаг,
Цасфæнды дæ гуыбын дар æфсæст.

2016 аз. Цхинвал

Зымæг

Зымæг йæ хъызтбонтæй æртхъирæн,
Кæны æмæ вæййы тызмæг.
Фыдæбæттæ хæссы нæ Ирæн,
Нæ хæхтæй уадтымыгъ зымæг.

Йæ уазал даргъ æхсæвы тары,
Фæхъуысы дымгæйы къæс-къæс.
Фыдзымæг бирæгъы ныммары,
Фыдæлтæй афтæ у йæ хæс.

Æгъатыр зæй, хъæпаентæ хохы,
Ныууары астæумæ дзæвгар.
Фæлæ та иу ахæмы, тохы,
Нæ уалдзæг расиды йæ бар.

20.01.2015 аз. Цхинвал

Ныфсы таг ма мын ратт

Зымæгон даргъ æхсæв æгæрон,
Лæгæн йæ зын фæсуры хатт.
Фæлæ ма бонæй та цы кæнон?
Хуыцау, ныфсы таг ма мын ратт.

Ифтонг æфхæрд æмæ æлгъыстæй,
Æз, амонд, цардхæссæгæй-хызт.
Æдзух дæр хид лæдæрст мæ дыстæй,
Фæлæ мыл никæй зæрдæ рыст.

Хъысмæт мыл карз æмæ маенгардæй,
Хæлуарæгау æстыхта тын.
Цы федтон а-дунейы цардæй, –
Æссæст, дæлдзиныг æмæ зын.

10.03.1995 аз. Цхинвал

Йæ зæрдыл æдзухæй лæууыдтæн

Йæ зæрдыл æдзухæй лæууыдтæн,
Æнæхайыр амондæн æз.
Зындзарды æвзæйраг нæ уыдтæн,
Фæлæ мыл æруагъта йæ уæз.

Фæндиæгтæ бырæ уыд уды,
Æскуынæг, ныдздзæгъæл сæ фæд.
Фæкæнын тæхуды, тæхуды,
Уадз зæрдæ кæддæрау тæлфæд.

13.03.2014 аз

Хуыбылты Валерайæн

Ирон туг æхсыстис йæ уæнгты,
Хуыргæрчытау цагъта ызнæгты.
Кæм лæууыд йæ ныхмæ лæбурæг,
Æвиппайд-иу фесты æртхутæг.

Фыдызæххыл кодта æрратæ,
Нæ радта мæнгардæн йæ бартæ.
Мах табу кæндзыстæм йæ кадæн,
Йæ лæгдзинад баззайдзæн радæн!

Йæ сæр нын æрхаста нывондæн,
Æмбал та кæм уыдис йæ зондæн.
Æвзидгæ-иу размæ лæгæрста,
Æмгæртты йæ риуæй æмбæрзта.

Лæгдзæгъдæны тохы хъæбатыр,
Лæууыдис ызнæгтæм- æгъатыр.
Мах хъуамæ нæ хъайтары зонæм,
Сæрбæрзонд уыдзыстæм йæ номæй!

Йæ лæггад уыдзæнис цыртдзæвæн,
Йæ ном та æгъдауы- æрдхæрæн.
Йæ кадыл ын зары Ирыстон,
Йæ раттæг фыдызæхх-чырыстон!

12.12.2014 аз. Цхинвал.

Иры уæйгæнæг

Макуы дын батайæд Иры тæригъæдтæ,
Макуы дыл ракæсæд хурбон.
Бахордтай, бахсыдтай Иры æд уидæгтæ,
Знагæй скодтай æмхъузон.

Фод дын тæрхонгæнæг адæмы утæхсæн,
Баззай цæнкуылæй мыггагмæ.
Чи уыд, кæй аххосæй рацыди туглæсæн,
Чи кодта Иры æгадмæ.

Сайдæй кæд рацыдтæ бауæндæг адæмыл,
Банцъырдытай Иры 'хсыр риуæй.
Хъарæг фæкæн уæд фыдызнæгты авдæныл,
Самал кæн арф ингæн зиуæй.

Цхинвал
12.06.98 аз.

Ирыстоны куы нал цæра йæ зæнæг

Ирыстоны куы нал цæра йæ зæнæг,
Рæхджы йыл кæд ысуæлхох уа æлдар.
Бæрзонд Хуыцау-ды Ирæн дæ хæрзгæнæг,
Нæ хъысмæт у æнусбонтæм дæ бар!

Нæ кæстæртæ уæт амондмæ хæрзвæндаг,
Алан кæм цард дзæвгар заман лæгæй,
Кæдфæнды уæд тыхгæнæгмæ æвдæрзаг,
Ирон лæг у æгъдаухæссæг æрдзæй.

1995 аз. Цхинвал

Иудæр нæма 'рцыд дзæнæтæй

Царды куы фæериссы зæрдæ,
Ницы ис уымæй æвзæрдæр.
Иу хатт у цард дæр цæрынæн,
Уд та æвгъау у хæрынæн.

Хъысмæт йæ дзæмбытæ дары,
Удхæссæг алкæй дæр ары.
Амондæй рацæрын курæм,
Цардæн -хæрзбон у- дæр дзурæм.

Иу дæр нæ ферох мæлæтæй,
Иу дæр нæма 'рцыд дзæнæтæй.
Ничи ма баззад уæлæуыл,
Алчи дæр рады фæлæууы....

24.03.2014 аз Цхинвал

Кæд мæ рыстыл райыс

Мыййаг кæд мæ рыстыл фæрайыс,
Мæ утæхсæн дын цин хæссы.
Мæн бафхæрынæй цух нæ зайыс,
Зынг хур дæуыл фæрнæй кæсы?

Кæд дын мæ тухæнты фæзындæй,
Дæ зæрдæ барухс кæнын фаг.
Уæд дын мæ хъызæмары зынтæй,
Мæ улы бакæндзынæн дзаг.

Фæнды мæ сæххæст уа дæ фæндон,
Æви мæ амæлын хъæуы?
Уæд та куы бамбарид мæ фæдон,
Мæ сыгъд зæрдæ цæуыл кæуы...

Цхинвал
30.01.13аз.

Карон диалог

Æрыгон:

О, зæронд, ме 'рдæм ма ракæс,
Зæрдæмæ масты хал ма хæсс.

Уæраг æрдыдагъ æдыхæй,
Нал дын фæразы дæ гуыр.
Иу сыбыртт нал хауы дзыхæй,
О, мæгуыр зæронд, мæгуыр...

Зæронд:

О, кæстæр, ацæр дзæвгар аз,
Иры уал суадæттæй баназ!

Нал бæззын, зонын æй, зонын,
О, хъæбул, нæу мын æфсон.
Цардбонты кæрæттæ тонын,
Тагъд дын зæгъдзынæн хæрзбон...

Æрыгон:

О, зæронд, афтæтæ ма дзур,
Исты мын цинагæй радзур!

Куыстæй сыгъдысты дæ цæнгтæ,
Сахъ лæппу-тохы бындар.
Нæзивæг уадысты зæнгтæ,
Размæ кæмæн дæттой бар?!

Зæронд:

Хъуамæ дын ракæнон арфæ,
Царды дын баззайæд арф фæд!

Гъе, мæ хур, асаст мæ хъару,
Бампылдис, баруад мæ царм.
Алцыдæр хъысмæты бар у,
Афтæ мæ домы мæ кар.

20.10.2014 аз. Цхинвал

Катайаг къаба

Къаба, куыд мæгуыр дæ, чи ма дæ дары,
Чи ма дæ мысы, гъе чи ма дыл зары?
Фарны уæздан лæгтæ къабайæн кувынц,
Хатт ма дæ фендæй сæ мидбылты худынц!

Хæлаф æдзæсгомæй чызджыты байста,
Синты æнтъыхтæй йæхимæ æрбайста.
Уæнгтыл куыд фидыдта къабайы арæзт,
Хæлаф йæ бынæттæм 'дзæсгомæй балæст.

Никуы дæ федтой нæ къаба, бызгъуыртæй,
Хаутæй, лæзæрдæй, скъуыдтæ, зыхъхъыртæй.
Хæлаф æвдисы æрдæггомæй буар,
Разæй, фæстейæ-æнæхгæд йæ дуар.

Арæх фæндонæй æрбыры бынмæ дæр,
Цæст æм нæ лæууы, цæнгæтæй куынаæ дæ.
Райхæлы комдæлæй, ахауы æгънæг,
Разыны хуынчъытæй буары бæгънæг...

Цхинвал
февраль 2013 аз

Номсафæг

Рабад-иу фынгыл мæ хисты,
Ахæр-иу рагацау исты.
Аназ-иу цалынмæ дзурын,
Хистæр нæ райдаи кувын.

Урс сæн, фыдызгъæл, кæсæгтæ,
Фысым рæстæгыл æсцæттæ.
Равзар-иу кæсæгтæй хъистæ,
Карз арахъхъ асуры низтæ.

Бацым къуыдырфыхы басæй,
Цалдæр къус иннæты разæй.
Ахсæн æрдæгцухæй ма уадз,
Ахæр ма истытæ марадз!

Аназ, фæцырд-иу кæн нозт дæр,
Афтæ фæзыд кæны фос дæр.
Ма бафид сабæттаг, ма кæн,
Уый бæсты иу зарæг ракæн.

Хистæры кувын нæ хъуысы,
Ахуыпп кæн, сыкъа фæсысы.
Фынгæй кæд сыстынмæ хъавыс,
Ма рох кæн зæрдыл цы дарыс.

Фысымæй ракур фæндаггаг,
Афтæ фæкæны æнаккаг.
Бафæрс кæй нæ разынд фынгыл,
Фарсылæвзаджы фых зынгыл.

Баззай æдзæсгом æнустæм,
Аныгъуыл фидисы хъустæм.
Фесæф æнаггаг фыдæхæй,
Фесæф æнæгъдау нæ зæххæй!

Кокойты Эдуардæн

Арвæй сæуæхсиды стъæлфæн æрхаудта,
Иры æфхæрд риуыл атылди рухс.
Рагон, æнусон бæллицц нын æрхаста,
Дзыназгæ, фæллайгæ, нæ цæст æм ныуурс.

Рагæй йæм зæрдæ æнæрхъæц тырныдта,
Никæй бон баци нæ Ирæн æххуыс.
Ницы, фæстагмæ нæ никæй уырныдта,
Ирыл æсдзурæг-æййæфта æсхуыст.

Разынд хъæбатыр, нæртон лæджы уарзæг,
Ахæм зæххон гуырд нæма федтам мах.
Нал ыстæм еныр нæ къонайыл уазæг,
Ирмæ æрхаста уый амонды къах!

10.04.2004 аз.

Куыдзау дæр фæрæин

Куыдзау дæр фæрæин æхсæвыгон, бонæй,
Нæ фæхъæстæ уаин æз хойрагæй, донæй.
Куы зонин Ирыстонæн рухс у йæ фидæн,
Куы зæгъин уæндонæй мæ фыртæн æз чи дæн...!

1992 аз. Цхинвал

Куырисыл судзгæйæ худтис йæ бос

Куырисыл судзгæйæ худтис йæ бос,
Нал дын ис фервæзæн, ницыуал хос.
Уалынмæ бахæццæ уымæ дæр арт,
Уый адыл басыгъди бæттæны цард.

Цхинвал

Къæбулаты Алимæн

Уæздандæр лæппуйæн ыскæнæн нæ уыд,
Æгъдауджын, хæдæфсæрм, фæдисон.
Æдзардæй дæ сонт уд дзæнæтмæ фæцыд,
Ныр ма дæ цæвиттон куыд исон?

Цхинвал
20.05.2011 аз.

Лæг зындзинаедтæй нæ тæрсы

Лæг цæнгæтæй конд куынæ у,
Хатт куыдзы фæллад ныввæййы.
Кусæг, сау кусæг цы нæ у,
Хатт ыстонгæй дæр ныссæйы.

Бинонты куы хъæуы дарын,
Кусæг лæг æппæт фæлвары.
Уыдон цардамондыл зарын,
Уый æдзух йæ зæрдыл дары.

Лæг, лæджы ном уæд фæхæссы,
Æмæ уый лæгæй куы цæра.
Лæг зындзинаедтæй нæ тæрсы,
Цас фæнды йæ дуг куы 'фхæра...

01.02.2014 аз. Цхинвал

Лæгдзæгъдæны фыдрæстæг

Цыфыддæр дуг, лæгдзæгъдæны фыдрæстæг,
Рæстаг адæмы сау мæрмæ хæссы.
Фыдбылызы уæззау рæстæг æрхæстæг,
Æппæтмæ дæр фыдæхцæстæй кæсы.

Лæбуры, скъæфы удгоймæгты цардæй,
Æндзары хъæуыл сау пиллонæй арт.
Фæнычы мур дæр нал аззайы мардæй,
Фыдæлтæй ардæм афтæ у нæ цард.

Æнустæм зæрдæ баззади хъæдгомæй,
Æлгыстаджы фыдмитæн нæй кæрон.
Бæргæ куы уайд цард кæнын фæндонæй,
Уæд удхæссæгæн басудзин йæ ном.

Фæлæ уæдмæ фæдис кæны ныййарæг,
Мæрддзыгой йæм дзæвгар адæм цæуы.
Зыд арты сыгъд хъæбулимæ йæ хъарæг,
Йæ удыхайы сау сæфтыл кæуы.

«Кæм дæ мæ фæллад удыхай, мæ дарæг,
Фыдгæнæгыл куыд баууæндыдтæ, куыд?
Æрдæгыл мын цæмæн аскъуыд дæ зарæг,
Цы фæдæ ды, мæ хъæбулæн йæ фыд?

Мæ рустæ дын æз ризгæ куыдæй тонын,
Мæ цæсты сыг рæдау кæнын дæуæн.
Мæхицæн дæ уæддæр сæрыгас хонын,
Мæ риуы дын нæй никæд бон мæлæн.

Кæнæ ды та мæ нæмыгдзæф зæрдиаг,
Мæ тугахуырст, мæ цардхъуаг хъæбул.
Æдзухæй дыл мæ хъарæджы æрдиаг
Кæнын æмæ мæ рыст зæрдæ ныддур.

Мæ сомыгæнæн уарзон фырт, Уырымæг,
Ныр саударæгæй баззадис дæ мад.
Уас басудза йæхи зынгæй фыдызнаг,
Æрхæстæг уæт йæ удисыны рад.

Тæхуды, фыд кæуыл æрцыд, тæхуды,
Æмæ йæ мардæн чи скъахта ингæн.
Йæ табæты ма чи федта йæ хуры,
Тæхудыгæнæг ахæм мадмæ дæн.”

09.03.1995 аз. Цхинвал

Лалыты Дзамболатæн

«Уарзтон уæ ма хæлæрттæ æз бирæ,
А-зæххæй ма аскъуыдта мæлæт.
Ныр ма арфæ ракæндзынæн Ирæн,
Амонды цæхæртæ уыл кæлæт.

Цæй, хæрзбон ма Ирыстон, ма адæм,
Æз æнустæм уе ‘хсæнæй цæуын.
Никуы уал æрыздæхдзынæн ардæм,
Ехх, ма бон, фæндыдис ма цæрын.”

25.08.2014 аз.

Мæ бæллицц

Мæн царды æдзухдæр фæфæндфы хæрзиуæг
Куы тауин мæ ныхас мæ дзырды бынæй.
Ныммарин мæ фæллад, ныссæттин мæ зивæг,
Æнæрынцой кусин, нæ кæнин фынæй.

Мæн царды, цы хъæуы уый адæмæн дзурын,
Цæмæй ныл æрцæуа хуыздæр мады куывд.
Сæрныллæгæй хъавгæ Хуыцауæн фæкувын,
Мæ хуымгæнд куы фæуин йæ рæстæгыл рывд.

Мæ зæрдæ фæрайы фæрнæйдзаг хъуыддагæй,
Куы вæййы сыхагæн йæ къæбиц дзæвгар.
Фæнды мæ куы гуыриkkой адæм дыккагæй,
Куы суайд Ирыстон æгасæй мæ бар.

Фæсурин æз уды æвзæрæй цы уæвы,
Æскæнин æппæтæн æмхуызон сæ цард.
Æрыздахин хорзæй цы уыдис, цы сæфы,
Нæ Иры хъæбултыл нывæндин мæ зард.

Цхинвал
февраль 2013 аз

Мæ зæрдæйы рæбын сæйраг туджы дадзин

Мæ зæрдæйы рæбын сæйраг туджы дадзин,
Дæ коймæ фæкæны уæлдай цавд, тыхкуыст.
Дæу тыххæй, мæ бæстæ, зæххон цард ныуадзин,
Фæбыхсин зындзинад уромгæ мæ рыст.

Цхинвал

Мæ кæстæрма...

Фыдæлты уæздандæр æгъдæутты,
Рæувæндонæй дарддæр кæнæм!
Фыды фарн йæ бартæ нæ дæтты,
Сæ кадæй, сæ номæй цæрæм!

Нæ кæстæр кæд махæй фæхуыздæр,
Уæд амондджын адæм ыстæм.
Йæ арæхст, йæ фезмæлд, йæ хуыз дæр-
Лæгау-лæг, бæрцай ма цы стæм!?

Куырыхондзинад æмæ намыс,
Æргъомбастæй йе 'ккой хæссæд.
Ирыстон,-дæ хорзæх ныл тауыс,
Нæ кæстæр- хъæбулæн бæззæд!

Нæ кæстæр, ды макуы фæрæди,
Дæ фыдæлты уæлмæрдтæ зон.
Æфсымæртау уарзут кæрæдзи,
Кæмфæнды ирон дæхи хон!

Дæ фыды уæзæджы фæндæгтæ
Кæрдæджынæй макуы ныуадз.
Нæ хæхтæ, тæссарджын æврæгътæ,
Ирон лæджы-уды куырдадз!

06.01.2013 аз. Дзæуджыхъæу

Мæ мадæн

Мæ зæрдæ риссы æнкъард хъуыдытæй,
кæуындзæг хъæлæс дæн,
Кæдæм фæлыгъдтæ мæ ныййарæг мад,
цæмæн ныуагътай мæн?
Æвæццæгæн мæм бынтон мæсты дæ,
кæй дæ нал федтон æз,
Дæ мæлæтæй мын мæ фæллад уæхскыл
æруагътай ноджы уæз.

Мыййаг ма мын кæд зæгъинаг уыдтæ
фæстаг ныхас,- мæ мад,
Æмæ дæ хъæбул æгуызæг разынд,
рæстæгыл дæм нæ уад.
Дæ удисгæ ма 'ххуысмæ сидтæ мыййаг
кæд ды мæнмæ,
Куыд æй ныббарон мæхицæн мæ мад,
кæдмæ риссон, кæдмæ?

Кæд дон-дон кодтай, фæлæ дæ хъусæг
дæ хъæбултæй нæ уыд,
Кæд дæ дæ риумæ мæ къух нылхъивын
зæрдæбынаей фæндыд?
Æви æнхъæлдтай, зæронд кæй хъæуы,
цæмæн ма у дæ цард?
Æмæ рæстæгыл æнæхъыгдаргæ мæнаей
фæлыгъдтæ дард.

Ныххатыр мын кæн, ныггæдзæ мын кæн,
мæ фæлмæнзæрдæ мад,
Мæнаен адджын дæ мæрдты бæстæй дæр,
дæ ном мæнаен у кад.
Фæсмоны æргъом æккой фæхæсса,
дæ сомыгæнæн фырт,
Дæ ингæныл дын лæггады охыл
æз сывæрдзынæн цырт...

10.01.2016 аз. Цхинвал

Мæ уæлмæрд

Худинаг макуы схæсс, макуы дæ сæрмæ,
О, хъæбул, курын дæ иу хъуыддаг æз.
Зæххы рæбынæй мын арвы къæсæрмæ,
Афæдзы иу хатт мæ уæлмæрдмæ кæс...

Науæд куы схæмпæл уа искуы мæ ингæн,
Хион куы нал зона уæлмæрдды фæд.
Фосы сæрвæтæн куы рабæзза фидæн, –
Уæд абон æлгъысты, лæбырды фæуæд.

Мæ фæллой

Мæ фæллой у царды мæ адæмы хорзæх,
Мæ уды æхцонад-мæ бинонты цард!
Æппæтæй адджындæр- мæ фыдæлты хорз зæхх,
Æвæллайгæ, Ирыл- зæрдæбыны зард!

08.01.2015 аз. Цхинвал.

Мæ хæлар æфсымæр

Мæ хæлар æфсымæр, о, ме 'мхъысмæт уарзон,
Чысыл мæм æрбайхъус, кæд дын ис рæстæг.
Æрбайхъус лæмбынæг, мæ хъуыды мын базон,
Æввахсдæр æрбалæу, æруай мæм хæстæг.

Мыййаг дын мæ дзырдтæй дæ зæрдæ куы скъахон,
Куы схъыг уа дæ сонт уд æнæвгъау мæнæй,
Уæддæр мæ хæрамæй ды хи стауæг ма схон,
Фыццаг уал куы 'рдзурон мæхиуыл сæрæй.

Ныхас мæ фæндыдис æдзухдæр æргомæй,
Фæндыдис мæ Ирыл фæцæгъдын хъуытаз.
Тæссаг уыд рæстдзинадыл дзурын уæндонæй,
Æвзидгæ æнхъызти æвирхъауы тас.

Æз Иры фæлладдæр, мæгуыр дæр хъæбултæй,
Мæ царды мын иууыл цы уыдис зынаргъ.
Уый ноджы фæдывæр æзнаджы лæбурдæй,
Дзыназгæ-дзыназын мæ бæллицц ныддаргъ.

Мæ тас уыд æрмæстдæр цыфыддæр уæйгæнæг,
Йæ хъæстæ кæмæн уыд йæ риуы æмбæхст.
Ныр дæр ма кæмдæрты фæзыны йæ зæнæг,
Рæхджы кæд æрцæуид йæ бындар æхсæст.

Цæмæн уыд нæ зæрдæ æнустæм кæрдихтæ,
Кæй фæндæй фæхастам æнустæм къæлæт.
Ирыстон цы 'гъдауæй, кæй тыххæй фæдихтæ,
Цæмæн нæ æййæфта æлгъыстаг мæлæт?

Ныр абон нæ иудзинад рæзы, уырны мæ,
Нывонд ын кæндзынæн мæ зæрдæ, мæ уд.
Нæ дзыллæ, нæ фидæн у иуон, тырнын æм,
Сымах дæр æм иумæ рæстæгыл тырнут.

1996 аз. Цхинвал

Мæ хæлар дæ, ме мгар, мæ уарзон

Мæ хæлар дæ, ме 'мгар, мæ уарзон,
Æви ма дæ ноджы хæстæгдæр?
Кæд худинаг уаргъæн фæразон,
Уæд-иу мыл фæхудут фæстæдæр.

Лæгдзинад, æгъдау æмæ 'фсармæй,
Зæрдæхудт куы райсон дæ разы.
Гæрзытæ-иу рауадз мæ цармæй,
Æнаккаг-фыдмитæн фæразы.

Мæнгардæн, фæлывдæн нæ барын,
Дывзагонæн къахын йæ цæсттæ.
Мæ хъамайы цыргъ æм фæдарын,
Куы вæййы уæйгæнæг мæ фæстæ.

Æз райгуырдтæн Иры цæрынæн,
Хуыздæртау уыдзынæн нæ зæххæн.
Лæджы фыд нæ бæззы хæрынæн,
Мæрдтæй йын нæ вæййы ыздæхæн.

Ды, ме 'мгар, фæсфæдæй-иу ма зон,
Æфхæрын, лæджы ном нымудзын.
Æргом дзырдæн аргъ кæнын базон,
Лæгсырдæн йæ зæрдæ рæмудзын.

Мæ хæлар, ды ме 'мгар, мæ хæстæг,
Дæ уды фыдæхдзинад ма дар.
Зын уыдзæн, куы скæна фыдрæстæг,
Дæ зæрдыл бындуронæй бадар.

О, ме 'мгар, мæ хæлар, фæдзæхсын:
Æлгъагдзинад ма 'руадз æмгæрон.
Куы сфæнд кæнай сау фæнд æмбæхсын,-
Уыдзæнис тæссагдæр йæ кæрон.

1998 аз. Цхинвал

Мæ хъуыдытæ Иры

Сывæллоны бонты, мæ сабион азты,
Сыгъдæг уыд мæ зæрдæ, мæ хъуыдытæ дард.
Фæлладæй, æфхæрдæй ныр сагъæссаг масты,
Мæ цардбæллон зæрдæ фæсмонæй нынкъард.

Бæргæ мæ фæндыдис фыссæг лæг суæвын,
Куы уыдаин адæмы рæгъы нымад.
Уæд абон куыд хъæуы лæджы ном ыссæндын,
Æз ууыл дзырдтаин хъæрæй æмæ фаг!

Ныр дæр мæм дзы хатгай æнтыстытæ бафты,
Йæ рæдыд зæгъынæй, нæ кæнын æфсæрм.
Мæ комкоммæ дзырдæй зæрдæхудт лæг рафты,
Кæд уыдис цагъайраг æлдарæн æмсæр?

Кæд удæй зындзарды фыдæвзарæн хатын,
Уæддæр дæн сæрибар, мæ хъуыддаджы раст.
Фæллæйты æнхъæлцау мæ намыс нæ сафын,
Тыхстæй дæр фыдæлтыккон Ирмае мæ каст.

Мæ мадæлон æвзаг, мæ радтæг Ирыстон,
Мæ ныййарæг адæм, дæ зæрдыл мæ дар.
Сымахыл былысчыл, æлгъгæнæджы 'лгъыстон,
Уæ сæрыл гæрæхтæ – мæ удæн йæ бар.

Сывæллоны бонты, мæ сабион азты,
Сыгъдæг уыд мæ зæрдæ, мæ хъуыдытæ дард.
Фæлладæй, æнкъардæй мæ тухиты басты,
Мæ цардбæллон зæрдæ фæсмонæй ныммард.

Мæлæтæй тæрсаг лæг тæшпуд у

Мæлæтæй тæрсаг лæг тæппуд у, æнæныфс,
Мæлæтмæ тырнæг та-хæйрæджы æлгъыст.
Рæстудæй кæд искæй фыдæнæн æфхæрыс,
Уæд ма кæн, æмхиц у æнæнхъæлгæ рыст.

Мæнæ та ногæй...

– «Мæнæ та ногæй Ирыстон,
Баццæнæ фæндæй гæныстон,
Судзæм æй, арт ыл æндзарæм,
Æмæ нæ фырцинæй зарæм.”

– Афтæ ныл зарыди не знаг,
Бахус уа, бамыр уа йе ‘взаг,
Бауæд мыггагыскъуыд иууыл,
Чи рацыд сайдæй нæ Ирыл.

Цал-иу нæ хъæбултæй марди,
Уал хатт-иу не знаг дæр ради.
Мардта, лæбурдта фыдгæнæг,
Иры ныццагъта æд зæнæг.

Саударæг мады æлгъыстæй,
Згæхæрд цыргъаджы рæхуыстæй,
Зæрдæ фæхæссæд хъæдгомæй,
Карздæр æлгъыст ын-мæ номæй.

Мах тæригъæдæй йæ бæстæ,
Зындоны фæфидæт йæ хæстæ.
Хур дæр ыл мауал ыскæсæд,
Емынæ, рын сæ фæхæсæд.

Армыдзаг-мингæйтты ныхмæ
Тардта, æвзæрста йæ тыхтæ.

Никуй фæтасыд йæ уæраг,
Ирæн ис тохы æндæр уаг.

Авд хатты Иры нымадæй,
Тохы, хъæбатыры кадæй.
Хастой нывондæн сæ сæртæ,
Иры æнувыд кæстæртæ.

Дыууынаем азты дæр зарыд,
Иу лæгмар æмæ дзы сарыд
Судзгæ зынджыты цæхæры,
Тугцъир сырд бирæ нæ цæры...

05.12.2009 аз. Цхинвал

Мæтæй сæр бафæллад

Мæтæй сæр бафæллад, ахауди тъæпп,
Цардбонты фæудыл æривæрин тæпп.
Зонын æй бирæ фæллайттæ хъуыдис,
Царды мæ бæллицц поэзи уыдис.

Фæлæ нæ рауад поэт лæг мæнæй,
Рагæй къуылымпы дæн, амонд мæ нæй.
Ахуырмæ рæвдзæй тырныдта мæ уд,
Ма мæм фæхæрам у, ма мыл фæхуд.

Чи лæст тыхласæгау мемæ кæддæр,
Уый мæ хур, сахуыр ис, слæг ис уæддæр.
Абон мæ фæндаг æнæнтыст мæнæн,
Бирæ цыдæртæн нæ вæййы зæгъæн.

Размæ дæ чидæр куынæ кæна тъæпп,
Гъе, уæд æрæвæр дæ фидæныл тæпп.
Хицауы зонджын лæг никуы хъуыдис,
Алкæддæр уыцы 'гъдау афтæ уыдис...

09.03.2015 аз. Цхинвал

Мадæн лæггадхъом

Мады лæггæдтæн нæй никуы фæфидæн,
Ничи ма бафыста уыцы хæс, нæ...
Чи куыдз дæн, чи хæрæг, а-зæххыл чи дæн?
Мадæн хъæбулæн куынæ уон бæзгæ!

Мадæн лæггадхъом уыдзынæн кæдфæнды,
Табу йæ номæн кæндзынæн фылдæр.
Мады, хъæбулæн æппæтдæр фæфæнды,
Байрæзын, басгуыхын ноджы хуыздæр.

Макуы фæрриссæд йæ зæрдæ мæ мадæн,
Макуы ысхъæрзæд йæ къахы бынтæй.
Мадæн æз уадындзæй зарын йæ кадæн,
Буц дæн йæ диссаджы «мады хуынтæй»!

15.12.2009 аз. Цхинвал

Мамсыраты Таймуразен

Кæны дын хуссайраг лæг арфæ,
Кæй фæдаргъ кæныс къух æдзух.
Фæнды нæ тынг зæрдæйæ афтæ,
Лæгдзинадæй нæ вæййыс цух.

Фæндаг нын сарæзтай Цхинвалы,
Дæ номæй чи фæкуыста ам.
Нæ зæрдæ уыдон куыстæй райы,
Лæгау дын исдзыстæм дæ арм.

Ирыстон не 'руагътам æгадмæ,
Цæнгæтау знагимæ хæцыд.
Нæ сæр куы бахъæуа цæгатмæ,
Уæд зон, нæ тъæпп та уым фæцыд.

Нæ арфæ дæу- цытджын Таймураз,
Æгас-иу хуссармæ цæут.
Кæнæд-иу иууон Ирыл хур аз,
Фæрнæй, хæларæй дзы цæрут!

18.01.2015 аз. Цхинвал

Мидхъуыдытæ

Кæддæр кæйдæрау саби уыдтæн, зонин,
Æнахъомæн хуыздæр сæнттæй – йæ цард.
Ныр та мæхи æмбис лæг дæр æсхонин,
Ныр уыцы рæстæг аивгъуыдта дард.

Рæвдыд æмæ узæлын цух нæ уыдтæн,
Æвæлмæстæй мæм уарзон зæрдæ каст.
Æз рагбонтæй лæджыгъæдмæ бæллыдтæн,
Фыдæлты зæххæй никуы зыдтон маст.

Фынфенæгау ма уайы ныр мæ цæсттыл,
Æвзонджы бонты нæмæт царды ныв.
Уæд дидинджытæ задысты нæ бæстыл,
Ныр азгъæлдысты, нал сыл баззад сыф.

Æрæгвæззæгау сагъæсгъуыз фæзыны,
Мæ цæсгомыл фыдæвзарæны 'нцъылд.
Уынгæг бон мын мæ рыст зæрдæ æхсыны,
Æлгъаг æмæ мæнгард заманы 'рцыд.

Хæрам æмæ хæлæфдзинад куы федтон,
Æфсоны сайдæн-арæхстджын ныхас.
Ныр ма цыфæнды дугивæнты фестон,
Уæддæр мæ ныфс æвæццæгæн ныссаст.

Æфхæрд сæмæнау ме 'взонг уд ныйихсыд,
Зæрдæдзурæнтыл бафтыдтон мæхи.
Уæд та мæ сæр куы бакæнид куы иу сыгъд,
Цæмæй æдзухæй ма хæра йæхи.

1995 аз. Цхинвал

Нæ Ир

Мæ уæраг цадæггай фæтасыд,
Куыддæр ма хъилæнцой лæууын.
Нæ Ир, мæ уавæры нæ бацыд
Дæ хицау æмæ дæ цæуын...

Мæхицæн дæ хæлар ыскодтон,
Нæ Ир, дæ сæрвалтау цæрын.
Фæлæ йæ не 'мбарын, цы кодтон,
Цæй тыххæй тухæнæй мæлын?

Дæ цæстæнгас мæм дары уазал,
Чысыл ма дæм зынын кæмдæр.
Нæ Ир, дæ зæрдыл-иу мæ бадар,
Кæд ма æрыздæхин æз дæр.

Мæнæй дыл чи уыдис рæдаудæр,
Хуыздæр дын чи кодта лæггад?
Зын сахат дæм мæнæй фæраздæр,
Æдзæсгом, сусæгхор, æгад?

Нæ Ир, нæ хъуыды кæнын ахæм,
Фæстæ кæмæй баззæдтæн уæд.
Мæсыгæн дæр кæм уыд фæлдахæн,
Æз ардтон уым лæгау мæлæт.

Цæуын дæ ныр æфхæрд, фæлладæй,
Нæ Ир, ды ирæттæй дæ Ир!
Фæлæ æввонг хицæутты надæй,
Тæрсын, куы нал радтай æфсир.

Мæ уæраг, о, нæ Ир, æртасыд,
Куыддæр ма хъен дурау лæууын.
Нæ Ир, мæ уавæры нæ бацыд,
Дæ хицау æмæ дæ цæуын...

1995 аз. Цхинвал

Нæ сомбоны кæстæр

Нæ сомбоны кæстæр фæрнæй,
Уадз арфæтæ исæд мæнæй.
Нæ ницæйаг дæр уæд хуыздæр,
Цы нæ уа æнаккаг, æвзæр.

Нæ хъæбулты хурæй æфсæст,
Æййафæм æгъдауæй æххæст.
Уæздандзинад сисæм бæрзонд,
Нæ намыс, нæ куыст æмæ зонд.

22.01.2015 аз. Цхинвал

Нæ тæрсын æз...

Нæ тæрсын æз мисхалы бæрц, нæ тæрсын,
Зæронд бауынæй никуы 'взарын тас.
Мæ бонцыдæн йæ кæронæй фæкæсын,
Цы ма уыдис хуыздæр гæнæнтæ, цас.

Нæ тæрсын æз цыбыр æмгъуыд цæрынæй,
Бынтондæр ыл нæ мæт кæны мæ сæр.
Æгады цард æвзæрдæр у мæлынæй,
Цыбыр рæстæг фæлтау лæгæй фæцæр!

Нæ тæрсын æз мæ давд фæллоу, хæзнатæн,
Æз искæй хидæй не скодтон фæллоу.
Цы загъдæуа дзырдхæссæджы æвзагæн,
Мæ сæрыл ма нæ разылди куырой...

Тæрсын та циу? фæлæ тæрсын æз царды,
Куы фесæфа, куы бамыр уа мæ ном.
Ирон дзырдтæ куы нал зара йæ зарды
Мæ фæдон уæд, зæгъын дын уый æргом.

Тæрсын, мыййаг мæ хъуыдытæ æрдæгæй,
Куы баззайой æнæххæстæй бынтон.
Ирыстон дих кæдмæ уыдзæн æфцæгæй?
Æдзух æфхæрд цæй тыххæй æз уыдтон.,

Тæрсын æвзаг куы нал зона мæ кæстæр,
Йæ фыд, йæ радтæг цавæр наци уыд.
Мæнæй фыддæр куы фæцæра, æвзæрдæр,
Куы ферох уа ирон æвзаг кæд уыд?

Тæрсын, нæ зæхх куы нал хуыйна Ирыстон,
Куы та суа ног дæллаг галæй цагъар.
Куы цуда дин, фыдæлтыккон-Чырыстон,
Ирон хъæбул куы суæгъд кæна йæ бар.

Æз уыдæттæй тæрсын æмæ тæрсдзынæн,
Тæрс-иу ды дæр, мæ хæлар, раст мæнау.
Æргъомбастæй мæ царды уæз хæсдзынæн,
Цæмæй цæра æнусбонтæм нæ тау.

Тæрсын, тæрсын; æфсымæртæн, хæлæрттæн,
Куы нал дзурой кæрæдзимæ уæздан,
Нæ кадаккаг куырыхонтæ, зæрæдтæн,
Сæ цоты-цот куы нал зона йæ ран...

06.05.2001 аз. Цхинвал

Нæ фидæн...

Мæ хъæр дæм фехъуысæд ирон лæг,
Мæ хъæр фæдисы уад кæны.
Ныффыссæм сомбонæн йæ бонæг,
Мæ зæрдæ мын йæ маст хæры.

Дыууын, фæндзай, кæнæ сæдæ аз,
Ивгъуыд куы аззайой æваст.
Кæстæрæн чи 'рбаддзæн йæ дæлваз,
Кæмæ уыдзæн, кæмæ йæ каст?

Фæндыр куы нал цæгъда иронау,
Фыссæг куы фесафа йæ фæд.
Æвзаг куы нал зонæм мах донау,
Нæ кой уæд авд дæлдзæх фæуæд.

Кæм ис нæ ирон æвзаг зонæг,
Кæм ис æрыгæттæй фыссæг?
Кæм ис, кæм, уыдонæн сæ домæг,
Æви сæ нал ахсы хуыссæг?

Рæстæгыл хъуыддагмæ æркæссæд,
Фыссæг у, хицау у, æлдар.
Кæцæйфæнды амæлттæ рхæссæд,
Уый у сæ хъуыддагæн йæ бар.

26.01.2015 аз. Цхинвал

Нæ фыссын æз петицитæ

Нæ фыссын æз петицитæ æнхъæлцау,
Нæ фæдзурын æнæбындур хъуыддæгтыл.
Мæ зæрдæ мын тыхсын кæны фыддæр цау,
Кæй æууæндæм æппынæдзух фыдлæгтыл.

Мæнг дзырд æмæ былдауæны ныхæстæ,
Бындуронæй фысымиуæг кæнынц.
Фæлывд æмæ мæнгард заманы гæстæ,
Хæлæг æмæ фыдæх цæстæй кæсынц.

1995 аз. Цхинвал

Нафи (акростихтæ)

Ныййарæг Ирыстон дзæвгар дугты цотæн,
Аккаг фыртæй радта Нафийы, бæгуы.
Фæллæйттæ фæкодта æфсымæртæ, хотæн,
Ир зондзæн æнустæм сæрхъызой лæджы.

Нæ рагон фыдызæххы зонад луарыс,
Алайнаг хъæбулы туг уæнгты хæссыс.
Фæрныгады чиныг дæ зæрдæйы дарыс,
Ирыстоны цардмæ хæларæй кæсыс.

Нæ зонын æз, хуыздæр гæнæн цы уыдис,
Ацы зæххыл бакæнын дæуæн.
Фæрнæйдзаг дзырд дæ удрæбынæй гуырдис,
Ирыстонæн бæззыс лæгау-лæгæн.

Нæ Иры сыгъдысты куырыхонты рæгътæ,
Ам комкоммæ дзурæг æййæфта гæрæхтæ.
Фыдæлты тугкалдæй ныцаруаттой хæхтæ,
Ирыстоны 'знæгтæн ды загътай сæ нæмттæ.

14.01.2010 аз. Цхинвал

Саломи

«Саломи» саибонты кастæн,
Æрхуым, æрхæндæгæй, хъыгæй.
Мæ зæрдæ нал фæрæзта мастæй,
Мæ уадул уыд хуылыдз сыгæй.

Наци æвзагæй у наци

Наци æвзагæй у наци,
Алчидæр йе 'взагыл дзуры.
Махæн та не 'взаг цы баци,
Чи ма йæ агуры, куры?

Ды кæд нæ уарздзынæ де'взаг,
Никуы дæ бахъæудзæн, дзурыс.
Ирæн уыдзынæ уæд йе знаг,
Нацийы 'нкъарæныл худыс.

Ды кæд мæ фæндыл нæ цæуыс,
Ирæй ды дардмæ цæудзынæ.
Уым сæ æппындæр нæ хъæуыс,
Кæнæ фиййауæй лæудзынæ.

Дунейы никуы ис адæм,
Чи у æвзагæй æлгъыст.
Ныр кæд ды разынай ахæм,
Фесæф, мæ куыдз дын фæлдыст.

19.01.2015 аз. Цхинвал

Национ æвзаг

Æвзаг у нацийы фæлдисæг,
Уæздан лæджы кадæн-фæрæз.
Бæрзæндтæм царды фарны исæг,
Æгъдæуттæн-удварны пæлæз.

Æвзаг-мæ удыхъæд æвдисæг,
Æвзагæй дæн ирон лæг æз.
Æппæт хæрзæгъдæуттæ æлвисæг,
Йæ сахуыр кæнын у мæ хæс.

Æвзаг у кæстæртæн сæ фидæн,
Фыдæлтæй-сомбонмæ фæндаг.
Цы лæг дæн, а-зæххыл æз чи дæн?
Куы нал зонон ирон æвзаг!

Сыр дæр ма йе 'взагыл æсниуы,
Йæ родмæ богъ фæкæны мад.
Кæд махæн абон не 'взаг чиуы,-
Кæстæр нын не скæндзæни кад.

Мæ зæрдæ мæстытæй у йедзаг,
Фæлæ æппæтæн дæр быхсын.
Кæд искуы ферох кæнон ме 'взаг,-
Мæхицæн карз тæрхон фыссын.

Цхинвал
25.07.2005 аз

Не ‘взаг

Мадæлон æвзаг, дзырдтой дыл нæ фыдæлтæ,
Дзурынц дыл абон дæр фæлтæры фæлтæртæ.
Дзурынц дыл бинонтæ, хотæ, æфсымæртæ,
Уарзынц дæ кардзыдтæ, хистæртæ, кæстæртæ.

Ды дæ нæ тырыса, боны рухс, хуры хъарм,
Чи дыл фæкæна былысчъил, æнæввæрсон,
Уымæн нæй намыс, цæсгом æмæ уды фарн,
Уый у æгуыдзæг, æлгъаг æмæ ‘нæфсæрмон.

Чи дæ фæкæна дæлдзиныг æндæрты цур,
Чи дыл фæхуда фæсфæдæй былалгъимæ.
Уый у нæ Ирæн фыдызнаг, нæ сæфты хур,
Баззайæд адæмæн фидисæн уаргъимæ.

Не взаг, ды а-зæххыл Иры бындурæн дæ,
Не взаг, дæ фæрцы стæм Ирæн йæ саг фырттæ.
Диссаг дæ, цас дыл ис зарджытæ, дзураентæ,
Таурæгътæ, кадджытæ, ахадæн уаз дзырдтæ!

Никую фæцардис нæ Иры

Тедеты Муратæн

Никую фæцардис нæ Иры,
Раст лæг æвудæй, мæ хур!
Рæстæг хуыздæрты фæивы,
Цас фæнды сомбоныл дзур.

Искуы рæстдзинад куы 'рдомай.
Хъахъхъæныс, зæгъгæ, дæ ном,
Бирæ цыдæртæ куы зонай,
Арыс-дæ цардæн кæрон.

Адæмы уарзон хъæбулæн,
Мастмæ цыбыртыл фæндаг.
Бартыл нæм Иры нæй дзурæн,
Макуы уай хъуамæ уæндаг.

Зондджын, æгъдауджын дæ хонæд,
Уымæй бæллиццаг нæ дæ.
Хицауæн хион дæ – зонæд,
Амондджын – царды фæдæ...

Ис нæм куырыхон, уæздан лæг?
Ма рох кæн; – фидæн ын нæй.
Нæу уый йæ бинонты дарæг,
Царды уа хъуамæ бынæй...

Цхинвал
20.06.02 аз.

Ницæйаг

Схъæлбадтæй дæ къæлæтджыныл бадыс,
Зыд кæныс, хæлæфæй фæллоу давыс.
Иры мулкмæ хъози дæндаг дарыс,
Баныгæдтай цъыфдзасты дæ намыс.

1993 аз. Цхинвал

Нозт кæнынæй лæг нæма сси ничи

Нозт кæнынæй лæг нæма сси ничи,
Нозтгæнæгыл алчидæр фæхуды.
Нозт уарзæгыл нозт ныввæйы ичъи,
Дзурдзынæ ма, фервæз дзы тæхуды.

Нозтгæнæджы сау гуыбындзау хонынц,
Ацæуы, ныллæтгæры, ныфтгæры.
Фидиссаг, æгуыдзæгæй йæ зонынц,
Бухъхъытæгæнгæ йæ былтæ стгæры.

Искæмæй бæгæныйы 'хца куры,
Фындзы дуар æрбахгæны йæ тæфæй.
Хауы, 'лгъиты, 'нæфсарм дзыхæй дзуры,
Уымæй лæгдæр нæй, зæгъгæ, уæцгæфæй.

Охх, мæгуыр, цы бинонтæм фæцæуыс,
Уым дæр ма кæлдзæн дæ пил тæфгæнгæ.
Слæууыс æмæ та уæддæр фæкæлыс,
Гуыбын дын чыллахъхъ кæны лæфгæнгæ.

Уый фæлтау хуыздæр уайд дæ мæлæт,
Худинаг кæныс дæ сæр æдзухæй.
Нозтыхауд, дæ фарсæй иу фæкæлæт,
Иу лæг дæр дæм нал агайы къухæй.

22.02.2015 аз. Цхинвал

Номдзыд Къоста

Ирæн кæй райгуырдис номдзыд Къоста,
Уый нын нæ кадыл схæцыд бæрзонд.
Ирæн йæ ивгъуыд, йæ фидæн фыста,
У нын цæвиттойнаг абон йæ зонд!

Адæмы рыстæй скодта æргъом,
Адæмы удхарæй рафтыд йæ уд.
Хицæуттæм бацыди тохы æргом,
Дардта йæ сæрыл ирон лæджы худ.

2013 аз. Цхинвал

Ныббар мын ныййарæг...

Ныййарæг, ныббар мын æнæсæрфат митæ,
Дæ зæрдæ дын арæх æфхæрдта мæ уаг.
Уæддæр-иу мыл кодтай узæлгæ дæ цинтæ,
Уæддæр уыд мæ зæрдæ дæ рæвдыдæй дзаг!

Ныххатыр кæн, зонын, зындзинад дын хастон,
Дæ ныхы æнцъылдтæн æз аххосаг дæн.
Дæ армæйдзаг бирæ, зæрдæбынæй уарзтон,
Лæггад цух, рæвдыд цух нæ уагътай ды мæн.

Дæ цæнгтæн сæ хъару ныссати мæн тыххæй,
Дæ астæу фæтасыд мæн хъомылгæнгæ.
Æз арфæтæ хъуыстон æдзух дæр дæ дзыхæй,
Æрынцой нæ зыдтай, улæфгæ- лæугæ.

Дæ цæнгæт уæрджытæ фæцудыдтой, зонын,
Дæ цард мын, дæ уд мын æскодтай нывонд.
Æппæтæй адджындæр, æхцондæр дæу хонын,
Æмбарын æз мадæн йæ зæрдæйы конд.

Æрæмысын арæх дæ дудгæ фыдæбон,
Æгъуыссæг æхсæвтæ цæй бæрц уыд дæуæн.
Мæ цæстытыл уайы, цыма уыд æрдæбон,
Фæфæнды мæ саби, куы уайд гæнæн.

2014 аз. Цхинвал

Ныр фæсфæд ныссабыр мæ зарæг

Тæхуды, куы разынид иу лæг æрмæстдæр,
Мæ зæрдæйы сагъæс æмбарæг.
Мæ фидæн, мæ сомбон лæвæрдтон мæ бæстæн,
Ныр фæсфæд ныссабыр мæ зарæг.

Тæхуды, фыдамонды хызæджы чи нæй,
Йæ хорз цард кæмæн у мысинаг.
Йæ зæххæн йæ хорзæхтæй чи 'фсæды цинай,
Йæ сомбон кæмæн у фыссинаг.

Куыд зын у, фæрæзтæ куынае уа цæрынаен,
Куынае дыл уа царды фæхæцæг.
Сæрнывонд куы кæнай æгъдауыл мæлынаен,
Дæрддзæф дæ куы лæууа дæ хæстæг.

Охх!, афтæ æрхæндæг, æнкъардæй фæтоны,
Мæ риссаг зæрдæйæн йæ дадзин.
Гæвзыккæй мæ хион йæхицæй нæ хоны,
Æндæра мæ хъарæг ныуадзин.

Ныфс-царды суадон, мæ фидæны мæсыг,
Æнусон гæнахæй хъæддыхдæр.
Ныфсытæй фæцардтæн, нæ басур мæ цæссыг,
Æнæвгъау ныссастон мæ тых дæр.

15.04.1994 аз. Цхинвал

Ныххоста мæ фыдрæстæджы дзæккор

Ныххоста мæ фыдрæстæджы
Дæрзæгарæзт хъæдын дзæккор.
Æххуысагур мæ хæстæджы
Нæ федтоныл куыд басæттон?

Æнæ хæдзар, тæдзгæ къуымты
Кæдмæ цæрон зæрдæсастæй?
Хъæддаг цъиу дæр ма мæкъуылты,
Хуыздæр цæры æнæмастæй.

Кæй бахъуыдтæн, хъæды сырдау
Мæ царды уаг-æнæхицау.
Мæ раст ныхас гæды дзырдау,
Гæвзыкк ном мыл-æнæфсисау.

Æхсæвы 'рхуыст-æлгъыст сынтæг,
Мæ сагъæсты æзнæтгæнæг.
Хуысгæ рæстæг бынтон сындæг
Фæцæйлæсы-цы мæтгæнæг?

Мæ райсомхъал-хъуыдыгæнгæ:
«Куыд фервæзон уæззау цардæй»?
Фыддæр тыхстыл зыр-зыргæнгæ,
Мæ хъарæг у æнæ мардæй...

Къæбæрваг мын æссады мур,
Куыд авæра мæ сыхаг дæр.
Мæ хъæбул æмæ мады цур,
Цы рымыса мæ фæллад сæр?

28.09.1994 аз. Цхинвал.

О, Бæрзонд Хуыцау

О, Бæрзонд Хуыцау, о Дунескæнæг,
Ракæс нæ Ирмæ фæрнæй.
Чи у Ирыстоны рагæй фыдæфхæрæг,
Бахиз нæ ахæмтæй, цæй!

Табу дын кодтой нæ хистæр, нæ фыдæлтæ,
Мах дæр сæрныллæг ыстæм.
Знаг нын цæрæнбонты дары хъыцъыдæттæ,
Нал дын фæразæм рыстæн.

О, Хуыцау, фехъус мæгуыр лæджы кувын дæр,
Ыскæн нæ дæхицæн цагъар.
Нал зонæм фаронау хъазын дæр, худын дæр,
Ратт ма нын истæмæ бар.

Искуы дæм исчи кæд бахатыд адæмæй,
Скодтай сын амондæй хай.
Баххуыс кæн махæн дæр, нал ыстæм адæргæй,
Æййафæм та рох мусы най.

15.11.2001 аз.

О, ныййарæг...

О, ныййарæг, нал фендзынæн сомбон никуы дæу,
А-дуне æнæ ныййарæг раппæлинаг нæу.
Зонын æй куыд зын уыдзæнис де 'нусон хæрзбон,
Ма мæ фæлидз, ма мын асæтт царды ныфсы бон.

О, ныййарæг, ма-иу маст кæн, афтæ у нæ цард,
Райгуырæм, ысхъомыл вæййæм, ахуыссы нæ зард.
Цардæн афтæ у йæ арæзт нæй йæ ныхмæ тох,
Ам цæргæйæ мах кæрæдзи макуы кæнæм рох.

Ницы ис зындæр мæ къона адæмæй цæуын,
Уымæн домы уды рыст дæр зæрдæйæ кæуын.
Царды мысгæ цæсты сыгæн бауromæн нæй,
Нал фендзынæ хъарм хуры тын, мидбылхудгæ мæй.

Ды мæ царды нал уыдзынæ, о, мæ радтæг мад,
О, ныййарæг, цас дæ уарзын, цас мын у дæ кад.
Раст мæн дæр дæуау мæ хъæбул нал фендзæнис зон,
Уый фæлтау мын развæлгъау мæ уды тæгтæ стон.

Æз куыд хъуамæ бауromон а-зæххæн йæ уарзт,
Туджы 'ртахæй, царм-æстæгæй уымæ дæн баст.
Раджы уа æви æрæджы хъуамæ æз зæгъон:
«Хорзæй баззайут мæ адæм, нал дæн æз зæххон»

Нæй йын ивæн царды уагæн, рохуаты нæ дæ,
Ды кæмфæнды ма бамбæхсай-цард уæддæр фæдæ.
Сау мæлæты карз дзæмбыты хаудзынæ уæддæр,
Ферох уыдзынæ æнустæм фæлтæртæй кæддæр....

13.03.2015 аз. Дæуджыхъæу

О, Хуыцау

Зæдтæ 'мæ дауджитжæ, кæмтты нæ мæсгуытæ,
Хохы дзуар, Уастырджи-табу кæнæм!
Рагæй ныуурс ысты Ирæн йæ цæстытæ,
Абон, уæ разы мах зоныг лæууæм.

Зæрдæ, æрхуымæй, æнкъардæй, фыррæхуыстæй,
Агуырдта амондæй, мæгуыр, æххуыс.
Цонджы фыд хордта, дзынæзта йæ фыртыхстæй,
Хъæбулты, зæгъгæ, адзалаен дæттыс.

О, Хуыцау, де скæнгæ дунейы стъæлфæнтæй,
Арвы бын Ир у æнæмæнг сæ иу.
Рауадз Ирыстоныл амонды æрфæнтæй,
Байтыгъта Иры зæхх арвмæ йæ риу.

Омон-æн

Дæ кад мын бирæ уæд, ОМОН,
Ды дæ мæгуыр лæгæн йæ ныфс.
Дæ тыхæн бирæ у йæ бон,
Æмæ рæстаг хъуыддæгтыл тыхс.

Ды федтай рыст, сырдон мæлæт,
Æмгар цæфтæй, куыд калд йæ туг.
Мæрдты бæстæ сын уæт дзæнæт,
Мæнгард, æгъатыр уыди дуг.

Дæ ивгъуыд уыд тæссаг дæуæн,
Дзæвгар дæ хæстонтæй ныццагъд.
Фæстæмæ дын нæ уыд лæууæн,
Нæ Ирмаæ знаг лæгæрста тагъд.

Дæ туг æхсыст, рæдывта уд,
Æййæфтой сау куыйтæ куынæг.
Фæтарди а-бæстæй тæппуд,
Дæ ныхмæ нал уыдис зынæг.

Ныр мын сабырады фæцæр,
Фæрнæй нæ Иры зæххæн кус.
Фæхæр мын мыд æмæ сæкæр,
Дзæвгар, дзæвгар азтæ, æнус!

21.01.2015 аз. Цхинвал

Путин

Зæгъгæ нын Путин нæ фæзынд,
Зæгъгæ ма афæстиат дуг,
Ирæн цыдаид йæ хъæрзын,
Бирæ фæкалдаид туг...

Рæстæг лидзы

Рæстæг лидзы, згъоры, уайы,
Царды фæд фæстиау зайы.
Зæрдæ 'нкъард бонтæ æвзары,
Дуг нæ дард ивгъуыды дары.

Мысынад цæгъды дзæнгæрæг,
Хъæутæ баисты æдзæрæг.
Хæхтæй нал райхъуысы зарæг,
Зæхх ысхъæд, маегуыр,-нæ дарæг.

2010 аз. Цхинвал

Рæстаг хъуыдытæ

Æфсондз бæрзæйджын галы уарзы,
Æдылы – алцæуыл дæр разы.

Дзæбæх куыдз дзæгъæлы нæ рæйы,
Гуыбындзауæн æфсон фæвæйы.

Мæгуыр, рæстуд лæджы æфхæрæг,
Æлгъыстæн баззайы æд зæнæг.

Æмгарæн йæ зæрдæхудт исæг,
Лæджы цъаммардзинад æвдисæг.

Мæнгарддзинад лæгæн нæ тайы,
Фыдлæгыл арвы цæф æруайы.

Сæгъæй сæгъ гуыры, фысæй дæр афтæ,
Цы дæ, гъе уымæн, цæй, ракæн арфæ.

Род куы баиртасынц, уæд

Хъуджы радуцын фæхъæуы,
Род куы баиртасынц, уæд.
Цæр зæры бонмæ дæ хъæуы,
Цалынмæ дзы уа лæгвæд.

1993 аз. Цхинвал

Саст къалиуæн нал вæййы ныхасæн

Саст къалиуæн нал вæййы ныхасæн,
Хус цъыхыры суыдзæнис рæхджы.
Иунæг лæг йæ къухтæм кæны 'мхасæн,
Никуы уыди раджы дæр бæхджын.

Бафæллайын зоны зæрдæ цардæй,
Зæрдæ дæр фыды мур у æрмæст.
Царды хæрзтæм бадзыназы дардæй,
Никуы сæ уыд кусæг лæг æххæст.

Иунæг лæг, æвæгæсæг, зæхкусæг,
Æнæнтыстæй, тыхамæлттæй цæры.
Рагзамантæй никуы уыди сусæг,
Цардивæнты хъызæмар кæны.

Тъæнджы мæй. 2015 аз. Цхинвал.

Сау зæхх тугпырхæнтæй басырх

Сау зæхх тугпырхæнтæй басырх,
Донгуыр цæссыгæй цæхджын.
Ир фыдпиллон арты басыгъд,
Нал дзы фистæг, нал бæхджын.

Куыдзы ниуын хъуысы хъæуæй,
Фос æмбу кæнынц зыдæй.
Къаннæг саби бамыр хъæрæй,
Сидзæр баззад, мад, фыдæй.

Уынгты хæдзæртты сыгъдæнтæ,
Мæрдтæ уонгай къуымты калд.
Знаг сæ бакодта цæгъдæнтæ,
Ничиуал зыдта йæ мард.

Чи дзы нæныгæдæй баззад,
Мард йæ уæлмæрдæй фæцух.
Нæлгоймæгтыл хилхъуын разад,
Сылгоймæгтæ сауы 'дзух.

Мард цы хæдзарыл æрцыди,
Батад уыдонæн сæ цин.
Ир æрдæгсæфтыл хъæцыди,
Фæлæ йын ысчынди хин.

27.09.94 аз.

Саударæг мадæлæн

Саударæг мадæлæн,
Иры ныййарæгæн,
Йе уæнгты басаст йæ тых.

Цæсты сыг уайынаей,
Хъынцъымы бадынаей,
Хъарæгæй бафæллад дзых....

Аскъуыйай, атонай
Тагъддæр, хъæдгом зæрдæ,
Цас рыст уромыс, ды, цас?

Галуæрдон н' аласдзæн,
Уый бæрц цæсты сыгтæ,
Бампылай, бастъæллай уас...

Мадæлы разæй ма
Хъæбул куы бабын уа,
Чи нæма бафсæст цæрын.

Ахæм ныййарæгæн,
Царды хуыздæр вæййы
Раздæр æй куы ахæссы рын.

Хъарджытæ хъæбулыл
Мадæл куы баййафы,-
Уый вæййы 'гасæй дæр мард.

Хъæбулы ингæныл
Мад цырт куы сæвæры,-
Уымæн æлгыстаг- йæ цард....

20.11.2014 аз

Схъомы дæн хъæуты

Цæвæджджынæй хохы фахс дастон,
Сыфцæй хъæд егъау галтыл ластон.
Æссивынмæ тæссæрттæм уадтæн,
Уырс бæхыл æнæ саргъæй бадтæн.

Уыдтæн-иу æз гутондар уалдзæг,
Мæ хъазæнтæ-уарт æмæ залдзæг.
Уæлыгæсæй фосæн фиййауæй,
Фæцыдтæн сывæллонæй рагæй.

Мæкъуылтæй дзынатæ фæкодтон,
Дзæвгар хуычъы хуымты фæхордтон.
Æз хорæй куыристæ фæбыдтон,
Уæрагæй фæллайын нæ зыдтон.

Æмбондæн-иу хъилбыдуис ластон,
Дзымандытæ, зивæг нæ уарзтон.
Хъус хъыбылтæм, кæрчытæм дардтон,
Тыхгæнæг сæм дзера нæ уагътон.

Тамако дымынмæ нæ уыдтæн,
Арахъхъы куынæгмæ бæллыдтæн.
Æнæгъдау лæппу мын уыд уæнгæл,
Æргомай йæ дзурын дæуæн дæр.

Уыдтæн-иу æз зиуы фæдисы,
Æфтыдта мæ магуса дисы.
Сæрныллæгæй хистæр, зæрондæн,
Цæсгомджын аргъ кодтон йæ зондæн.

Нартхор-иу æхсырфæй фæкарстон,
Уæрдæхæй дзы къонатæ бастон.
Рæвдз уыдтæн æз рувынмæ рагæй,
Мæ къæбицтæ дардтон æз дзагæй.

Æргомæй-иу Ирыл фæдзырдтон,
Æдзух-иу Хуыцаумæ фæкуывтон.
Тынг уарзтон рæвдауын кæстæрты,
Нæ хызтæн æгъдауæн йæ сæрты.

Дзырнатæ, цæкуытæ фæфыхтон,
Æппæт куыстау хъуг дæр æрдыгътон.
Æз ерысты дугъон бæх уагътон,
Хæрамæн-иу арф ингæн къахтон.

Мæ чингуытæй зонынад давтон,
Æлгъагдзинад джебогъæй мардтон.
Æз хъæубæстæн-иумиаг саби,
Æнæзивæг лæппуйæн кад и.

Æрзылдтæн-иу фистæгæй хæхтыл,
Фæзарыдтæн риуываг рæгътыл.
Фæарæзтон, дзаныгъ, уæрдæттæ,
Æккойæ фæхастон æргъæмттæ.

2014 аз.Цхинвал

Сылгоймаг

Ды, сылгоймаг, цардамонд æрхæссæг,
Хуры тын æрмæст зæххыл ды дæ.
Уарзтмонцы æнкъарæнтæм æркæссæг,
Цавæр дæ, уæларвон зæд, цы дæ?

Ды сылгоймаг, аргъæуттæй æрхауæг,
Чи сфæлдыста, чи дын радта ном?
Мидбылхудт, узæлгæ царды тауæг,
У дæ зæрдæ раст æмæ æргом.

Нæй уæздан, рæсугъд æмæ зынаргъдæр,
А-дунейыл ничи у хуыздæр.
Зæгъ уæдта, цы уды конд, цы маргъ дæ,
'Нæ дæуæй цæрынæн у зындæр.

Цасфæнды рæсугъд ныхæстæ хъарон,
Нæй, уæддæр дæ не сныв кæндзæн сис.
Мæн фæнды, цæмæй дыл ноджы зарон,
Кадджын ном дын Иры зæххыл ис.

1995 аз. Цхинвал

Тæхаг маргъ

Дзывылдар, зæрватыкк, гъе, булæмæргъ, гакк-гукк,
Уæ уæздандзинадæй æппæт мæргътæн раттут.
Æнæ мæргъты зардæй æрдз ад дæр нæ кæны,
Уæ фендæй мæн зæрдæ тæхынмæ фæкæны!

Мæ цæнгтæ æстилын, дæрдтыл сæ æрзилын,
Æрфæнды мæ уемæ фæтæхын, æрсимын.
Æмбал нæй сымахæн уæларвон тыгъдады,
Тæхаг маргъ уæларвты, бæрзонд рæтты бады.

21.09.2014 аз. Владикавказ

Тæхуды

Тæхуды куы разынид иу лæг æрмæстдæр,
Мæ зæрдæйы сагъæс æмбарæг.
Мæ фидæн, мæ тыхтæ лæвæрдтон нæ бæстæн,
Ныр фæсфæд ныссабыр мæ зарæг.

Тæхуды фыдамонды хызæджы чи нæй,
Йæ царды кæмæн ис мысинаг.
Зæрдæрайгæ а-зæххыл чи 'фсæды цинæй,
Йæ бонцыд кæмæн у фыссинаг.

Уæззау у, фæрæзтæ куы нæ уа цæрынаен,
Куынае дыл уа царды фæхæцæг.
Æвгъаудæр куынае уай æнафон мæлынæн,
Æввахс дæм куынае уа фæкæсæг.

Охх, Афтæ æрхæндæг, æнкъардæй фæтоны,
Мæ удвидар зæрдæйы дадзин.
Гæвзыккæй мæ иудæр йæхимæ нæ хоны,
Уæд чизоны удхар ныуадзин.

Ныфс-царды суадон, йæ фидæны мæсыг,
Æнусон гæнахæй хъæддыхдæр.
Ныфсытæй фæцардтæн, лæдæрсти мæ цæссыг,
Æнæвгъау ныссысти мæ тых дæр.

15.04.1994 аз. Цхинвал

Тедеты Дзамболатән

Иры богалтән сәрбосәй ләууыс,
Размә ныфсджынәй әнәвгъау цәуыс.
Номдзыд Ирыстонән радтай дзæвгар,
Ничи дын байста уәлахизмә бар!

Афтæ дзæвгар азты кодтай лæггад,
Схызти бæрзæндты бæрзондмæ дæ кад.
Ир æмæ Уырысән уарзон фырт дæ,
Спортән тырысахæссæгәй цыдтæ.

Никую дын разынди ничи æмсар,
Хъаруджын уæнгты-æгæрон æхсар!
Фæлтæртæ зондзысты чи уыд Джабо?
Уый бæрц скæнын куыд баци йæ бон?..

10.08.2015 аз. Цхинвал

Тугуарæн æнæвгъау тох

Тугуарæн æнæвгъау тохы сау зæхх
Басыгъдис, нызыхъхъыртæ ис мæр.
Иры дзыхъмæ та фыдæх æрбаздæхт,
Зæгъгæ та цагъары цардæй цæр.

Урс дадали, саударæг сылгоймаг,
Рустæ тоны, цæсты сыг кæлы.
Уас фæуæд дыкъахыг сырд фыдбойнаг,
Иры фидæн карз тохы мæлы.

Тохы бон йæ кард æрмæст тæппудæн,
Айгæрды сылгоймагæн йæ риу.
Саби 'мæ зæронд лæджы рыст удæн,
Чи кæны тыхæвзарæнтæ, чи?

Баззадис Ирыстонæн хъæдгомæй
Йе 'фхæрд зæрдæ абон дæр рыст у.
Ацы зæххыл нæй цæрæн фæндонæй,
Амонд та нын хъысмæтæй фыст у.

Искæмæ тыххæссæг æмæ марæг,
Алкæддæр æрцæуынц тохы саст.
Стыр Хуыцау уыны æмæ йыл зарæг,
Скæны ууыл чи дзы вæййы раст.

Тохвæдис, хæствæллад дзыллæ Ирæн,
Бахызта йæ уарзон зæххыл цард.
Арты хуылфæй раскъæфтам нæ фидæн,
Æмæ знаг фæстæмæ 'рцыди тард.

Уаих фæуай, бастъæллай, лæгбирæгъ,
Радзур ма, дæ лæджыгъæд кæм ис?
Чи уыдис хъæбатыр хæстон чи? – зæгъ,
Чи цыди лæгмарынмæ фæдис?

Иры бæстыл сарæзтам нæ зарæг,
Стыр Хуыцауы мах хорзæх дæр уæд.
Фесæфæд æнусбонтæм нæ хъарæг,
Царды хорзæх Иры зæххы уæд.

11.08.1991 аз. Цхинвал

Тырыса

Урс, сырх, бурæй мах тырыса,
Иры сæрмæ буц фæлгæсы.
Размæ 'нæрхъæцæй куы бырса-,
Амонд бæрзæндтæй æркæсы.

Ацы æртæ уарзон хуызы,
Иры удварны æвдисæг.
Паддзахадæн ис йæ хызы,
Иры рагзаман æлвисæг!

Март 2015 аз. Цхинвал

Уæвын æнкъардгъуызæй уæлмæрды

Уæвын æнкъардгъуызæй уæлмæрды,
Нал хъуысы риуæй улæфт.
Зæрдæ зæгъынæн дæр нал кæрды,
Цардхъуаг лæппуты сæфт.

Арæх куыдвæлладæй мадæлтæ,
Утæхсæн хъарæгæй-рыст.
Бацæуынц се 'нусон бадæнтæм
Хъарæг кæнын у сæ куыст.

02.09.1994 аз. Цхинвал

Уæд мауал æрцæуæд мæ райсом

Кæд искуы дæ зæрдæхудт райсон,
Фæнæууæнк уай царды мәныл.
Уæд мауал æрцæуæд мæ райсом,
Фæлтау мын хуыздæр у мәлын.

Уæд ферох уæд фæлтæртæй уæлмæрд,
Мæ ингæн уæт фосæн сæрвæт.
Уæд рагон къуымых кард, æзгæхæрд,
Мæ зæрдæйы сагъдæй лæууæд...

28.10.2014 аз Цхинвал

Уæджытæ хъармбæстæй

Дæу -сæрбос лæгтæ-цы хъауджы,
Ирæн хъулон хъæбул хонынц?
Хъарм бæстæм фæлыгъдтæ раджы,
Ныр дæу хицауадмæ домынц.

Ам нæ Ир куы сыгъди арты,
Знаг нæ сау зынгыл куы фыхта,
Араст дæ фыдбоны балцы,
Мах та хæст-азар ныссыгъта.

Фæсивæд ивылд æдзæрдæй,
Зæрæдтыл лæгæрстой къахæй.
Кастæ удæнцойæ дардæй,
Ир куыд афтид кодта махæй...

Иу къах иннæуыл æвæрдæй,
Цæл, минасгæнгæ хæтыдтæ.
Туглæсæны дуджы 'взæрдæй,
Ды нæ рыст Ирыл хъæцыдтæ.

Де 'нгуылдз узал доны никуы
Атылдтай нæ Иры сæрыл.
Ам нымад æрцыдтæ, Иры,
Ды тæппуд-лигъдон, æвзæрыл.

Салд хæдзары 'рхуыст нæ зоныс,
Талынджы уыгау нæ цардтæ.
Ныр дæхи сæрхъызой хоныс,
Фæлæ удыгасæй мард дæ.

Утæхсæн хъыллист нæ хъуыстай,
Саби сау мæлæт куыд ардта.
Цард- мæлæтæй ды нæ фыстай,
Азым дæм хъысмæт нæ дардта.

Рыг нæ ныхъхъуырдыт дæс азы,
Цатырты цæрджытау немæ,
Цæй, куыд уон æз еныр разы,
Цæй, цæуыл дзурон ныр демæ?

'Мгары удисгæ нæ федтай,
Тохы туджы мæцгæ, судзгæ.
Дур ызнаджы 'рдæм нæ фехстай,
Удæй никуы кодтай дудгæ.

Цард мæнгард уæд вæййы арæх,
Æмæ хицæутты куы 'взарынц.
Байдзаг кæнынц сырдаей а-зæхх
Раст лæджы куыдзмæ нæ дарынц.

Галстук рацауыгътай риуыл,
Портфел рахис къухы дарыс.
Никуы батыхстæ нæ Ирыл,
Ноджы нæ фыдудæй марыс.

Сау джипп, урс джипп, ис хæдзар дæр,
Фаг подряд, кредит дæр афтæ.
Иры райгуырдыстæм мах дæр,
Фæлæ ссæст ысты нæ бартæ...

Исты æнхъæл Иры уарзтæй
Сомыгæнаг чи у фынгыл,
Уымæн никуы федтам бастæй
Йæ астæу посты лæугæ рындзыл.

2014 аз. Цхинвал

Уарз зæххы куыст

Ир рæвдауын уарзы хурæфсæст хъæбулты,
Уарзæм Иры уæлдæф, къада дæтты, дурты.
Тархъæды бæлæстæ, хохрæбын тæссæрттæ,
Сау нæмыг, æрыскъæф, цым æмæ æхсæртæ.

Мæн фæнды нæ Иры суадæттæй нуазон,
Аууæттæй тæвд бонты бафæллайын ма зон.
Хосгæрдæны мæргъты зарджыты æхцонад,
Ахæм уарзт æппæтдæр банкъарын цы зонат.

Фæззæджы бærкадджын бур тыллæг æфснайын,
Хоры хуымты задыл зæрдæ домы райын.
Халсары кæритæн бавæрæнтæ нал ис,
Раджы дæр зæхкусæг хидвæллойыл радис.

Цардхъомдзинад хорз у, царды хос- цæрынæн,
Давæггаг мулк ронг у, нæу бæззон хæрынæн,
Айтынг кæн дæ уæнгтæ, февнал зæхмæ марадз.
Магусаты макæд де 'мгæрæтты ма 'руадз...

21.02.2015 аз. Цхинвал

Уарзæт дæ фылдæр

Алмасицыргъ карды ком æз ахсын,
Арвы цæфмæ бадарын мæ риу.
Кадджнынау мæлæт агурын рæхсын,
Маргæйдзаг æвзаг кæнын хæлиу.

Ды куы зонис Ир, мæнæн мæ фæндон,
Цас дæ уарзын уыйас уарзæд дæу,
Мах фæстæ нæ кæстæртæн сæ фæдон,-
Уæд нæ катай 'нæхъуаджы нæу!

31.03.2014 аз. Цхинвал

Уарзын дæ, Иры зæхх!

Дæу тыххæй фæлæууин бæгъæмвадæй зынгыл,
Фæбадин зымæгон æз митыл дзæвгар.
Ныссæлин æххормаг, фыдуазалæй рындзыл,
Хуыцау мын куы скæнид дæ хъысмæт мæ бар!

Хæмпæл, какосындзæй æсуафин мæ дарæс,
Пысырайы сыфтæй æсбиин хæдон.
Фæкæнин æрхæндæг, æрхуымæй мæ сагъæс,
Цæй бæрц уа дæу тыххæй фæриссын мæ бон.

Цагъайраг æсуаин æз хъызæмар цардæн,
Дæ сæрвæлтау раттин мæ ницæйаг уд.
Йæ зæлтæ нæриккой мæ уадындзы зардæн,
Хъæрæй дын фæкувин, хæларæй цæрут!

Мæ Иры зæхх, уарзын дæ, нæй йын ныффыссæн,
Мæ уды æскодтай дæхицæн хæдзар.
Дæ къонайы артæн нæй никуы ныххуыссæн,
Æнусты дæ цотæн ды райгæ фæзар.

Мæ Иры дзыхъхъ, уарзын дæ сонтæй фæстæмæ,
Дæу уарзынæй расыг, æрратæ кæнын.
Дæ фарны æгъдæуттæн зæрондæй-кæстæрмаæ,
Фæлтæрæй-фæлтæрмаæ æнтысæд цæрын!

07.01.2013 аз.

Уары къæвда

Уары къæвда, дон лæдæрсы,
Халсар цины зард кæны.
Æрдз зæхкусæджы нæ фæрсы,
Арвæй уаргæ-дон кæлы.

Хур дын кæд дæ зæрдæ тава,
Йемæ дын хæсса æнтæф.
Амондæй хъысмæт куы дава,
Уый зæрдæрыстæн у цæф.

Кæд нæ барухс ис дæ зæрдæ,
Нæу фæззыгон тыллæг фаг.
Быхс, вæййы бынтон æвзæрдæр,
Цардæн афтæ у йæ уаг.

Кæд дæ хъуыддаг ацыд афтæ,
Æмæ алцыдæр уыд хорз.
Афæдзæн уæд ракæн арфæ,
Уый у 'нæниз цардæн хос»!

05.07.2014 аз

Уды æнкъарæнты

Уды æнкъарæнты,
Суджы æндзарæнты
Сау пиллон арты куы судзай.

Кусаг, фæллад цæнгтыл,
Скъуыдтæ мæ гом зæнгтыл,
Искуы æррайæ куы худай.

Барвæндæй дзыллæйы,
Цардæфхæрд адæмы,
Исты æнхæлцау куы уарзай.

Ма дын уæд бантысæд,
Макуы дын батайæд,
Иры зæрдæхудт куы райсай.

Хи цардыл райгæйæ,
Мæгуырты сайгæйæ,
Цотваг фæллæйттæ куы скæнай.

Уды дæлдзиныгæн,
Мæстытæ фидынæн,
Искæй мæнгардæй куы 'фхæрай.

Сусæг, куыдзы хæстау,
Арвы уæззау цæфау,
Зæрдæ хъæдгомæй куы хæссай,

Рисгæ, æнкъардгъуызæй,
Уæнгты фæлладгъуызæй,
Ницæйаг цардмæ куыд кæсай,

Амонд æгъатыр у,
Хъысмæт йæ базыр у,
Алкæй дæр ассæнды нучы,

Никуй ма аирвæзт,
Иудæр æнæивæзт,
Хъысмæты дзæмбытæй, дуджы!

08.12.09 аз

Урс бæхыл хъазгæйæ

Урс бæхыл хъазгæйæ,
Адæмы уарзгæйæ,
Хæхтыл дыууæрдæм тæхын.

Тауын хæлардзинад,
Зæрдæйы хъармдзинад,
Хъуамæ скæнон мæ хуын.

Бирæ уæт алкæмæн,
Сау куыстæн аргъ кæнæм,
Алчидæр дарæд куырой.

Алы зæхкусæг лæг,
Иры къуымы цæрæг,
Уадз æмæ амондджын уой.

Февраль. 2015 аз. Цхинвал

Уырыссаг солдат

Мæ хæлар, ныффынæй у, ма тæрс,
Нæ райхъал уыдзынæ æхстытæм.
Сæумæрайсом рудзынгæй ракæс,
Уырыссаг солдаты цæстытæм.

Æнæмсар хæстон дуджы зиумæ,
Уырыссаг æрцыдис фæдис.
Сæрбахъуыд, фæзындис нæ Ирмæ,
Хæстхъомæй солдатты цæдис.

Тыхст адæм лыгъдысты нæ Ирæй,
Фыдызнаг сæ кодта цæгъдæн.
Лæгмæрдтæй кæритæ уыд бирæ,
Сæрыгасты кодтой кæрдæн.

Уырыссаг солдаты фæзындæй,
Фыдызнаг тæппудæй фæлыгъд.
Уырыссаг солдатæн йæ уындæй,
Мæнгарды сæр арты ныссыгъд.

Сабырад ныл абон узæлы,
Нæ сабитæн удæхцон цард.
Нæ зарæг Ирыстоны зæлы,
Фæсырдтам мæнгард лæджы дард.

Мæ бузныг уырыссаг солдатæн,
Сæрбæрзондæй дзурын æз дæр.
Мæ Иры дзыллæйæн, мæ мадæн,
Сæ цард у кæддæрæй хуыздæр.

Кæд бахъæуон искуы Уырысы,
Мæ сæр сын нывондæн хæссын.
Мæ куырой дæр тохы æрыссы,
Мæ зæрдæ нæ зоны тæрсын.

Фæззæг

Сыфтæр бурæй хаугæ хъазы,
Хуры тын кæны фæлмæн.
Фæззæг баузæлын уарзы,
Уадзы зæрдæйыл тæлмæн.

Бæлæстæ сæ дарæс ивынц,
Сыфтæртæ сæ кафт кæнынц.
Дзадджын хъæды сырдатæ симынц,
Дзедыр, саунæмыг хæрынц.

Хохрæбынты фæлм æрбады,
Дон фæсабыр кæны цыд.
Фæззæг бацæуы йæ рады,
Куры зымæджы æрцыд.

15.10.2014 аз.

Фæнды мæ Ирыл удæхцонæй зарын

Фæнды мæ Ирыл удæхцонæй зарын,
Мæ кæстæртæ куы хъырниккой мæнæн.
Æрыгæтты æз риуы арфы дарын,
Мæ Иры дзыхъхъæн никуы ис мæлæн.

Цæрдзæнис Ир фылдæр æмæ æнустæм,
Кæд махæн рæза амондджын кæстæр.
Сæ хоры тыллæг ласдзысты сæ мустæм,
Куыстуарзагæй нæ фидæны фæлтæр.

Рæгъыдзыд кæстæр хистæры æнтыст у,
Куырыхонтæй нæ Ир хъæздыг хæссы.
Ирон лæгæн æгъдау дæттын йæ куыст у,
Сывæллон та йæ хистæрмæ кæсы.

Рæдиагæн æргомæй уайдзæф бакæн,
Фыдау ыл баузæл, фæлмæнæй йæм æсдзур.
Æгъдауджынæн зæрдиаг арфæ ракæн,
Хуыцауæй йын ды цардамонд æркур.

Цы байтауй-æркæрддзынæ уый фидæн,
Нæ сомбонæн æмткæй дæтдзыстæм дзуапп.
Цæмæй нæ кæстæр макуы зæгъа: -чи дæн?,
Бæрзонд Хуыцау, гъе уыцы амонд нын ратт.

25.01.2015 аз. Цхинвал

Фæхъуыдысты а-зæххæй бирæтæ

Фæхъуыдысты а-зæххæй бирæтæ,
Фæхъæудзыстæм мах дæр кæддæр.
Кæрæдзийыл аудæм, ирæттæ,
Цы фæнды куы 'рцæуа, уæддæр.

Мах, иунæг Хуыцауы сконд адæмтæй,
Дзыназæм аккаг цард уынæг.
Нæ рыстуд, фæллад Ирыл сау мæтæй,
Сæрхъызой нæма ис зынæг.

07.03.2014 аз. Цхинвал

Фидæныл хъуыды кæнынæй бафæллад мæ сæр

Фидæныл хъуыды кæнынæй, бафæллад мæ сæр,
Ир куыд раст у рагзамантæй, уа растæй фæцæр!
Мæн хъæуы нæ Иры зæххыл уалдзыгон кæстæр,
Уæт нæ Иры стыр хæдзарæн амонды къæсæр!

Сомбонæ æвзонг фæлтæры мæн фæнды уынын,
Амонджынæй, хъомылгондæй, удрæзты цырын!
Царды хæрзтæй йедзаг уа сæ амонды чырын,
Иры уарзтæй, хъал зæрдæты судза арт-чырын!

Дуджы зынтæн бафæразой, иумæ уа сæ тох,
Мады лæггад, Иры 'взаджы макуы кæной рох.
Дард фæсурой Ир-уæзæгæй маст æмæ фыдох,
Ракува сын балцвæндагыл Хетæджы хъæд-къох!

25.10.2014 аз. Цхинвал

ФЫДÆЛГЪЫСТ!

Джыккайты Шамилæн

Дыкбахыг лæгбирæгъ, дæ туджы фæмæцай,
Фæдара дыл саутæ ныййарæг.
Дæ хъæбулы хурхыл дæндагæй фæхæцай,
Ныййазæла кæмтты дæ хъарæг.

Дæ тугамæхст риу дын цæссыгæй æрыхса,
Йæ рустæ фæтона дæ дарæг.
Дæ зæрдæйы рæбын æзгæ кард нынныхса,
Джыккайты Шамилæн -йæ марæг.

Дæ хуылфы дадзинтæ ныскъуыдтæ уой рыстæй,
Ды бампылай, бамбияй мардæй.
Быныскъуыд æрбауай нæ Иры æлгъыстæй,
Шамилы ныррæхойæн кардæй.

Дæ цонджы фыдтæ дын уырынгон скæрда,
Ныффæнык уой де 'стджытæ мæры.
Мæрдон арвы цæфæй дæ сау уд схъарза,
Дæ тугахст скæлм уа дæ сæры.

Дæ холы цæстытæ дын сау сынт æскъахæд,
Дæу бахсынæд сырдтæ гæлхæрдæй.
Дæ рыстæй Шамилы рыст зæрдæйы сау фæд,
Æсуæгъд уæт йæ уды æфхæрдæй.

Зыд арты æсфыцæт дæ буары уæнгтæ,
Сыгъдарыдæй баруай, цæнкуылаей.
Фæрчытæ фæхауæд дæ удхæссаг цæнгтæ,
Шамилы фæрыстæй, мæгуыраей.

Цъæх калмы фæхæстæй ныддымсай, ныддæнгæл,
Къуымых кардæй баййаф кæрдæнтæ.
Ныррæси мæрдты дæр, фæхæссаг дæ уæнгæл,
Мæрдтæм дæр дæ фæндаг-сæрдæнтæ...

Цхинвал. 29.12.2012 аз

Фыдæлты æгъдау

Уæззау, зын фæндæгтыл æнустæн сæ сæрты,
Фыдæлтæ фæхастой ныры онг æгъдау.
Фæхъахъхъæдтой тохты æрыгон кæстæрты,
Уыдысты хæрзæгъдаудзинадыл рæдау.

Дзæвгар, мингай азты нæрыдис фыдæлтæн
Сæ кады ном дардыл, дунейы къуымты.
Лæгдзæгъдæны дуджы нæ уыдис æндæртæн
Æнтыстытæ махау, цыфæнды зынты.

Уæдæй ардæм, абон фыдбылыз-фæндæгтыл,
Æрхæццæ сæрыстыр, фæрнæйдзаг æгъдау.
Цæй, байтауæм Иры нæ кæстæр, æвзæнгтыл,
Хæрзæгъдаудзинады уидагджындæр тау!

Фæхæссæд æй дарддæр нæ суинаджы арфмæ,
Æгъдау æмæ фарны тырыса бæрзонд.
Фыдæлты цæстуарзон, зæрдæбыны арфæ,
Æрхæссæд нæ Ирæн æгъдау æмæ зонд!

01.04.2013 аз. Цхинвал

Хæддзу æмæ бынæттон

фыццаг

Æз уарзын ацырдæм æнцайын,
Ды та мыл уыцырдæм хæцыс.
Æз уарзын адæмы фæсайын,
Ды та мæм фырмаестæй мæлыс.

Мæнæн мæ голлаг дзаг у надæй,
Дæуæн дæ фæрсчитæ-æндæгъд.
Æз зонын радавын бæркадæй,
Фæлæ мын уый дæр нæу æгъгъæд.

Æнæфсисæй мæ уд фæдарын,
Мæ байзæттагæн-цæл æдзух.
Мæ уды фæндиаг фæзарын,
Лæгау мын райстæуы мæ къух.

дыккаг

Фæлæу, æз адæмы фыдæхæй
Нæ бауыдзынæн арты сыгъд.
Æз ард хæрын мæ фыдызæххæй,
Кæй йæм уыдзæн мæ зæрдæ тыгъд.

Цæудзæн сæрбæрзондæй мæ кæстæр,
Уыдзæнис фидисрынæй хызт.
Сабырады дæр æмæ хæст дæр,
Мæ кæстæр никуы уыд сæрхызт.

Дæуæн Бæрзорнд Хуыцау æвзарæг,
Уыдзæн дæ хъуыддæгтæн кæддæр.
Уыдзæн дыл худинаджы зарæг,
Дæ мулкæй нал уыдзæн фæд дæр.

Хæддзуйы монолог

Æз æрцæуæггаг æлдар,
Ды уый зон æмæ йæ 'мбар.
Ис мын бартæ дæр фылдæр,
Æз дæуæй цæрын хуыздæр.

Нæй мæн Иры мæт бынтон,
Уый æз развæлгъау дзырдтон.
Æмæ ныр æркодтой мæн,
Бадын, кусын, хистæр дæн.

Алы бон дæр мæм хæссынц,
Тагъд мæ дзыппытæ нæрсынц.
Хицауæн дæр у æнцон,
Бадæттын æм дзы æхцон.

Ам кæмæн фæкалд йæ туг,
Тынг кæй бафхæрдта зын дуг.
Уый уал алæууæд фæсфæд,
Дардæй уал мæнмæ кæсæд.

Цу, ды уал патриоттæй хъаз,
Хæр дзидзайы бæсты кас.
Уæт дæ хъæбул хъуаг дæуæн,
Фаг æфсæст сты мæнæн.

Цалынмæ уа давын бар,
Уый мын ды дæ зæрдыл дар.
Фаг фæкæндзынæн фæллоу,
Цалынмæ мæ цот цæрой.

Агур уал рæстаг фæлгондз,
Хæсс дæ бæрзæйыл æфсондз.
Мæн нæ фендавы дæ рыст,
Искæй бастыгъын-мæ куыст.

Цас фæнды æртхъирæн кæн,
Ничи бафхæрдзæнис мæн.
Лæг куы амарон кæддæр,
Балхæндзысты мæн уæддæр.

Ды фæрæдыдтæ мыййаг,
Уæд дæ хæдзар у уэййаг.
Раджы дæр æмæ нырдæр,
Царды раст лæгæн-зындæр.

Ды рæстдзинадыл фæдзур,
Искуы-иу мæн дæр фæсур.
Фырмастæй дæ сæр ды хой,
Æз уæддæр æнцъирын сой.

Бабæтт хъуырыл дæр къæлæт,
Фыркуыстæй дæ хид кæлæт.
Æз лæджы хуызæн фæлыст,
Мидæгæй мæ уд фæлдыст.

Уый мæн никуы дары хъыг,
Фаг уал аныхъхъуыр ды рыг.
Аргъ мæнæн фылдæр кæнынц,
Тынг рæвдаугæ мæм кæсынц.

Ам бынæттонæн нэй кад,
Никуы дæм æрхаудзæн рад.
Иры кадджын у хæддзу,
Ды дæ амондыл фæку.

Æз хæддзу лæг дæн сæттын,
Æмæ цардагур хæтын.
Ирæн диссаг у йæ зæхх,
Фаг дзы бастъæрдзынæн цæхх.

Хион цæсты у æгад,
Кæс æнхъæлмæ æмæ бад.
Бонтæ азгъордзысты тагъд,
Дуг уæ скæндзæнис бындзагъд.

Цалынмæ фæсурой мæн,
'Нуаздынæн гуыбынваг сæн.
Стæй кæд фесафон бынат,
Бауæт Хуссар Ир – сыгъдуат...

Цхинвал
20.02.2013 аз

Хæлæфмонцы гæстæ

Кæд хицæутты 'фхæрдæй ды рохы нæ зайыс,
Æдзух кæд дæлдзиныг æййафыс.
Хæрзиуæг æфтаугæ кæд адæмыл райыс,
Лæджы ном кæд Иры нæ сафыс.

Дæ уды фæндæттæй рæбинагдæр хоныс
Кæд Ирæн йæ фидæн æндидзын.
Дæ адæмы рыстæн йæ аххосаг зоныс,
Уæд бахъæудзæн Ирæй дæу лидзын.

Нæ Иры лæгау-лæджы размæ кæд уагътой,
Æнæфсис, кæрæфзыд æлдæрттæ.
Мах зонаем кæддæр нын цы ардбахæрд загътой,
Уый бамыр, ныссастой æгъдæуттæ.

Нæ Иры æрцæуæг æлдæрттæй- фыддæртæ
Бынæттон хæлæфмонцы гæстæ.
Зын сахат хæддзутæй ирвæзæм куыддæртæ,
Бынæттонтæ бахсыдтой бæстæ.

2009 аз. Цхинвал

Хæссæд æргъæмттæ

Сæрбæрзондæй æз, худæнбылæй уайын,
Куырыхонтæн æз агургæ сæ фæд.
Ирон адæмы уаз æгъдæуттыл райын,
Уадз фæлтæр мæм хæлæгцæстæй кæсæд.

Ныййарц уæд мусы чъеуритæм хæлæгæй,
Кæм кæнынц най æгъдауæвзæрсты уаг.
Хæссæд æргъæмттæ зыд æмæ кæрæфæй,
Уыздæр æгъдæуттæ уыцы мусæй фаг.

Февраль. 2015 аз

Хæхтæ кæм ныдзæвынц дард ран æрвгæрæтты

Хæхтæ кæм ныдзæвынц дард ран æрвгæрæттыл,
Цъити кæцæй уадзы денджызмæ дон.
Уырдаем зæххон лæг нæ бахауд æмгæрæтты,-
Иунæг тæхаг маргъæн баци йæ бон.

Айнæг къæдзæхæй уæгъдæвæрд уæззау дуртæ,
Расхъиуынц, комы ныннæрынц кæмдæр.
Фахсæй фæлгæсынц дзæбидыр, сыхъи-дзугтæ,
Хъахъхъæнæг хъилсыкъа, раздзог- уæлдæр.

Хохæй ныййазæлы бурбын цæргæсы уаст,
Кæмттæ кæрæдзимæ адæттынц хъæр.
Рагæй ирон лæджы хæхты æгæрон уарзт-
Хæхты, тæхуды уæгъдибарæй цæр.

Ахæм зынвадат, æуавæр, лæбырд хохмæ,
Хъысмæт фæсырдта ирон лæджы дард.
Уый-иу цæттæ уыд кæддæрид æргом тохмæ,
Дардта æлвæстæй йæ фистонæй кард.

Еныр æрцарæзта арвгæрон, хохы бын,
Раствæр, тъæпæндæр къæйдуртæй хуыссæн.
Йемæ хæссинагæй ныцы уыд, дзурын дын;
Дамбаца, – хохы ахъаз у куыстæн.

Дамбаца стонг лæгæн хæхты ныфсæвæрæн,
'Фсатийы фæрцы æрфæлдахы сырд.
Ахæм лæггад ма фæкæны æфсымæрæн,
Хорз лæг куы ратты лæгау-лæджы дзырд.

Хурбон-иу хъармæн йæ фæллад сæр равдыста,
Скодта-иу рриссаг хъуыдытæй мæсыг.
Амонд æй растæй, фыдæнæн кæй ралгъыста,
Уый фæдыл-иу дзы æрхъуызыд цæссыг.

Раджы дæр хъуыста, фæлæ йæ нæ уырныдта,
Адæмæй бирæ æлгъæгтæ кæй ис.
Афтæ куырмæгæй сæ хорзмæ фæтырныдта,
Æмæ сæ еныр фæсмойнаг фæцис.

Дам-думтæ, хахуыртæ дзурынц зæрдæрадæй,
Иутæн-æнаккаг, дзырдхæссæн æвзаг.
Кусы æнхъæлцау, æппæлы фæстæзадæй,
Хицæуттæн дæр дæ ыскæндзæн ызнаг.

Дуджы уæззау цалх куы бафхæра раст уды,
Фарн æмæ хорзæх куы скæной пæлæз.
Цардагур, фæндагыл искуы куы фæцуды,-
Скæны æргъомбаст зындзинæдтæй уæз.

Цадæг æрвгæрæттæ асæдын райдайынц,
Сау мигъты дымгæ фæкæны тыгуыр.
Хуры æдых тынтæм цъититæ нал тайынц,
Сычъитæ уазалы свæййынц дзыгуыр.

Арт дæр ын нал сыгъди, салд суджы цъæх фæздæг
Бадомдта иунæджы, нал уыдта цæст.
Сабыр фæцæуы æнкъардæй æрæгвæззæг,
Зымæджы ноджы фыдаудæн рæзт.

Залгъæд цъыхырытæ лæгæты самадта,
Арсы царм байтыгъта къæйдурты сæр.
Зымæджы хæхты цъупп миты урс адардта,
Нал зыны иу ран дæр сау зæххы мæр.

Хаттгай-иу пецæн стæвд кодта дурты зылд,
Иу артæй кодта йæ куыстытæ 'ххæст.
Уæрджытæ, цæнгтæ цъæррæмыштæй туджы 'вдылд,
Арæх æххормаг-ыстæм хатт æфсæст.

Зымæджы карзы-иу арф миты хъæпæнтæй,
Байдзаг æфхæрдуд лæппуйы лæгæт.
Раскъуыд-иу удмар, æгъатыр зæй фæтæнтæй,
Зæрдæ дзынæзта, куынаæ уыд цæнгæт.

Афтæ йæ уалдзæг дæр хæхтæн фыдæвзарæн,
Фæлæ йæ уарзта, кæм ыл уыд ныхас.
Иунæг, æнамонд, йæ уды хуыздæр ранæн,
Афтæ æрвыста æлгъыстаг фыд аз.

Царди фыдæбæттæй, кодта фыртухæнтæ,
Уазал, æххормаг, æппæтæй хъуаг.
Хъызæмар, удхар, æнæвгъау æздухæнтæ,
Царды зындонæн æвдыстой йæ уаг.

Диссаг, цæй диссаг у, удвидар цардбæллон,
Цас зын ныууromын свæййы йæ бон?
Рахизы лæгæтæй, зæгъгæ, кæд амбæлон
Иу сырдыл, кæнæ та баназон дон.

Бирæ, дзæвгар азты, лæппу хъæддаг цардæй,
Сахуыр ис иунæгæй сырдатæм хæстæг.
Мысынад зарджытæ рахæссы тынг дардæй,
Зæрдæ куыд уарзта сæрибар рæстæг.

Æмæ æрыгон фыдæхы ызнæт цæстæй,
Дардмæ фæхаста йæ сæры къуыдыр.
Зæрдæ фæлыгъди йæ уарзон фыдыбæстæй,
Уый адыл сауыгъта цардыл гуыдыр.

Иу бон æрæнкъарди, хъуыдыты аныгъуылд,
Бандзыг, ныссабыр йæ улæфт бынтон.
Ризгæ хъæлæсæй йæм райхъуысти мады дзырд,
«О хъæбул»- сау бон, куыд ма йæм ныфтон?...

Цæстыты ферттывдæй зæрдыл æрбалæууыд,
Риуы та райхъал ис раджыйы рыст.
Уадидæг лæгæты зонгуытыл алæууыд,
Райдыдта зæрдæйæн тагъд-тагъд йæ куыст.

Рымысыд, адæмы хорзæх æй цас уыди,
Цас тых фæхардз кодта Иры дзыхъхъæн.
Ныр уый фыдæвзаджы фыдæхæй басыгъди,
Нал рабæззыди, мæгуырæг, фыртæн....

1993 аз Цхинвал.
Æнæфæуд поэмæ

Хæларзæрдæ нæ уарзон Ирмае дарыс

Фидиуæджы редактор

Æлбортæ Х-Умарæн.

**Хæларзæрдæ нæ уарзон Ирмае дарыс,
Аккаг фыртау уæлахизмæ бырсыс.
Дзырдаивæй нæ фыды зæххыл зарыс,
Ыстонг дугæн йæ сау фæндаг фыссыс.**

**Уæздан æгъдау нæ фæсивæдæн тауыс,
Мæстаг хъуыды лæгæй фæсурыс дард.
Алайнаг туг ирон дзыллæйæн хъарыс,
Рæстдзинадæн нывонд кæныс дæ цард.**

28.10.1995 аз. Цхинвал

Хатт музæ мæн дары æндыгъдæй

Хатт музæ мæн дары æлхъывдæй,
Хъуыдытæ ныллæмары сæр.
Поэзи нæ зайы æвыдæй,
Æдзæллаг рæнхъытæ йыл тæр.

Бæргæ дын кæйдæртау куы 'рцахсин,
Æмдзæвгæ фыссынмæ фæндаг.
Æз рифмæ нывæндын куы рæхсин,
Дзæбæх дын фæфыссин уæд фаг.

Куы зонин æз дамгъæтæ 'взарын,
Кæм хъæуы лæмæгъдæр, тыхджын.
Мæхи дын поэтмæ нæ барын,
Мæ зарæг нæ вæййы ныфсджын.

Фæлæ мын мæ бартæ фыссынæн,
Поэзи нæ кæны къуындæг,
Мæ дзырдтæ фæбæттын мысынæн,
Зæрдæбынæй арæх, сындæг.

14.01.2015 аз. Цхинвал

Хахуыр кæнын чи уарзы нæ лæгтæй

Хахуыр кæнын чи уарзы нæ лæгтæй,
Чи сафы æлгъаг митæй æууæнк.
Чи нæ тæрсы худинаг-мæлæтæй,
Ме 'лгъыстæй уый арвы цæф фæуæд.

Чи 'фхæры сылгоймаджы æнæвгъау,
Чи йын кæны барвæндонæй маст.
Уый йæхæдæг фидиссаг, æнæгъдау,
Царды у йæ лæджы ном дæр саст.

Гадзрахат, фæлывд æмæ мæнгардæй,
Чи свæййы сылгоймагыл уæлхох.
Уый æрвитæд царды бонтæ 'нкъардæй,
Макуы уæд зындзинæдтæй дæр рох.

1994 аз. Цхинвал.

Хорз лæджы ном кургæйæ нæ вæййы

Хорз лæджы ном кургæйæ нæ вæййы,
Уый æрхæссы уды фарн йæхæдæг.
Ницæйаг куыдз мæймæ дæр фæрæйы,
Аргъ кæнын дæ сæрæн зон дæхæдæг.

Аæмы 'хсæн кæд дæ ном нæ бæззы,
Уæд дæхицæй мауал дом æппæлын.
Кæд ирон лæг дæу рæгъмæ нæ хæссы,
Уæд хуыздæр у рагацау ныммæлын.

Кæд дæ фæндаг рацыдтæ кæронмæ,
Хорз æгъдау, уæздандзинæдтæ таугæ.
Кувдзысты уæд дзыллæтæ дæ номаен
Кадимæ дæ лæгдзинад ыстаугæ.

09.01.2015аз. Цхинвал

Хус цаѳуы хæргæ цаудзынæн

Хус цаѳуы хæргæ цаудзынæн,
Бирæ, цалынмæ цæрон.
Никамæ хæлæг кæндзынæн,
Цасфæнды дæр дзы хæрон.

1995 аз. Цхинвал

Хуссар Ир, судзы цъæх арты

Хуссар Ир судзы цъæх арты,
Фесты гæныстон йæ хъæутæ.
Знаг ын ныццагъта йæ карты,
Тугхъулон адардтой фæзтæ.

О, Хуыцау, фен ын йæ уавæр,
Хуссар Ир калы йæ цæссыг.
Бахиз æй, бавæр æй, бавæр,
Науæд ныккæлдзæн йæ мæсыг.

1994 аз Цхинвал

Хъæбулы рыст

Хъæбулы рыст нæ фæуromы арс дæр,
Хъыррыст дæндагæй – богъ фæхъуысы дард.
Хъæбул уарзынмæ -арсæй фыддæр мах дæр.
Йæ сæрвæлтау-иу мах фæуæм æдзард.

1995 аз. Цхинвал

Хъæутæ-цæрыны хос

Кæмттæй куы нал хъуыса зард,
Хæхтыл куы нал сира бæх.
Хъæуты куы бамыр уа цард,
Кусæджы куы агура зæхх.

Искуы æдзæрæг куы суой,
Иры дзæнæты хъæутæ.
Уым-иу уæхскуæзæй куыстой,
Кусæг фыдæлы цæнгтæ!

Абон æрхæндæг кæнынц,
Иунæг æзмæлæг сæ нæй.
Хъæутæ æнхъæлмæ кæсынц,
Исчи сæм бацæуæд, цæй!

Хъæутæ нæ удæн-адджын,
Горæт æндидзынæн-хос!
Хъæуæн йæ къæбиц дзаджджын,
Мулкæй, фæллоуæ, æд фос!

Ууыл фæкæнын æз мæт,
Сагъæссаг хъуыдытæ-фаг.
Зæрдæ æгæрон æзнæт,
Нал ары размæ фæндаг.

27.10.2014 аз. Цхинвал

Хъуырдухæны фыдæфхæрдæй

Хъуырдухæны фыдæфхæрдæй,
Амыраны æрхæм риуау,
Зындоны дæр æз тугвæдæн йæ æрфыты цæуын.

Ирыстоны кæйдæр фæндæй,
Цæф базырæй тæхгæ цъиуау,
Æз нал исын мæ базыртæ бынтон бынæй лæууын.

Фæлывд æмæ цъæррæмыхст уд,
Аргъ нал кæны лæджы кадæн,
Тæхуды мæ йæ фелгъыстæй куы басудзин æз дæр.

Уæд базонин, цыфыддæр дуг,
Налат æмæ хъæддаг цардæн,
Ахъаззагæй мæ тæригъæд æз радзурин хуыздæр.

30.09.1994 аз. Цхинвал

Цæвиттойнаг хисдæр

Дæ даргъхъæд цæвæджы æхситт,
Дæ комджын фæрæты риуыгъд.
Куыстуарзаг кæстæртæм æрсидт,
Сæ улы цырен арт ыссыгъд.

Дæ сагойы тъыфыл дзаджджын,
Дæ белы сагъд сау мæры арф.
Дæ фæллой, дæ тыллæг адджын,
Дзæвгар дæм æхсыр æмæ царв.

Дæ уæздан æгъдауæн ис кад,
Уæрдонæй, æфсондзæй фæлыст.
Ам магуса раджы ныммард,
Мæ куызд ын æрбауæд фæлдыст.

Дæ зондамынд баргæ, æгъдау,
Дæ аив дзырд хъавгæ, бæстон.
Дæ тыхæн нæ кæныс æвгъау,
Дæ симгæ кафт, хонгæ, кæсгон.

Æппæтæй æххæст лæг ирон,
Цæвитойнаг махæн уыдзæн.
Кæмфæнды дæр ма уæм, ды зон,
Нæ ном дзы ирон лæг хуындзæн.

2015 аз. Тъæнджы мæй. Цхинвал

Цæйнæфæлтау

Цæйнæфæлтау мæ мадæлон æвзаг,
Бæстонæй ма зонон мæ фаг.
Цæйнæфæлтау æгъдауæй уон æдзаг,
Фæлтау бынтон æгуыдзæг уон, æуаг.

1995 аз. Цхинвал

Цæсты сыг æппарын фæразын

Цæсты сыг æппарын мæ кæстæр,
Фæразын æз искæй рыстыл.
Хъуыдытæ фæкæнын æхсæв дæр,
Мæ Ирæн нæ кусын мыздыл.

Кæддæрид цæттæйæ лæудзынæн,
Гæппæввонг мæлæты ныхмæ.
Фыдæлты æгъдæуттæй кæндзынæн,
Тæрхæттæ æвзæрты ныхмæ.

Ныммæлон, ныххæррæгъ уон тагъддæр,
Кæд Ирæн аккаг фырт нæ дæн.
Æлгыстæй ныссæттæд мæ къах дæр,
Кæд уе 'хсæн фыдæнæн фæдæн.

Нæ Ирыстон уарзæг хъæбултæ,
Цæмæн фесты амондæй цух?
Фыдæлты дзуæртты къæйдуртæн,
Цыраегътæ куы сыгътой æдзух...

Хуыцауæн дæр табу куы кодтой,
Нæ хуыздæр, уæздандæр фырттæ,
Сæрбæрзондæй ард дæр куы хордтой,
Куы лæбурдтой тугдзых сырдатæ.

Уадз фехъус мæ бæллицц, мæ сагъæс,
Ды, царддæттæг дуне,-Хуыцау!
Нæ Ирмæ цæстуарзонæй ракаес,
Рæвдаугæ, æнувыд фыдау.

05.06.2002 аз. Цхинвал

Царды тæрæнты уыдтæн

Царды тæрæнты уыдтæн,
Сæрибары дугмæ цыдтæн,
Æмæ æрхæццæ дæн цадæг.

Уый уыд Уырысы фондон,
Баззайдзæн махæй фæдон,
Нал дæн мæ зæххыл ныр уазæг.

Зæххыл æрбабæттин рон,
Авд аз нæ баназин дон,
Тухиты зынтæн ныббыхсин.

Искуы куы фехъусид риу,
Ир у Уырысимæ иу,
Фырцинæй зæххыл нытыхсин!!!

20.03.2014 аз. Цхинвал

Цъыфкалæн чи кæны мæнгардæй

Цъыфкалæн чи кæны мæнгардæй,
Æлгъыстаг чи уыдзæн кæддæр.
Фырайгонд чи ваййы йæ цардæй,
Æлгъагæй чи цæры уæддæр.

Йæ фæндаг чи 'хгæны æвзонгæн,
Æвзагæй чи халы хъуыддаг.
Йæ фидæн басудзæт фыдзондæн,
Рæстдзинад чи кæны дзырдтаг.

Уый хъысмæт арвы цаф фæкæнæд,
Нæ Ирæй хъодыгонд фæуæд.
Йæ фарсæй мах фæллой фæкæлæд,
Йæ бындур ма скæнæд цауæт.

Дымбырд, фæлдыст нæ чи у рагæй,
Бынатмæ чи кæны хæлæф.
Йæ риу кæмаен у йедзаг маргæй,
Гæртамæй чи кæны уæцъæф.

Уæлæуыл ма хъуысæд йæ ном дæр,
Мæрдты зындонмæ дарæд фæд.
Уызæн Ирыстонаен æнцондæр,
Æлгъæгтæ Ирæй тарды уæт!

21.11.1995 аз. Цхинвал.

Цы баконон, Бæрзонд Хуыцау!?

Цы бакæнон, Бæрзонд Хуыцау, дæ фарнаей,
Мæ хуызæттæ сыгъдæг вæййынц бæргæ.
Кæрæф æмæ тæссагдæр чи у калмæй,
Гъе, уйдон та цæргæ кæнынц, цæргæ.

Йæ фыртыхстæй хъæддаг сырд дæр фæниуы,
Куы баййафы йæ сырдон уд æфхæрд.
Хуыдыг кæны мæ фæндиаг мæ риуы,
Сæ рахизæн æддæмæ у æхгæд.

02.09.1994 аз. Цхинвал

Цы ма ныффыссон?

Цы ма ныффыссон,
Цæуыл ныффыссон?
Мæ цард кæронмæ лыстæг фыссинаг.
Кæм ма ныххуыссон,
Цæуыл ныххуыссон?
Фыдæхы 'лгъыстæй мæрдты хуыссинаг.

Куыд ма фæкæуон,
Кæм ма фæкæлон?
Æнæцæссыг лæг-фыддæр кæуинаг.
Кæдæм фæцæуон,
Кæйонг фæхæссон?
Тæригъæддаг дзырд мæ сау зæгъинаг.

Мæ расхъиу-басхъиу,
Мæ разил-базил,
Æхсæвæддæйæ, æсхауæггагæй.
Мæ расчъил-басчъил,
Мæ рахил-бахил,
Ныййихсыдау дæн æз царæццагæй.

29.10.1994 аз. Цхинвал.

Чи дыл æснывæнда зарæг

Чи дыл æснывæнда зарæг,
Чи уа дæ зынтæн сæ марæг.
Уый у зæрдæцинтæ луарæг,
Цардæн хæрзæбоны барæг.

1995 аз. Цхинвал

Чи ма баззад Иры фарныл дзурæг?

Чи ма баззад Иры фарныл дзурæг,
Чи уыздæнис сомбонæн ныфсдæттæг?
Чи суыздæн нæ фæсивæдæн кувæг,
Сау дуджы фыдамонды ныссæттæг?

Рагон хохы сау къæдзæх ныуурс и,
Айнæг мургай комарфы нызгъæлæн.
Тар адгуыты донвæд дæр ныххус и,
Иры иу лæг нал зыны хуыздæрæн.

Чи куыд рæхсы, давы, згъоры размæ,
Сæфы уарзон Иры 'гъдауджын ахаст.
Дуджы хæццæ карздæр азæй-азмæ,
'Нæууæнкдзинад царды хуылфмæ бараст.

20.08 1995 аз. Цхинвал

Чи у сæрхъызой нæ Ирæн?

Доны был бадын, ныздзæгъæл мæ урс сæр,
Афтæ ма дарддæр куыд цæрæм?..
Сомбоны фидæн нæ зоны нæ кæстæр,
Хъызæмар цард ын-хуыздæрæн.

Донæн згъоргæ йæ улæнтæ уайынц,
Денджыз æвзарынц цæрынæн.
Фæсивæд цардæй-мæлæты 'хсæн зайынц,
Уыдоныл мæтæй мæлдзынæн.

Тасы бын хауынц рæст адæм æвæндæй,
Къахт у æргом дзырды ингæн.
Цух дзы нæ баззайы дзурæг æфхæрдæй,
Чи у сæрхъызой нæ Ирæн?..

ЧЪЫЛДЫМÆЙ ФЫДБЫЛЫЗ

Æнæхъуаджы ма бахъыгдар макæй,
Ирон зæрдæ йæ мастисын нæ сафы.
Йæ рыст барын кæй ничи зоны махæй,
Уый цал, лæджы ныммарын кодта, цасы...

Æфхæрд фидынæн мах амæлттæ зонаем,
Ныффыхт нæ туджы удрæбын, æнустæм.
Мах тугисын фыдæлты хабар хонæм,
Йæ ныууадзын нæма фæхæццæ хъустæм.

Дæ тых, дæ мулк нымады дæр нæ цæуы,
Æдых лæг дæм куы фæхæрам уа, зонæй,
Фыдбылыз хатт чъылдымæй дæр æрцæуы,
Дæу агурдзæн мæлæт æхсæвæй- бонæй.

Мæнгардæй кæд рæстаг лæджы ныммарай,
Ныууадзай къæйыл сидзæрты, бецау.
Æгъатырæй йæ ингæны ныппарай,-
Тæригъæд дын нæ ныббардзæн Хуыцау.

Æрцæут уæ фыды уæзæгмæ

Æрцæут уæ фыды уæзæгмæ, æрцæут,
О. дард бæсты цæрæг ирæттæ!
Уæ фыдæлты зæххыл фæстæмæ æрцæрут,
Кæсынц уæм æнхъæлмæ нæ зæдтæ.

Æрцæут æмæ та хæххон узал дæттæй,
Ахъаззаг зыд ныуæзт ныккæнут.
Уæ зарæг та ногæй ныййазæлæд кæмттæй,
Нæ Ирыл хъæбултау ныккæлут.

Куы фæхауай дардмæ ды, цардагур, зонæй,
Зæрыбон æрынкъард уыдзынæ.

Æдзух дæр мысдзынæ æхсæв æмæ бонæй,
Дæ фынты-иу Ирмаæ зындзынæ.

Дæ фырты фырт сомбон æцæгæлон бæстæ,
Аджындæр куы скæна йæхицæн.
Уæд зон æй, кæндзынæ тæфсæгау æргъæвсгæ,
Нæ хъуыдис дæу Ирæй фæхицæн.

Сæрдыгон кæрдæджы цæвæджджын куы дасы,
Уæддæр та уый ногæй æрзайы.
Зæрыбон дæ сагъæс куы бафтауа тасы,
Дæ уæлмæрд дзæгъæлæй кæй зайы.

Æхца дæр адджын у, фæллæйттæ, хæзнатæ,
Æхцон цард æрвитгæ-дæ рæстæг.
Фæстагмæ кæндзынæ дæ Ирыл æрратæ,
Фæлæ дæм – зæрыбон æрхæстæг.

Лæгæн дзы йæ царды æппæтæй зынаргъдæр,
Фыдызæххы сыджыт- хæрзаддæр.
Ирыстоны цæргæ фæхæссин æз уаргъ дæр,
Ирыстон-мæ фыд дæр, мæ мад дæр.

Æгъатыр адзал дæ æрыйафæд Иры,
Цæйнафæлтау баззайай искуы.
Ингæн дын куы скъахой цъыфбынат, лæхъиры,
Ирон лæг куынæ уа дæ хисты.

Æрцу нæм, нæ рагон фыдызæхх дæ мысы,
Æркæн нын дæ цæуæт дæр демæ.
Фыдæлты 'гъдау Иры æппындæр нæ сысы,
Цæрдзынæ зæрдæбынæй немæ!

27.04.2017 аз. Цхинвал

Дæ ныхас зæгъ

Дæ ныхас зæгъ æмæ ысдзур хъæрæй,
Лæгау æргом дæ хъуыды зæгъ.
Гъе, кæннод сонт куыдзау мæрдты фæрæй,
Æвзæрдæртæн мæрдты у бæх.

Джеры дзуар

Д' алыварс алчи æртæ зылд æркæны,
Кæсдæр фынкимæ бæгæны æркæны,
Табугæнгæ дын цырæгътæ ыссудзы.
Кувæг аккаг дзырдтæ сæры фæрсудзы.

Баххуыс кæн! бахиз нæ дуджы фыдæхæй,
Уадз нæ рæстагæй æнæниз, дзæбæхæй.
Радт нын дæ хорзæхæй, арфæ нын ракæн.
Рæзинаг кæсдæрты амонджын бакæн,

Джеры дзуар, равдис нæм мидбылты худын,
Макуы нæ бауадз нæ царды фæцудын,
Кувæм Хуыцауæн дæ цурæй зæрдæйæ.
Кувæм дæуæн дæр дæ бынты цæугæйæ.

11.10.2017 аз. Цхинвал

Джиоты Аланæн (донласт хъæбулæн)

О, цъæх леуахи, æлгъыстаг,
Бамыр уай ды дæр мæнау.
Аскъуыдис мæ уды стыр таг,
Бампылд, басыгъди мæ тау.

Ныр дзыназдзынæн мæ Ирмæ,
Саудалынг ранæй уæддæр.
Цард куыд æрвыстам мах иумæ,
Охх, куыд уæ уарзтон кæддæр.

О, æлгъыстаджы фыдамонд,
Ды куы разындтæ мæнгард.

Омонимтæй дырæнхъонтæ

Ис æгъдауджынтæ нæ хъæуы,
Уыдон рох кæнын нæ хъæуы.

Иры мадæлтæн сæ куыд,
Ныр куыд ферох кæнон, куыд?

Цас фæнды æркæрдай хос,
Сæры рыстæн нæу йæ хос.

Баскъæр сыхæгтæн сæ фыс,
Науæд зæгъ ныртæккæ сæфыс.

Бæх гæппдугъæй хæхтыл уад,
Никуы йæ æййæфта уад.

Фæздæг калы цæстæй сыг,
Царæй та æгъзæлы сыг.

Ратдзынæн мæ хæстæ сом,
Нал та мæм уыдзæни сом.

Цасфæнды дæхи фæхиз,
Роды цъæх нæууыл фæхиз.

Цъыф зæхх цадæггай фæсур,
Сæрæй тар хъуыды фæсур.

Хъомыл кодта мæн мæ фыд,
Никуы йын æрхастон фыд.

Уалдзыгон къæвда та уары,
Йе 'ртæхтæ нæ дæттыл уары.

Райсом у цæттæ дæсыл,
Дзурдзæнис та дæм дæ сыл.

Тагъд фæуыдзæнис дæ сæн,
Куы дарай алыбон дæсæн.

Кувгæ байтындзын мæ гуыр,
Фæлæ дæн уæддæр мæгуыр.

Æз кæнын æдзух цымыдис,
Бахæр, къæртайы цы мыд ис.

Ныффæллайын дыууæ куысты,
Мæ къухтæ дæр дыууæ куы сты.

Кусын хъæусоветы Зары,
Сæрдар алы бон дæр зары.

Бæттæн худы, судзы куырис,
Æййафы йæ куы цин, куы рис.

Кæд дæ сæрыл дарыс худ,
Уæд мæгуырыл макуы худ.

Халсар саумæр зæххы зайы,
Уырынгонтæй рох нæ зайы.

Дар цæттæ, поэт, дæ сис,
Самай сфæлдыстадæн сис.

Карчы сгуытæ рæвдздæр ахсын,
Райдай иннæ карчы ахсын.

Арæзтой нæм иу хатт хид,
Кусæгæй нæ цыди хид.

Хъæдхой тулдзбæласы хойы,
Макуы фæхъыг кæн дæ хойы.

Нæл хъыбыл æхсойы сылы,
Банызта та йын йæ сылы.

Кæд изæрæй уардзæн зæгъ,
Бонрæфты-иу мын æй зæгъ.

Хъыбыл къахта тулдзы къохтæ,
Гыркъо 'фсæстæй кодта къохтæ.

Бæх ифтындзын ма кæн рох,
Саргъ æд идон æмæ рох.

Райсом боныцъæхыл сист,
Науæд дæм фæзындзæн сист.

Мыстытæн гæдыйау уас,
Бабын уа нæ гæды, уас.

Хормагæй фæниуы сырд,
Холыйæ куы вæййы сырд.

Хызы бахауы кæсаг,
Ма у хуынчътæй кæсаг.

Цасфæнды цыдæртæ фысс,
Ды уæддæр уыдзынæ фыс.

Уазæгæн цъæх арахъ дарын,
Алыхатт мæ зæрдыл дарын.

Ма 'хгæн уазæгыл дыуар,
Хорздзинадтæ-иу ды уар.

Ном мыл сæвæрдтой Барис,
Алцæмæ дæр мын бар ис.

Фехæлд рагондæр мæсыг,
Æмæ згъæлы ныр мæ сыг.

Фырхæрдæй кæныс бæрзæй,
Уидыг аразын бæрзæй.

Саулæг, – цасфæндыдæр кус,
У афтид уæддæр дæ къус.

Ссар мын хъæд 'астæу æрдуз,
Алы бон дзы фос æрдуз.

Ис нын маргъы мыггаг хъаз,
У лæппын æмæ дзы хъаз.

Ехх, тæхуды раджы фест,
Маргъау арвы цъæхы фест.

Зарæджы зарæг

Иры зæххыл хъуамæ хъуыса зарæг,
Зарæг у фыдæлты цард æвзарæг.
Зарæджы зæлтæм ызмæлы хох дæр,
Зарæг у нæ цин дæр æмæ тох дæр.

Алкæй уд дæр уарзы зарæг зарын,
Зарæгæй æппæт дæр зæрдыл дарын.
Уарзтæн дæр йæ ратæдзæн у зарæг,
Зарæг у æхцондзинæдтæ уарæг.

Хохæй хъуысы хосгæрдæджы зарæг,
Авдæнхъæдыл базары ныййарæг.
Зарæг у æмдзугæнæг æнусты,
Йе 'хцон зæлтæ айзæлынц нæ хъусты.

Зарæг у рæууон æнкъарæн удæн,
Зарæджы фæрцы лæгæн нæй цудæн.
Зарæг хъахъхъæны лæджы фыдрисæй,
Сафы зæрдæйæ фыдæх æмбисæй.

Тохвæдисы чи лæгæрста размæ,
Уыдон кодтой бирæ азæй-азмæ.
Номдзыд лæгты Иры зæхх 'луæрста,
Сахъ лæппутыл зарджытæ нывæста.

Зарæг мард лæгыл ыскæенынц кадæн,
Алы фæлтæр зарæг зары мадæн.
Зарæм иумæ, Иры дзыллæ, зарæг,
Зарæг у фыдызнагæн йæ марæг.

Дугивæнтæй-абонмæ фæндагыл,
Зарæг у бæлцзон, цæуы зæлдагыл.
Хохæй-коммæ хъуысы Иры зарæг,
Иры уарзон рагфыдæлты кадæг.

Иры æрдз уды йæхиуыл æндадзы

Иры æрдз уды йæхиуыл æндадзы,
Риуы æхцондæр æнкъарæнтæ уадзы.
Хохæй-быдырмæ фæлмæн хур луаргæ,
Зæрдæйы тауы рæдаудзинад заргæ.

Иры уæлвæзтæ, æгайнæг къæдзæхтæ,
Цъитисæр хæхтæ, бæрзонддæр æврагътæ.
Рагон фыдæлты къæдз-мæдзы фæндæгтæ,
Уайынц фынккалгæ æхсæрдзæны дæттæ.

Уалдзыгон дидин æфтауынц нæ фæзтæ,
Сæрды фæйлауынц цъæх-цъæхид бæлæстæ.
Фæззæг фырхъулон йæ диссаджы нывтæй,
Зымæг æгъатыр, фидауы йæ хъызтæй.

Ирæн йæ уарзты æхсидав мæ уды,
Риуы рæбынæй- кæронмæ æхсиды.
Бирæ æнусты Ирыстон цæрдзæнис,
Фарн æмæ йе 'гъдау нæ кæмтты нæрдзæнис.

Мады хъæбысау дæ узæлд æнкъарын,
Радтæг Ир уарзын-æппæтæн дæр хъарын.
Монцы дзæкълуæй æргъæмттæ кæндзынæн,
Иры сæрвæлтау мæлæтмæ цæудзынæн.

Кæддæры коцора

Кæддæры коцора, маенæн уылаентæй чи лæууыд мæ сæрыл,
Йæ фæд дæр фесæфти бынтон, кæй уыд зылынтæбыд
къæбæлдзыг.

Æрлæууыд уыцы дуг лæгæн йæ радон кардзæуæн къæсæрыл,
Æмæ мæ бауырны кæй у лæджы цард а-зæххыл æбæлвырд.

Фæзыны дунемæ æнæнхъæл, æрвылаз ын вæййы гуырæнбон,
Æрыгонæй фæрайы цардыл, фæстæдæр бафæллайын зоны.
Фæкувы арвы бын Хуыцауæн, фæкуры хъæбултæн цæрæнбон,
Æтраæ уæлибыхы æгъдауæн ирон фынгæн йæ бындур хоны.

æнæфæуд

Дзырддзæугæ лæг

Дзырддзæугæ лæг-ныфсы таг у æппæтæн дæр сæ хъæубæсты,
Хæдзарвæндаг цæвæджджынаæй фидаугæ дæр хуыздæр кæны.
Фыдызæххы сæрхъызойæн нæ ад кæны æндæр бæсты,
Лæгау-лæгтæн сæ нымæцæй фыдæлты фарн фылдæр кæны.

2017 аз Цхинвал

Куырыхон лæг йæхи фыдбылызæй фæхизы

Куырыхон лæг йæхи фыдбылызæй фæхизы,
Æдылуйæн-фыдæх йæхи удæй æнхъызы.
Куырыхон лæг æввахс сæрхъæн митæ нæ уадзы,
Æдылы сæ зыдæй кæрæдзийыл æндадзы.

Хуыздæр хабар рæстаг йæ сомбонæн нывæнды,
Мæнгард лæджы æдзух æвзæрдзинад фæфæнды.
Æгъдауджын лæг куынæг рæдыд хъуыды фæкæны,
Æлгъаджы та йæ фæнд фыдбылымæ æркæны.

2017 аз. Цхинвал

Тæхуды куы зонин æз де 'мбæрц

Битарты Зоййæн

Тæхуды куы зонин æз де 'мбæрц иронау,
Уæрдæхау куы 'здухин рæдау дзырд.
Мæ фыды уæзæгыл æртыхсин æз ронау,
Æмæ мын æрфыссид уый бардзырд.

Мæ фыды уæзæгæн йæ бардзырд уæд уайд,
Дæ зониндзинæдтæй æргъæмттæ.
Фæхæссин дзы бирæ, мæ зæрдæ фæраид,
Мæ удæн сæ скæнин рæгъæуттæ.

Дæуау сæ фæхъарин нæ Иры фæлтæртæн,
Дæ зонды хæзнатæ æгæрон.
Цæвиттон дæ 'рхæссин æрыгон кæсдæртæн,
Мæ цинæн нæ зынид йæ кæрон.

Дæ хъару, дæ тыхмæ тæхуды фæкæнын,
Хæрзæбоны цытæн æрмæстдæр.
Былдауæн ныхæстæ дæ цæстмæ нæ кæнын,
Куы базонид де 'мбис нæ кæсдæр.

Тæхуды куы зонин æз де 'мбæрц иронау,
Æрыгæттæн хъарин рæдау дзырд.
Мæ фыдæлты 'взагыл уæд дзурин æз донау,
Хъæрæй дыл ныззарид мæ уадындз.

28.04.2017 аз. Цхинвал

Абайты Уасойæн

Бантысти дын бакусын хæрз бирæ,
Сфæлдыстадæй скад кодтай нæ Ирæн.
Зонады ныууагътай махæн арф фæд,
Ракæн Ирæн уырдыгæй дæр арфæ.

Иры 'взагæн сарæзтай цыртдзæвæн,
Арвил ис дæ дзырдуæттæн ныдзæвæн.
Нартæ æмæ рагон дзырд Авеста,
Хуррæбынмæ сармадзанæй фехста.

Скиф, сæрмæт, алан æмæ ирæттæй,
Разылдтай историйы куырæйттæ.
Баййафынмæ дæу тырнынц дзæвгæрттæ,
Фæлæ сын фæтары сты дæ фæдтæ.

Ахуырад уæрæх кæны фæзмынæй,
Раарфæ кæн кæсдæртæн уæзбынæй.
Хисдæры фарн кадджын у нæ Иры,
Зонады бæх Иры къуымты сиры.

Уый бæрц дын куыд бантысти, зæгъ нын æй,
Карз дуджы куынæ стыхстæ хъæрзынæй.
Табугæнгæ мах сæрныллæг кувæм,
Иу дæхуызæн ма Хуыцауæй курæм.

21.09.2017 аз. Цхинвал

Зæххы сой

Зæххы куыстæн нæм нал ис аргъ,
Фæхъуызы «царды бæх» æд саргъ.
Зыд лæгæн нал ис, нал æфсис,
Æппæтдæр туджы аргъ ыссис.

Нæ хуымты нал тауæм маенау,
Цæрын-æгуыстæй кæнгæ нау.
Дыргъдоны кой ма нæм кæм ис?
Ныхæлиу хизæнты хæрис.

Зæхкусæг нал тауы цъæхой,
Йæ сæр ын цас фæнды фæхой.
Йæ зæхх æнахуымæй ныддур,
Æлхæны тæтæрæй хъæдур.

Куыстæй ыскæндзынæ хæдзар,
Фæрæзтæ-фосдардæн дзæвгар.
Æртас æмæ картоф ныссадз,
Дæ зивæг афоныл ныууадз.

Куыстæй лæгæн уыдис йæ кад,
Куыстæй хæдзары уыд бæркад.
Цывзы, уырыдзы æмæ булкъ,
Уыдысты къæбицæн йæ мулк.

Зæхх махæй у рæстæгмæ рох,
Нæ цард æнæзæххæй-фыдох.
Ды бафтау кæсдæры дæр рæвдз,
Куыст домæ алкæмæй дæр æрдз.

Уыдис дæм цыхт, æхсыр, нæлхæ,
Ныр сæ фыдзынаргъæй æлхæн.
Дæ къухтæ дзыппыты нытъысс,
Дæ ныхыл магуса ныффысс.

Нырма нæ байрæджы бынтон,
Дæхи сагъд халсæрттæ æртон.
Æртас, æргуыбыр кæн лæгау,
Æрывнал садзæнтæм рæдау.

Зæххы сойæ æркæн фæллой,
Уадз халсар хъæбултæ хæрой.
Æлхæнгæ хæлц æфтауы низ,
Фæдзæхсын дæ, дæхи сæ хиз.

Æскæн та ног кæддæрау фос,
Хуыздæр дын ницыуал и хос.
Æхсырф, къæпи æмæ дзывыр,
Кæддæрау агурынц быдыр.

Æнхъæлцауцардæй хиз дæ сæр,
Куыст цардæн у фæрæз, æмсæр.
Дæ хуыммæ, рувынмæ-иу уай,
Дæ куысты хидвæллойыл рай.

30.10.2017 аз Цхинвал

ФЫН

Абон дæр та мыл ысбон,
Дысон-бонмæ уац фыстон.
Хъуыдытæн нæ уыд кæрон,
Цасфæнды сыл тагъд кæнон.

Æмæ та ныффыстон уац,
Цыма дард уыдис мæ балц.
Фæндагыл цæрдæг цыдтæн,
Урс дарæсы конд уыдтæн.

Уым уыдис дзæвгар фæлтæр,
Хордтой мыд æмæ сæкæр.
Мæн куы федтой уæд сæ цин,
Ме 'рдæм уадидæг фæци.

Рæвдз мæм радтой уым фыстæг,
Бакастæн сын æй лыстæг.
Æмæ бамбæрстон бæлвырд,
Уым цæуыл уыдис сæ дзырд.

Уым уыдис фыдæлтæй ардæм,
Чи фæмард ис уыцы адæм.
Нæй, кæрон дæр сын кæм уыд,
Уалынмæ дын хъæр фæцыд.

Загътой: «чи фæуазæг зæххæй»,
Иу лæг рæвдз æрхызт йæ бæхæй.

Æнæфæуд.....

Ирон поэт

Икътаты Владимирæн

Æцæг ирон поэт дæу хонин,
Ирон дзырдæн дæ уд-хæндыг.
Аккаг поэт кæй дæ, уый зонин,
Ды дæ поэзийы фæрдыг.

Ды дæ ирон дзырдæн зæрингуыр,
Æвдадзы хосау мах хъæуыс.
Уæздан, сыгъзæринау дæ иу дзырд,
Рæувидыц фæндæгтыл цæуыс.

Тæхуды, де ‘мбисы ‘мбис базон,
Уæд уарзид Иры дзыллæ маен.
Тæхуды, Ирæн басгуйх уарзон,
Æмæ поэты лæггад кæн.

Уæд дын мæ зæрдæйы дзæбæхæн,
Æскæнин уаз дзырдтæй мæсыг.
Фæлæ дæ курдиаты бæхæн,
Уæддæр нæ баййафин йæ рыг!

2016 аз Цхинвал

Мæн дæу тыххæй тавы хур

Мæн дæу тыххæй тавы хур,
Рауай, барæвдау мæ цæй.
Риуæй мын мæ рыст фæсур,
Айс цы 'мбæлы уый мæнæй.

Æз дæ цæрайæ цæрын,
Уарзты хорзæхмæ бæллын.
Мæн дæ судзгæ уарзт уæддæр,
Никуы бауадздзæн мæлын.

2016 аз. Цхинвал

Ос-Бæгъатыр

Гасситы Муратæн

Ногæй та Ирыл ныййазæлыд фидиуæг,
Айхъуыст дунейы ирон лæджы ном.
Хъару, æнæмсар тох Ираен у миниуæг,
Цомут, нæ тыхтæ æвзарынмæ, цом.

Рахиз, дунейы æппæтæй тыхджындæр лæг,
Бавзар хъазуат тохы, бавзар дæ тых.
Мæнæ хæдæфсарм, æппæтæн æфсымæр лæг,
Иры бæгъатыр æрлæууыд æмных.

Цонджы риуыгъд æмæ армы рæмыгъд цæфæй,
Хъуамæ æрцæуа ныхмæлæууæг саст.
Уарзон фыдызæххы, фарны æхцон тæфæй,
Размæ гуыппырсар лæгæрдды æваст.

Раджы ма афтæ фыд-æлдæртты басаста,
Иры паддзæхты Бæгъатырдæр-Ос.
Рингæй Мураты дзæккор цæфтæ ахаста,
Кубæйы 'нæсæтгæ ном – Дортикос.

Фарны фæд байтау нæ рæзгæ фæсивæдæн,
Номдзыдæй Ирмаæ дæ хорзæхтæ хæсс.
Мады рæвдыдау дыл райæд нæ Ирвæдæн,
Зилахармæ нын сæрбæрзондæй кæс.

Ноджы дæр размæ, бæрзонддæр æрвгæрæттæм,
Хъуамæ ысуай ды Бæгъатырдæр-Ос.
Тохы, хæрзæбоны охыл æмгæрæтты,
Макæмæн уал ратт Алийы рон-бос!

Айс нын нæ арфæ, зæрдæбын æнкъарæнтæ,
Табу дæхицæн, ирон лæг-Мурат.
Иры Бæгъатырты тохты æвзарæнтæ,
Дунейы макæд уал, макæмæн ратт!!!

03.02.2018 аз. Цхинвал

Кемерово

Тугтæригъæд, сау фыдохы хабар,
Айхъуысти зæххыл æвирхъау цау.
О, Хуыцау, фыдæхы цæст нæм ма дар,
Ауадз сабитæн сæ рæзгæ тау.

Федтам циу хъæбулы рыст Беслæны,
Туджы зæй ныл раивылдис уым.
Арты 'взаг ысдон кæны æфсæны,
Ног уæлмæрдтæй байдзаг ис нæ къуым.

Кемерово, риссы уыл нæ зæрдæ,
Сау цæссыгæй сабитыл кæуæм.
Сабимæрдтæй мах ыстæм æмсæртæ,
Æмæ уын æрхæндæгæй лæууæм.

27.03.18 Цхинвал

Дæс азы нал хъуысы æхстытæ

Дæс азы нал хъуысы æхстытæ,
Дæс азы нал хъусын хъæрзын.
Нæ уды хъызæмар, маestyтæ, –
Мæ уды рыст æмæ мæ зын.

Дæс азы размæ 'нæвгъау тохы,
Нæ тугæй зæхх æрцыд æхсад.
Нæ уыдыстæм Уырысæй рохы,
Æххуысмæ нæм æрцыд æфсад.

Сæрныллæг, – Путинæн цытджынæй,
Медведевæн- зæрдæбын кад!
Хæдбардзинадыл къух ныфсджынæй
Æрфыссынæн æрцыд йæ рад!

26.08.2018 Цхинвал

æнæфæуд.....

Тугæйдзаг Джиуæргуыба

Рацæут лæппутæ, ратындзут, разгъорут фæдисмæ цырд!
Мæнæ та радон хатт бабырста Ирмæ дыкъахыг лæгсырд.
Лæппутæ, ногæй та бахъуыдис сисын йæ кæрддзæмæй кард,
Сыстут нæ дзыллæ æмхуызонæй, бахизæм хъæбулты цард.

Райсут уæ къухы хæцæнгарзæн дур уа, лæдзæг уа, фæрæт,
Иры сæрвæлтау та абон дæр равзарæм кады мæлæт!
Цæнгтæ рæхысбастæй балæууæм, риутæй ыскæнæм æндон,
Иры хъæбатыр, хæстхъом лæппу тохы быдыры-уæндон!

Тохвæдис кæстæртæ 'хсæнгарзæн райстой æрмæстдæр
лæдзæг,
Ма раттæм, лæппутæ, ма раттæм, 'знагæн фыдæлты уæзæг!!
Райдыдта тугуарæн, туглæсæн, лæппутæ- фидар лæууæм,
Дæс æмæ ссæдз мин гæрзифтонгæн исты амæлттæ кæнæм...

Зонæм æй фарсхæцæг ничи ис, нал ис уырысæн Цæдис,
Гъе, мардзæ, лæппутæ разгъорут, Згъудеры бынмæ-фæдис!!!
Бабыхсæм лæппутæ сау бонтæн, хур ныл Цæгатай кæсы,
Дуджы мæнгардæн ныффæразæм, Уастырджи хорзæх хæссы!

Тохвæдис, галзæрдæ лæппутæн табу сæрныллæг кæнын,
Фидæны рæзинаг хъæбултæн бантысæд Иры цæрын.
Ирæн æнæхъуаджы бафхæрдæй йе 'знæгты сыскъуынæт рын,
Бирæ æнусты сæ фæлтæртæ банкъарæт рыст æмæ зын...

Зæдтæ 'мæ дауджытæ ма 'руадзут Иры хъæбултæм мæлæт,
Уыдон сæраппонд æнæвгъауæй махæй ирон туг кæлæт.
Иры æппæт дзыллæ ратындзут, Згъудеры бынмæ – Фæдис!!!
О, Хуыцау, бахиз нæ, баххуыс кæн, искуы рæстдзинад кæд ис?!

30.08.2018 аз. Дзæуджыхъæу

Дурдзыртæн

Плиты Къинтъойæн

Хæрзбон, æнусбонтæм мæ адæм,
Мæ Ирыстонæй дард цæуын.
Æз нал æрыздæхдзынæн ардæм,
Мæн уе 'хсæн тынг фæндыд цæрын.

Мæ зæрдæ агуры хъæбулты,
Мæ бинонтæ æдзух мæ рыст.
Ехх, нал фендзынæн, нал мæ хурты,
Æрлаууыд зæрдæйæн йæ куыст...

Хъысмæт дæр-адæмхор, мæнгард у,
Фыдæх, адзал- æлгъыстаг ут,
Цæуын, хæрзбон, мæ фæндаг дард у,
Æрдæгыл аскъуыдис мæ уд...

05.09.2018 Цхинвал

Къуымых зонд

Цас лæгæн къуымыхдæр у йæ зонд, йæ удыхъæд ныллæгдæр,
Цас æгуызæгдæр, æнæрагъдзыд ваййы.
Уыйбæрц дæу æнхъæлы кайддæр, фаутимæ, æвзæрдæр,
Æмæ дыл дзæгъæл куыдзау дæ фæсфæдæй рæйы.

Мин хъуыддаг

Сараз мин хъуыддаг кæмæндæр хорзæй,
Арвæй-зæхмæ нæй дæуæй хуыздæр.
Зæгъгæ иу хъуыддаг фæкъахыр фондзæй,
Уæд уыдзынæ æвзæртæй куыдздæр.

Беслаены хъæбултæ

Беслаены хъæбултæ,
Нæ зæрдæйы муртæ,
Цы зæхх уын уромы уæ рыст?
Сæ арв сыл ныккæла,
Сæ уидаг ныммæла,
Хъæбулхор æрбауа æлгъыст.

Сыгъдарыд хъæбултæн,
Нæ зæрдæйы муртæн,
Сæ рыстæй куы дон кодта 'фсæн.
Кæм уыдтæ нæ Хуыцау?
Куы цыдис фыдæх цау,
Лæгъстæ дын куы кодта Беслаен.

Цъæх арты æвзæгтæ,
Æндæрстой æзнæгтæ,
Нæ зæрдæйы тæгтыл зыдæй.
Фыдæлтæй куы кувæм,
Цырагъ дын куы судзæм,
Нæ сæ бахъахъхъæдтай фыдæй...

О, тугдзых кæфхъуындар,
Бын бауа дæ бындар,
Цы мадæн æнцъырдытай йæ риу?
Нæ зæрдæйы тæгтæн,
Нæ удлæууæн мæргътæн,
Сæ рыстæй куы змæлыд Хъæриу.

Сæ улы цъæхахстæй,
Сæ рыстудты мастæй,
Фæрчытæ куы хаудта къæдзæх.
Сæ туджы лæсæнтæй,
Сæ арты сыгъдæнтæй,
Ныллæхъир, ныскъуыдтæ нæ зæхх.

Уæд цавæр æлгъаг дæ,
Цы хъæстæйæ дзаг дæ,
Куыд райгуырдтæ мадæн сырдаей?
Ды холыхор сау сынт,
Гъе, уый дын цы бантыст,
Дæ зæрдæ фæхæссай сыгъдаей...

Ды сабимар, удхор,
Лæджы фыдаей – путхор,
Дæ рахис цонг бахуыскъ уæт тагъд.
Нæ хъæбул куыд фæрыст,
Ды баййаф фыддæр рыст,
Дæ цæуæт æрбауæд бындзагъд.

2018 аз. Дзæуджыхъæу

23 ноябрь

Ирон цæнгтæй æндон рæхыс æсбыдтой,
Æзнагыл уымæй ноджы тас æфтыдтой.
Нæ Уастырджи уæларвæй тых æрвыста,
Сæ уæнгты сын æнæвгъау туг æхсыста.

Æнæ хотых, афтид армæй цыдысты,
Гæрзифтонгæн ныхмæлæууæг уыдысты.
Нæ зоны ахæм цау зæххыл истори,
Нæ федта ахæм ныв зæххæн йæ къори.

Бæрзонд Хуыцау сын радта тых 'мæ хъару,
Зыдтой, лæгдзинад равдисын сæ бар у.
Фæлæ цы 'гъдауæй уымæн хос нæ ардтой,
Лæгбирæгъæн Ирыстоны куыд радтой?

Рæстаг хæсты вæййы æгъдæуттæ се 'хсæн,
Гæрзифтонгæн нæй фистæг лæджы фехсæн.

Фæлæ æгъатыр тугдзых, Иры мардта,
Йæ къухæй саби дæр йæ мæлæт ардта...

Лæууыдысты æзнаджы ныхмæ иумæ,
Тыххæссæджы нæ бауагътой нæ Ирмæ.
Ирон лæппу нæ фæтарсти мæлæтæй,
Ир бахызтой цагъайраджы къæлæтæй.

2015 аз Цхинвал

Мæнгард лæгæн мæ куыдз фæлдыст

Мæнгард лæгæн мæ куыдз фæлдыст фæуæд,
Йæ фыдмитæ йæхи сæрыл цæуæд.
Фыдызнагæй тæссагдæр у мæнгард.
Чъылдымæй дæр нæ ауæрдзы йæ кард.

Æвзагхæссæг, хæццæгæнæг, æлгъаг,
Хæцаг куыдзау йæ рæмпъузæн-цыргъаг.
Мæрдты бæсты йын кады ран-зындон,
Уæлæуыл та йæ уаз бынат-хуыдон.

2015 аз Цхинвал

Хъазиты Мелитонæн

Макуы нын фæцуд дæ къахæй,
Макуы æрмынæг кæн куыст.
Зоны йæ алчидæр махæй,
Не 'взадзы фидæн-дæ фыст.

Аив æвзагæй фæрсудзыс,
Хъарыс æвзаргæ дзырдтæ.
Ирæн йæ рывстæй фæсудзыс,
Ирæн аккагдæр фырт дæ!

Макуы нын фæцуд уæрагæй,
Макуы 'схъæрзæд дæ уд.
Ды, 'мæ дæ хуызæттæ рагæй,
Ирмæ фылдæрæй цæут!

10.09.2018 аз Цхинвал

Дзур дæ мадæлон æвзагыл

Дзур дæ мадæлон æвзагыл, дзур,
Æрдзы хуылфæй райгуырдис йæ уарзын.
Уарзты тыхæй базмæлы къæй дур,
Дурæй ды хуыздæр уарзæгой разын.

Райсомæй лæгыл куы скæсы хур,
Царды цинæй байдзаг вæййы зæрдæ.
Де 'взагæн-иу рухс фæндæгтæ кур,
Мин æвзæгтæй макуы уæт æвзæрдæр.

Дзур сæрыстырæй иронау, дзур,
Дзур рæдауæй мадæлон æвзагыл.
Алкæмæй дæр ууыл дзурын кур,
Æмæ уæд уæлхох уыдзынæ 'знагыл.

Ма рох кæн дæ хъæбулы, ирон,
Ма разын дæ фыды 'взаг уæйгæнæг.
Науæд дын фæуыдзæнис уый рондз,
Хъодыгонд æййафдзынæ æд зæнæг.

2016 аз. Цхинвал

Ирон фæндыр куы нал цæгъда

Ирон фæндыр куы нал цæгъда йæ зарæг,
Куы нал хъуыса ирон лæджы ныхас.
Уæд райдайдынæн судзаггаджы хъарæг,
Уæд банкъардынæн удрæбынмæ тас.

Куы фесæфа ирон цухъхъа æд куырæт,
Куы бамыр уа нæртон симды унæр.
Фæлтау мæ уд йæ дадзинтæ æскъуынæт,
Æмæ ныххауæт авддæлзæхх мæ сæр.

Нæ кæстæртæ æппæт хæртзæй куы сцух уой,
Æфсарм, æгъдауыл куы ауигъой сæ къух.
Арахъхъ æнæфсис лалымæй куы 'нцъирой,
Куы агурой кæм баназой æдзух.

Куы нал уадза зæнæг чызгай фырбуцæн,
Куы улæфа тамакойы фæздæг.
Хуыскъаг фосæн куы нал вæййы æрдуцæн,
Уæй кæнинаг фæвæййы уæд фæззæг.

Фæлтау æнæ Ир дуне дæр нырризæд,
Æнæ Ирæттæ басудзæт нæ зæхх.
Нæ сæфтмæбæллæгæн йæ цæссыг мизæд,
Æмæ фæуæт рæхджы бонты дæлзæхх.

Нæ зæххмæ фыдызнаг куы суæнда

Нæ зæххмæ фыдызнаг куы суæнда,
Уызæнис та Иры хæстон лæг.
Уадз дуне хъуыдытæ нывæнда,
Нæй Ирæн йæ дидин æстонæг.

Искуы дæ уды куы банкъарин уарзонад

Искуы дæ уды куы банкъарин уарзонад,
Радтин мæ зæрдæ æргомæй дæуæн.
Ме стыр зæрдæйæн йæ уидæгтæ базонад,
Артау кæй судзын, мæ уды лæууæн!!!

Ирон дзырд – уды рæбинаг уидаг

Ды уды рæбинаг уидаг дæ,
Ды дзыллæйы уарзынæй дзаг дæ.
Куы хъусын дæ фæндыры цагъдæй
Ирон дзырд, уæд баззайын сагъдæй.

Фæлмæнæй ды ахъарыс уæнгты,
Æгæрон тых бауадзыс зæнгты.
Ирон дзырд нæ хъару, нæ хъомыс,
Фыдæхæн ныссæттын нæ комыс.

Фыдæлты мæлгъ æвзаг, ирон дзырд,
Ды не 'хсæн цытджын æмæ номдзых.
Дæ номæй у ард хæрын, сомы,
Дæуæй дард мæ зæрдæ нæ комы.

Дæуæй хицæн-уæвы æнтъыснаг,
Æнæ дæу æвдæрзы мæн хуыснаг.
Куынæ сбæззон царды дæ фыртæн,
Куынæ кæнон табу дæ цыртæн...

Кæд искуы ныуадзон мæ дзурын
Иронау, уæд бафхæрын курын.
Мæн бахæрæд холыйæн сау сынт,
Æнæвгъау лæггад мын-нæ бантыст.

12.05.18 аз Цхинвал

Сагъæс тызмæг у

Сагъæс тызмæг у, æгъатыр, æбарон,
Сагъæсæй зæрдæ фæриссы æдзух.
Удхайраг хъуыды куыдфæнды ныммарон,
Сагъæсæй никуы фæуыдзынæн цух...

Уарзыны хорзæхæй ничи ма бафсæст

Уарзыны хорзæхæй ничи ма бафсæст,
Уарзтæн нæ зыны йæ арфы рæбын.
Уарзынæй рохуаты зæрдæ -у асæст,
Уарзтхъуаг зæрдæ та свæййы хъæдын.

Мæ мад

Мæ зæрдыл æрлæууы мæ ивгъуыд,
Дæ фæлмæн къухты мæ куыд уызтай.
Зæгъ ма мын, фæкæсæг дæм чи уыд,
Нартхоры хуымтæ-иу куы куыстай?

Чысылæй-иу бадтæн дæ разы,
Уыдтон æй, дæ хид-иу фæлæдæрст.
Мæгуыр мад æппæтæн фæразы,
Хъæбулы Хуыцауæн-йæ фæдзæхст.

Дæ цæстытæй арты хъарм калдис,
Дæ ныхас узæлгæ рæвдыдта.
Мæ зæрдæ дæ уды куыд цардис,
Уый дисы мæн арæх æфтыдта.

Зыдтон æй рыстытæ, фыдæбон,
Дæ зæрдæ æдзухæй æнкъардта.
Фæлæ дыл нæ уыдис æндæр бон,
Дæ зæрдæмæ алцыдæр хъардта.

Бæллыдтæн æз тагъддæр ыслæг уон,
Æххуысхъом дын бауон мæ тыхæй.
Фæндыд мæ мæ къахыл ыслæууон.
Мæ раттæг, мæ нана, дæу тыххæй.

Фæстæдæр куы сбæззыдтæн куыстæн,
Уæд та мын фæцудыдтай, зонын.
Æрлæууыдтæн сурæг дæ рыстæн,
Æз басæттын цардæн нæ комын...

15.10.18 аз. Цхинвал

Къух раттын дæр ардбахæрдау карз у

Къух раттын дæр ардбахæрдау карз у,
Уый фехалын у мæнгард хъуыддаг.
Ратгæ дзырдæн йе 'ххæст кæнын уарзут,
Хорз лæджы ном хæссын у фыццаг!

13.02.18 аз. Цхинвал

Дуг цæуы, ивгъуыйы цадæг

Дуг цæуы, ивгъуыйы цадæг,
Уадзы фæд, лæсы ивгъуыдæй.
Афтæ ма фæлæсы адæг,
Уалдзыгон хуымы ифтыгъдæй.

Афон афоныл фæлдахы
Бонты, къуыриты, æнусты.
Зæрдæ уды рыст æздахы,
Рагуалдзæг ма зæлы хъусты.

Цард рæсугъд у чи фæдзуры,
Уымæ нæ дæн æз разы.
Зæрдæ ма фæцæрын куры,-
Уд мæрдты бæсты дзыназы.

Райгуыр æмæ скæн гуырæнбон,
Стæй дæ царды 'взар зын бонтæ.
Ацæр, амæл æмæ сау бон,
Хъизæмæртты карз фыдбонтæ.

Æнусон уæйгæнæг

О, тæхуды, 'мæ куы ссудзин а-дунейы мастæй,
Уæд уæйгæнджыты мæ зынгæй судзин къухтæ бастæй.

Арф уæрмы сæ иугай калин, скæнин сæ сыгъдарыд,
Уыдон ардауæн æвзагæй Ирыл сау туг уарыд.

Чи зыдта Созырыхъойы, Гаглойты Рутены,
Ахæм туглæсæны дуг ма лæг йæ фыны фены.
Уым Тыбылон 'мæ Фæрнион, Беджызаты уаз лæг,
Мардтой, ауыгътой, æргæвстой, цас нымыгътой уал лæг.

Уыцы судзгæ арты дуджы фарны лæгты цагътой,
Ир мæцыд хъæбулы туджы, 'знæгтæ дугътæ уагътой.
Зæрдæ уыцы азты рыстæй абон дæр у йедзаг,
Уыд сæ нымудзæг нæхицæй, арты сфыцæд йе 'взаг.

2010 аз. Цхинвал

Туджы лæсæнæй Ир куы самæхсти

Туджы лæсæнæй Ир куы самæхсти, Ир куы самæхсти, ой,
Хи сифтонг кæнын Ир нал сарæхсти, Ир нал сарæхсти, ой.
Тугдзы хæстонтæй Ир нæ фæтарсти, Ир нæ фæтарсти, ой,
Арвы бæрзæндæй Уастырджи касти, Уастырджи касти, ой.

Базард;

Табу дæхицæн нæ урсзачъе Уастырджи, бахиз нын бахиз нæ
цард,
Арвы рæбынæй куы райхъуысид ирæттыл не сфæлдисæгæн йæ
зард!

Дунейы къуымты ахæм хабар нæй, ахæм хабар нæй, ой,
'Нæ хæцæнгарзы марыны бар нæй, марыны бар нæй, ой.
О, фæлæ махмæ тугмондаг сырдатæ, тугдзы лæгсырдтæ, ой,
Сабиты мардтой, мадæлты цагътой сау куыдзы фырттæ, ой.

Базард:

Табу дæхицæн нæ урсзачъе Уастырджи, бахиз нын бахиз нæ
цард,
Арвы рæбынæй куы райхъуысид ирæттыл не сфæлдисæгæн йæ
зард!

Нырыккон чызг

Куырæт у, цухъхъа, йе зæнгой,
Нæдæр сын фехъуыстон сæ кой.
Æмæ мын амоныс мораль,
Зæгъгæ, ныр цал аз рацыд, цал.

Кæм мæ бахъуыд, зæгъæм, æфсондз?
Æз дæн нырыкконы фæлгондз.
Мæ къухæй нал æхсын пысул,
Æлхæнын дуканийы дзул.

Мæн нал хъæуы дзывыр, куырой,
Дзыкка, цæрвæхсидæны сой.
Хæссын мæ былтæ дæр дымстæй,
Мæ ном мæ бæрзæйыл фыстæй.

Къæрцц-къæрцц мæ къаблукътæ кæнынц,
Мæ фæстæ лæппутæ кæсынц.
Мæ дарæс ногфæлыст, дзæнхъирд,
Нæ кæнын фырафсæрмæй хид.

Фæсмын, быламышъхъ æмæ сир,
Уæргъуынаей пирæнгæттæ пир?
Сæгъхъуынаей арæзт хъиссын мæн
Нæ хъæуы, уый бæсты сырх сæн...

Нал сæ зонын

Циу цъындабыд, уафын æмæ 'хснудын,
Уый ныртæккæ мæн фæкæны худын.
– Мæн цъындатæ нал хъæуы мæ царды,
Уыдон не 'хсæн раджы фесты марды.

– Мадау алцыппæт нæ зонын,
Циу къуымбил, кæнæ æлвисын.
Алы бон фæлмæн цыхт домын.
Фæлæ не 'рæхсын цæрвисын,

Исчи куы самонид зарæг Ирыстоныл

Исчи куы самонид зарæг Ирыстоныл,
Хæхты бæрзæндты сæрæй.
Фидар куы хæцид йæ кард æмæ фистоныл,
Дзурын куы хъæуа хъæрæй.

Исчи зæрдæрыстæй Ирæн куы басгуыхид
Номдзыд, куырыхон фыртæй.
Ирæттæн се 'хсæн куы саразид уарзты хид,
Хорз лæг бæрæг у цыртæй.

Искуы, тæхуды, куы рыййафид иу фæлтæр,
Ирæн сæрхъызой сæрбос.
Хъомыл æрыгæттæн, кадкаг хистæртæн,
Хорзæн куы фæуайд хос.

Хур ныл куы рахæсид райсом æнусбонтæм,
Цард нын куы суайд зæлдаг.
Раст лæджы бæллынæн сомбоны урсбонтæм,
Исчи куы скæнид фæндаг.

Исчи бæллыны æнкъарæн куы ныммарид,
«Нæй мын» -куы 'рцæуид ныгæд.
Адæмы хорзæн нæ фæтæг куы низзарид,
Хорз ном ныуадзид йæ фæд.

25.01 2019 аз.

Уаллон

Хæлæг дам кодта иуахæмы уаллон,
Æз дæр дам хъуамæ калмæй къаддæр ма уон.
Тыхивæзт акодта, тых дæр æм цас уыд,
Æмæ æваст йæ тæккæ 'рдæгыл аскъуыд.

Цхинвал

Кæй ма хъæуыс

Кæй ма хъæуы дæ ихсыд уд лæзæрдæй,
Кæй ма бахъуыд дæ туджы мæцгæ тох?
Сæрбахъуыды ныфсы хос уыд дæ зæрдæ,
Нырта кæмдæр дзæгъæл бынæтты рох.

Цхинвал

Ме ‘лгъыстæй атъæпп у

Ды се ‘хсæн куынае уай фæдисонтæн,
Уæд баззай æвзæрæн, æмбисондæн.
Куынае уай сæрбахъуыды сахъ лæппу,
Уæд ме ‘лгъыстæй, адæргъ у, атъæпп у.

Цхинвал

Фыдуынд лæг

Фыдуынд лæг арæх фаутæ хæссын уарзы,
Æдзух кæуылдæр худын у йæ дзæцц.
Куы фены кæсæны йæ сæр йæ разы,
Рæсугъддæр хоны булæмæргъæй уæрцц.

Цхинвал

Гауызы паддзах

Андиаты Сослангън

Æз фехъуыстон абон дæ сау хабар ардæм,
Мæ зæрдæ нырхæндæг, æруадзы цæссыг.
Мæ зæрдыл æрлæууыд куыд дæ уарзтой адæм,
Уыдтæ сын хъæбысхæсты фидар мæсыг.

Куы басгуыхтæ Ирæн хъæбысхæсты тохы,
Мæхицæй ныббуц дæн дæ номæй æз дæр.
Мæн уыцы æхцоны æнкъарæн нæу рохы,
Уæлахизтæ хастай хуыздæрæй-хуыздæр.

Дзæвгар азты гауыз бæстонæй æрцахстай,
Нæ дын уыд дунейы æмсæр лæг тыхæй.
Ирыстоны намыс цытджынæй фæхастай,
Дæ ном дын истори ныффысдзæн сырхæй.

Фыссын дыл æрхуымæй, хъынцъымæй, æнкъардæй,
Мæ сæрмæ ныббыцæу æвæндонæй цонг.
Хæрзбон у æнустæм, ды аскъуыдтæ цардæй,
Фæндараст æфсымæр, ныккалди нæ уонг.

Цæвиттон æвдыстай ды бирæ фæлтæртæн,
Æвзыгъдæй тырныдтой дæ фæдыл дæуæн.
Дæ рухс ном фæзминаг уыдзæнис кæстæртæн,
Цæудзысты бæрзæндтæм, кæй онг уа цæуæн.

22.11.18 аз Цхинвал

Хорз зæрдæйы уаг

Æз мæ хорз зæрдæйы уагæй – раттин, чи дзы у хъуаг,
Скæнин хорзæхæй лæвæрттæ, алкæмæн дæр уæт йæ фаг.
Алы уд дæр цин æнкъаргæ, уæт æхцондзинадæй дзаг,
Царды бæрзæндтæй фæйлауæт не 'гъдау, зонд æмæ нæ уаг.

Уæм куырыхон лæгтæй хайджын, уæт зæрдæрайгæ нæ цард,
Размæдзыд кæстæрты кадæн зæххæй-арвмæ хъуысæд зард.
Иры сомбоны хуыздæрæн бахæрæм æнустæм ард,
Сæр куы бахъæуа нæ Иры, уæт цæттæ фыдæлты кард.

Сисæм намысы тырыса арвы кæрæттæм бæрзонд,
Иумиаг хъуыды æлвисгæ уæм æмвæнд æмæ æмзонг.
Кардзыд хистæртæ-хъæбатыр, рæзгæ фæсивæд-æвзонг,
Иумæ мах куы уæм æмдыхæй-састы уæд уызæн æрдонг.

20.01.19 аз. Цхинвал

Ныпырх ис нæ Цæдис

Хъыгагæн ныпырх ис нæ Цæдис,
Зызæрдæ къæрныхмæ фæфæдис.
Сабырад æнæнхъæл кæм хæлдис,
Уым Ир дæр æнæфхæрд нæ фæцис.

Фæхæцæг, фæкæсæг кæм уыдис,
Лæбурдтой лæгсырдтæ æнæфсис.
Нæ рыстæй-иу хох дæр лæбырдис,
Ныфсы мур æмгæрон на цыдис.

Рæстаг дуг мæнгардæн фæхæрд ис,
Нæ маesyгæй дуртæ фæкалдис
Фыдæх цæф йæ раны æмбæлдис,
Нæ Ираен йæ фидæн æрæмбис.

24.12.18 аз. Цхинвал

Ихуазал риу

Мæ зæрдæ куы фестид дæ ихуазал риуы,
Уæд фехъусис дудгæ хъæрзын.
Уæд банкъарис удæй рыст зæрдæ куыд ниуы,
Цæй бæрц у мæ тухи, мæ зын.

Фæлæ уый нæ уыдзæн, нæй уымæн æрцæуæн,
Дæ зæрдæйы суадон ныссалд.
Æз ницыуал зонын æппындæр мæ сæрæн,
Мæ ныфсыты мæсыг ныккалд.

Дæ ихуазал риуы куы фестид мæ зæрдæ,
Йæ зынгæй куы стæфсис ды дæр.
Хъуыддæгтæ фæвæййынц æвзæрæй –æвзæрдæр,
Бæллиццаг свæййы хуыздæр.

Фæразон, цы кæнон, цард иу хатт у, зонын,
Бæллынæй нæ рæзы хъуыддаг.
Ныр афтæ куырыггæнгæ цардбонтæ тонын,
Мæ хъысмæт æгасæй-дзырттаг.

30.12.18 аз. Цхинвал

Æз уарзын дæу

Æз уарзын дæу, æдзух мæ цæсттыл уайыс,
Мæ рыст зæрдæ йæ бамбæхсын нæ комы.
Кæд мæ мыййаг дæ мидхъуыдыты сайыс,
Уæддæр мæ сонт уд демæ уæвын домы.

Æз уарзын дæу, сыгъдæг зæрдæйæ дзурын,
Дæ сурæт та мæ дард кæдæмдæр лидзы.
Уæддæр быхсын, фæразын æмæ судзын,
Мæ зæрдæ дын æдзух фæрдгуытæ уидзы.

Дæу уарзын та мæ риуы арфы райгуырд,
Мæ уды монц дæуыл рæхысæй бастау.
Æз уарзты номæй никуы зæгъын хъал дзырд,
Æз уый тыххæй дæн а-дунейы хастау.

Нæ зонын æз мæнг ныхасæй дæу уарзын,
Фæлæ æрвоны айдæнау сыгъдæгæй.
Ды ахæм уарзтæн дзуаппдæттæгæй разын,
Æмæ мын равдис де 'нкъарæн быгъдæгæй.

Æз уарзын дæу, æдзух мæ цæсттыл уайыс,
Мæ рыст зæрдæ йæ бамбæхсын нæ комы.
Кæд мæ мыййаг дæ мидхъуыдыты сайыс,
Уæддæр мæ сонт уд демæ уæвын домы.

1994 аз. Цхинвал

Æнæ дæу

Сындæг, куыройы дурау тайын,
Æнæ дæу нал бæззын лæгæн.
Дæ фендæй сабийау фæрайын,
Дæу тыххæй сагъæсты фæдæн.

Куыд ма дæ бамбарон, нæ зонын,
Цы ма дын бакæнон хуыздæр.
Мæхицæн дæ æрвон зæд хонын,
Мæ удæй уарзын дæу фылдæр.

Дæ уарзтæй басæттын мæ дойны,
Нæ бауыздæн мæнæн мæ бон.
Æсæв уа, райсом уа, æмбойны,
Мæ уд дæу агуры, уый зон!

Æнæ дæу хур бон дæр ныссæлын,
Æнæ дæу талынг у мæ цард.
Æнæ дæу разы дæн ныммæлын,
Фæлидзын а-дунейæ дард.

Айс мын мæ зæрдæ лæварæн

Айс мын мæ зæрдæ лæварæн,
Ахæсс æй, бамбæхс æй дард.
Нæй йын йæ рыстæн æмбарæн,
Афтæ æгъатыр у цард.

Рагбонтæй-абонмæ риссын-
Хивæнд зæрдæйы фæндон.
Уарзыны стъæлфæнтæй ризын,
Ризгæ æрвитын мæ бон.

Никуы дæм бацыд æргомæй,
Удæн йæ ныфсы рæбын.
Сонтæй, æхсæв æмæ бонæй,
Мардта, ныхъхъуырда йæ зын.

Сусæг, фæсаууонмæ уарзын,
Удæн фыдбылыз хæссы.
Рагбонты уарзæттæй хъазын,
Амондмæ дардæй кæсы.

31. 07. 1989 аз. Цхинвал

Ард бахæрин уарзтæй

Знонæй дæм райсоммæ, сомæй-иннæбонмæ,
Æнхъæлмæ кæсдзынæн, лæудзынæн дæумæ.
Кæдфæнды цæттæ дæн лæгау æз фæцæрынмæ,
Ард бахæрин уарзтæй куы бæллиц мæнмæ.

Æппæлынæн не сты, зынаргъ мын дæ, зонæй,
Мæ зæрдæ фæрчытау ныскъуыдтæ мæнæн.
Цы фæнды мæ 'наккаг, æгуыдзæг фæхонай,
Дæу уарзыны цауæн дзырдтæй нæй зæгъæн.

1990 аз.

Дæ фендæй басæтты мæ дойны

Дæ иунæг фендæй басæтты мæ дойны,
Зæрдæриссын æрбайсæфы, сæттын.
Æхсæвыгон, сæумæрайсом, æмбойны,
Æдзух дæр дæ мæ сагъæстыл бæттын.

Дæ хъарм ахаст дын банкъардтон мæ уды,
Мæ зæрдæ дын йæ фæндиаг зæгъы.
Мæ уарзонад дывæр кæны, нæ цуды,
Мæ зæрдæ дæм зыдæй-зыддæр кæны.

Мæ риуы дын æз карды ком ныссадзин,
Мæ дадзинтæн æруромин сæ цавд.
Æз уæлдæфæй улæфын дæр ныуадзин,
Куы базонин, мæн бамбардзынæ тагъд...

1990 аз. Цхинвал.

Дæ уды æххуырсты фæцæрин

Дæ фæлмæн цæстытæн сæрныллæгæй табу кæндзынæн,
Мæ уд дын уыдзæнис дæллаг галау уарзты цагъайраг.
Дæ ахæсты судзгæ æнустæм æз ард дæр хæрдзынæн,
Ды фенис куыд аргъ кæны уарзтæн æгæрон къуыдайраг!

Дæ зæрдæйы рæбын мæ кувæндон уарзтæн æскæнин,
Цырагъдаргæ размæ дæ сæрвæлтау амондмæ згъорин!
Дæ уды сыгъдæгæй, дæу уарзгæ æххуырсты фæцæрин,
Дæу, райгæ, æхцонæй мæхицæн уæларвон зæд хонин!

Дæ кадæн æнæрынцой уадындзæй аив фæзарин,
Зынвадат фæндæгтыл дæу тыххæй æз дугъон бæх фестин.
Мæ зæрдæйы арфы узæлгæ дæу царды фæдарин,
Дæу тыххæй хæснагыл æз милмæ æрдынæй дæр фехсин!

07.11.2014 аз. Цхинвал.

Ды мæ сонт уды æрдхæрæн

Ды мæ сонт уды æрдхæрæн,
Судзгæ уарзтæн æз-цагъар.
Нæй æнæ дæуæй фæцæрæн,
Цас фæнды дæ уд фæхъар!

Ды мæ царды рухс, мæ ныфс дæ,
Æз дæу уарзынæй цæрын.
Ды мæ цин æмæ мæ рыст дæ,
Ард Хуыцауы раз хæрын.

Ды мæ уды арфы бадыс,
Мæн дæу тыххæй тавы хур.
Уарзтæн мæ цагъарæй дарыс,
Зæрдæ ахæсты ныддур.

Саудалынг æнæ дæу риуы,
Райдзастдзинад дард фæлыгъд.
Уд тыхсы, дзыназы, ниуы,
Бампылд, баруади, ныссыгъд...

Мидбылхудгæ дæу куы уынын,
Хъæлдзæг, райгæ удæй, уæд,
Ногæй туджы зылд ысцырын,
Ды мæ бæлон дæ, мæ зæд!

Ды мæ рæуджытæн сæ уæлдæф,
Ды мæ зæрдæйæн –йæ цавд!
Ды мæ уалдзæгæн йæ хæрздæф,
Ды мæ фæндырæн- йæ цагъд!

02.02.2014 аз. Цхинвал.

Зæгъ ма мын æй...

Мæ цæстытæ ныуурс сты дæумæ,
Зæгъ ма мын æй, кæдмæ лæууон, кæдмæ?
Мæ риуы судзы пиллон арты уарзт,
Дæ фæзындмæ æдзухæй у мæ каст.

Куы дæ фенын, уæд мыл æркæсы хур,
Дæ иу дзырд мын æвдадзы хос хæссы.
Æнæ дæу зæрдæ саудалынгæй-дур,
Æнæ дæу мæм мæлæтхæссæг лæсы.

20.01.2015 аз. Цхинвал.

Зæрдæ дзыназы

Сарыдтæн, басыгъдтæн уарзты гуылфæнты,
Нал дæм фæразын æнхъæлмæ кæсын.
Зæрдæ дзыназы мæ уды æрфæнты,
Хивæнд у, сонт у, нæ комы сæттын....

1990 аз.

Кæд искуы мæн рауарзай барæй

Кæд искуы мæн рауарзай барæй,
Фыдæнæн 'ссарай æндæр.
Мæн уарзтæн йæ ахæсты дарай,
Мæ рыстæй хъæрдзынæ ды дæр....

Цхинвал

Мысын дæ, о чызгай...

Мысын дæ, о чызгай рохуаты цæхæртау,
Зæрдæ нæ рох кæны уарзты хæрзад.
Судзгæ мын баззæдтæ хус суджы цæхæртау
Риуы, æгæрон у уарзты бæркад.

Амонд скæнæг мæн хорзæн нæ равзæрста,
Никуы йæ бафæндыд уон дзы рæвдыд.
Афтæ дæ зæрдæ мæ уды нæ бамбарста,
Æмæ нæ баззæдтæн уарзтæй æвдыд.

Никуы дæ бафæндыд уарзтæн уæгъдибарæй,
Радтай мæ риумæ лæгъз фæндагыл бар.
Никуы æсдзырдтон æргомæй, сæрибарæй,
Никуы мæ суагътай, дæ зæрдыл æй дар.

Уарзты æнкъарæнты сусæгæй нал давы
Зæрдæ, фæнды ма йæ, фæлæ, бæргæ,
Фæлæ ивгъуыд уарзты пиллон арт нал тавы,
Уарзт дæр æнустæм нæ вæййы цæргæ.

2015 аз. Цхинвал.

О, чызгай рагәй мә фәндон

О, чызгай, рагәй мә фәндон,
Дзурын нә фәразын, зон.
Сабийау свәййын нәуәндон,
Хон мә әгуыдзәг дәр, хон.

Искуы куы бауәндин дзурын,
«О, чызгай, уарзын әз дәу».
Амондәй уыцы цау курын,
Амонд та кургәйә нәу...

Цәй ма рәстәгыл мә бамбар,
Цәй ма, әри мәм дә къух.
Азымы иууыл мән ма дәр,
Мә хъуыды дәуыл у әдзух.

Цалынмә афтә дзыназон,
Цалынмә 'фсәнттә кәнон.
Уалынмә ссардзынә уарзон,
Ам уал әндзыгәй ләууон...

1990 аз. Цхинвал

Судзгæ арты бахизин дæу тыххæй

Судзгæ арты бахизин дæу тыххæй,
Зынджы цæхæр бауромин зон.
Хохы цъупп æрфæлдахин мæ тыхæй,
Басур кæнин раивылгæ дон.

Æз дæу тыххæй фурды бын фæцæрин,
Кæсæгтау æнæуæлдæфæй уым.
Арвастæумæ мæргътимæ фæтæхин,
Нæ базыртæй, раст куыд тæхы зым.

Бауырнæд дæ, хохы сæрмæ схизин,
Арф миты бæгъæмвадæй зымæг.
Тарæхсæв æрдæгсалдæй фæризин,
Чи уромы ахæм рыст, цы лæг!

Нæй, нæма ис ахæм лæг æцæгæй,
Чи сфæраза æз цы дзурын уый.
Хохæй уа, быдырæй уа, æфцæгæй,
Ахæм лæг нæм чи разындзæн, чи?

Хъуыдытæ фæзилдух кæнынц сæры,
Бафæнды лæджы æппæт æххæст.
Фæлæ рагæй адæймаг цы цæры,
Уымæн уый нæма федта йæ цæст.

Хорз лæгæн хуыздæр фæндтæ нывæнды,
Зæрдæ æмæ сæры магъз бæгуы.
Хорз лæгæн дæ алцы дæр фæфæнды,
Барæвдауын удварнæй лæджы.

22.02.2015 аз. Цхинвал

Уæларвæй сыгъдæг уарзты ‘хсидав æрхæссин

Хатунайæн

Уæларвæй сыгъдæг уарзты ‘хсидав æрхæссин,
Арт бафтауин уымæн йæ зынгæй дæуыл.
Рæстаг уды уарзт дын дæ риумæ фæхæссин,
Зæгъин дын мæ ныхас, цæуыл у, цæуыл....

Ыз судзаггаг уарзтæн йæ арфы дзæгъæл дæн,
Нæ арын фæстæмæ æздæхæн фæндаг.
Дæ уарзты дзæкъулæн æнусон дæгъæл дæн,
Æнусты æнустæм мæ зæрдæ-дæ фаг!

20.10.2013 аз. Дзæуæджыхъæу

Уарзты мидæг зæрдæ æмæ зонд

Уарзты мидæг зæрдæ æмæ зонд,
Агурынц сæ дыууæ дæр уæлахиз.
Зæрдæйæн тыхджындæр у йæ конд,
Дзуры зондæн, иуварс, зæгъгæ, ахиз.

Цасфæнды ныхмæ фæлæууы зонд,
Басæтты, ныффæллайы зын цауæй.
Уарзон зæрдæ ‘нæсæттонæй сонт,
Ахæмæй лæвæрд ын у Хуыцауæй.

Никуы радта царды дæр бæстон,
Уарзгæ-уарзын зондæн зæрдæ бартæ,
Аргæвдæй, дæ риуæй йæ æстон,
Уый фæлваргæ рацыдысты картæ.

Зæрдæ, зæрдæ, макуы ратт дæ бар,
Уарзынæн æрмæст ды дæ йæ хос.
Пиллон уарзтыл хъалзæрдæйæ зар,
Судзгæ уарзтæн зæрдæ у йæ бос.

29.01.2015 аз. Цхинвал.

Уарзты стъæлфæнтæ

Æз уарзты ризгæ стъæлфæнтæй дæу уарзын,
Цас дæ фæнды уый бæрц мыл фæзар.
Мæ уды рыстæн аргъæнæгæй разын,
Дæ зæрдыл-иу мæ уарзты 'нкъарæн дар.

Уас басудза, мæ бастъæлла мæ зæрдæ,
Кæд хивæндæй кæдмæ уыдзæн йæ цард.
Дæумæ дзыназгæ уарзыны цæхæртæн,
Фæллад риуæй æрыхъуысы сæ зард.

Мыййаг мæм кæд æфхæрынæн фæкæсыс,
Æдзæсгом дæр мæ рахоныс кæддæр.
Кæд мæ мыййаг дæ сæрмæ дæр нæ хæссыс,
Мæ зæрдæйы дын арф бынат уæддæр.

Æрвыл хатт мын дæ зонды коммæ ма кæс,
Дæ уды фарн мæ бадомдта æваст.
Æдзух дæр мын мæ цæстæнгасæй ма тæрс,
Фæлæ мæ бамбар мидхъуыдыйы раст.

Кæд искуы дардмæ фесæфон мæ бæстæй,
Æсхауæггаг уон уарзыны рыстæй.
Мæ фæлгондз-иу мын ма фæсур дæ цæсттæй,
Дæ уды арфы мæ нывæр фыстæй.

Фæстæмæ дæм æрыздæхдзæн фæсмонæй,
Зæрдæйы мур рæвдауинаг кæй уыд.
Зæгъын ма дын фæстаг хатт æз бæстонæй,
Дæ зæрдæ мæ фæсфæд рæтты кæй цыд.

Дæ зонд фæндонæн кæд цагъар ысуæва,
Æртыхса дыл мæ уарзыны рæхыс.
Дæ дадзин дын дæ зæрдæйы куы сцæва,
Уæд дын уыдзæн æххуысгæнæг мæ ныфс.

Цхинвал

Уарзын æгæронæй д-ахæсты басудзын

Уарзын æгæронæй дæ ахæсты басудзын,
Бафты мыл сагъæссаг царды фæсмон.
Искуы дæм иу хатт уæлæнгай куы бахудын,
Уый фæстæ ноджы зыддæр вæййын зон.

Риуы æхцонæй ныххизы дæ хъарм ныхас,
Уæнгты æрфæлдахы сабыр, фæлмæн.
Зæрдæ дæ фендæй нырризы, дæ цæстæнгас,
Тауы мæ сонт уды уарзты тæлмæн.

Хуры æхцон тынтау дæ аивзылд урс былтæй,
Райгуыры мидбылхудт, цины рæвдыд.
Нау мæ бон равдисын де 'сконды хус дзырдтæй,
У мын цæрæнбонты уарзтæй æвдыд!

Цхинвал

Хурау тавыс мæн

Дæ риуы арфæй цы хур фæтавы мæн,
Уый гуырын кæны мæ удрабыны уарзт.
Æз уый хъармад æдзух æнкъаргæ дæн,
Æфсæн рæхысæй дæ зæрдæмæ дæн баст!

Дæумæ дзыназы мæ хивæнд зæрдæ зон,
Æнæ дæу цард æппæтæй дæр у хъуаг.
Дæумæ куы тырны, нæ дын кæны æфсон,
Мæ уарзты къæбиц дæу уарзынæй у дзаг!

24.12.1990 аз. Цхинвал

Хурмæсыгъд дидинау

Хурмæсыгъд дидинау бæстæ æнкъардæй кæсы,
Дуг мын мæ зæрдæйæ уарзонад дардмæ хæссы.
Уарзты зæрдæхудт мыл бафтыдта царды фыдхай,
Карзæй мын ме 'нкъарæн рох мусы бакодта най.

Зæрдæ нынныгъуылди сагъæсты арфы кæмдæр,
Йемæ фæкæны тыхласæгау уарзтæй мæн дæр.
Рохуаты баззадтæн уарзты узæлгæ зылдæй,
Никуы мæ бафсæста царды рæвдаугæ дзырдæй.

1995 аз. Цхинвал

Æппæтæй тыхджындæр?..

Цы ис цымæ царды æппæтæй тыхджындæр?
Æппæтæй тыхджындæр у уарзондзинад.
Æгæрон æхцон у, æппæтæй цытджындæр,
Йæ ныхмæ нæ лæууы фæразондзинад.

Йæ ныхмæ уæйыг дæр дыдæгътæ ныввæййы,
Йæ тыхæй фæриссы, фæзилы дзы сæр.
Æнкъардæй дзы зæрдæ дæлгоммæ ныссæйы,
Нырма йын æнкъарæн нæ фæзынд æмсæр!

Йæ быны æркæны хъæбатыр гуырды дæр,
Лæгæрды уый размæ, цæй хивæнд у уарзт.
Ныссæтты уый галуан, мæсыг дæр, гуыдыр дæр,
Йæ рæхысæй уæнгты скæны фыдбаст.

06.11.2014 аз. Цхинвал

Чи рымысыд уарзондзинад?

Чи рымысыд уарзондзинад, цавæр лæг цахæм уыдис?
Уыцы удæхцон æнкъарæн алкæйдæр бæргæ хъуыдис.
Уый бæрц тых ын бахай кодта, цавæр диссаг, цавæр уыд?
Пиллон уарзтæн, судзгæ уарзтæн, алырдæм дæр уавæр уыд.

Диссаджы тæлмæн ныуадзы уарзт лæджы зæрдæйы арф,
Уарзтæй расыг уд фæлмæн у, цыма хъармы тайы царв.
Уый æхцон узæлын зоны, раст мыдау адджын йæ ад,
Алкæмæ фæндаг æссары, уарзтæн у цытджын йæ кад.

Уарзт æфхæры, уарзт рæвдауы, уарзын алкæй дæр фæнды,
Уарзын-царды хос зæрдæйæн, удæн уарзыны фæндыр.
Уый куынаæ цæуа æмгæрон, рохуаты дзы ды куы уай,
Уæд æрхæндæг вæййы зæрдæ, цасфæнды дæ цардыл рай.

Риссаг дзырдтæй, маст, хъынцъымæй, зæрдæйы фæрæмпъузы,
Скъуыны зæрдæйы уидæгтæ æмæ та сæ бампъузы.
Дудгæ рыст, æнкъард зæрдæйæ цæсты сыг дæр рахъуызы,
Куы зынгау цæхæртæ калы, куы зымæгау рахъуызы.

Цасфæнды фæтухæн кæнай уарзты ад æнкъаргæйæ,
Ды уæддæр тындзыс йæ размæ цингæнгæйæ, заргæйæ.
Ма йæм хъыг кæн, ма мæсты кæн, цард æнæ уарзт уазал у,
Уарзт æцæг æхсидгæ уарзтæн арт кæныны мадзал у.

02.03.2015 аз. Цхинвал

Чызджы уарзт

Чызгæн йæ уарзт-зындзарды рыст æнкъарæг,
Æхгæд, æдых йæ мидхуылфы æдзух.
«Фыдæлты гъдау» -чызджы уарзтæн йæ марæг,
Зæрдæфæндоны уарзты бартæй цух.

Цы загъдæуа фыдæлты фарны 'гъдауæн,
Æрыгон чызг куы бауарзы зыдæй.
Йæ сатæг уд цæмæн кæны æвзарæн,
Быхсын æмæ дзыназыны фыдæй?

Æргом зæгъын чызгæй цæмæн у хицæн?
Нæлгоймагау сын уарзтмæ- бартæ иу.
Цæмæннæ сты, цæй фæдыл ис æвдисæн,
Æви чызгæн нæ судзы уарзт йæ риу?

Æви нæ тæлфы уыцы 'нкъарæн туджы,
Æмæ фыдæлы уый зæгъын фæндыд?
Фæлæ уæд дæр æмæ ныр дæр, нæ дуджы,
Æргомæй хонын уыцы гъдау-рæдыд.

Æвзонг, æрыгон, абадгæ чызг, уарзæг,
Кæд искæмæн цырен кæны йæ уарзт.
«Æмбар уарзын» -чызгæн дæр у йæ уазæг,
Зæгъ-иу æргом,-цæмæ ваййы дæ каст?

Æви тæрсыс, куынæ разына 'мбарæг,
Кæй уарзыс уый, кæй тыххæй хæрыс ард.
Тæрсыс мыййаг куы дыл ыскæна зарæг,
Æмæ дæ ноджы куы афардæг уа дард?

Уæддæр-иу зæгъ, æгъдау сафыны охыл,
«Æмбар уарзын» – æппæтæн зонæн уæд.
Ныххæцут ныр зæронд æгъдауы рохыл,
Нууадзут Розæйау историйы уæ фæд!

22.02.1995 аз. Цхинвал

Сидзæры цæссыгтæ

Мæ мад, кæсдзынæн дæм æнхъæлмæ,
Æгъуыссæг тарæхсæвты, бон.
Фæзынай чизоны мæ хъæрмæ,
Мæ утæхсæн кæмæн зæгъон?

Ныууагътай мæн æнæ мад, сидзæр,
Фæтахтæ дард кæдæмдæр, дард.
Мæ рыст зæрдæйы хъæрзын иу дæр
Нæ бамбардзæн, ды дæ-мæ цард.

Мæ цæссыг уадултыл æрхъуызы,
Мæ хъуыры кæуындзæг ныххызт.
Мæ сæнтты агурын дæ хуызы,
Мæ туг сывæллонæй ныссыст.

Изæрæй мæимæ фæдзурын,
Мæ бæллицц стъалытæм хæссын.
Мæ сæрæй тар хъуыды фæсурын,
Мæ мад, æнхъæлмæ дæм кæсын.

Умæлдзæстæй Хуыцауæй курын,
Йæ разы зонгуытыл лæууын.
Цырагъ ын судзын æмæ кувын,
Мæ кувын дæр вæййы кæуын.

Куы фенын сабийыл узæлгæ
Йæ мад, адджын хъæбыс кæны.
Уæд атьæпп, аскъуыйы мæ зæрдæ,
Дæу мысгæ цæсты сыг кæлы.

Куы фенын ме 'мцахъхъæны худгæ,
Йæ мады уарзынæй æфсæст.
Уæд ноджы араугæйæ, дудгæ,
Цæссыгæй бафсæды мæ цæст.

Æрцу мæм, нал фæразын рыстæй,
Мæ мад, æнхъæлмæ дæм кæсын.
Фæлмæцын хъысмæты æлгъыстæй,
Фæсур мын удрæбынæй зын.

Мæ мад, ды балцы дæ уæларвы,
Дæумæ дзыназгæйæ цæрын.
Æрвитын дæм лæгъстæмæ маргъы,
Мæн ма уадз хъысмæтæн хæрын.

Æхсæв зæрдæмардæй ныххуыссын,
Фыдфынтæ, тухитæй фæллад.
Фыстæг дæм фыны дæр ныффыссын,
Фæхъæбыс дын кæнын, мæ мад.

Фыдæнхъæл та фæвæййын бонæй,
Æмæ та хъуыдыты вæййын.
Мæ мад, дæу агурдзынæн, зон æй,
Дæ уды æрфæны цæрын.

23.02.2019 аз.

Мæнгардæй æфхæрд

Лæджы зæрдæ куы фæрисса дæу тыххæй,
Фыдæфхæрдæй куы ныссау уа йæ уд.
Ныссæттыс æй бынат æмæ дæ тыхæй,
Фыдæх æфхæрд нæ ныббары рæстуд.

Уæд зон, кæддæр та ничиуал уыдзынæ,
Æмæ дæм искуы баххæсдзæн йæ къух.
Тæрхъусау дардæй домбæйттæм зындзынæ,
Уыдзынæ та æппæт бартæй дæр цух.

Рæстаг лæджы куы бафхæрынц мæнгардæй,
Уæддæр быхсы, ныууromы йæ зын.
Йæ цард æгасæй арвиты æнкъардæй,
Йæ уд рæстдзинад агурæг хъæрзы.

Таймæзты мад

Дыууæ фырты сæ уарзон мадæн зарынц,
Сæ мады ном бæрзонд бынаты дарынц.
Йæ сабибонтæ чи 'рвыста Ногиры,
Ныхъхъæр ис уыдонæн сæ ном нæ Иры.

Ирыстоны хъæбутæ Иры кадæн,
Æрхастой бирæ хорзæхтæ лæварæн.
Таймæзты номдзых хъæбултæ сæ мадæн,
Йæ уды баугътой æхцон æнкъарæн.

Олимпы хъæзтыты уæлахизæг-онтæ,
Фыдæлты хъæбатыр аланты фæдонтæ.
Нæ Хуыцау сын раттæд фылдæр царды бонтæ,
Лæвар сын уæт ноджы дзыллæйы æхцонтæ.

Тæхудиаг мад ис Тимур 'мæ Артураен,
Дыууæ фырты чи сты йæ зæрдæйы хурæн.
Дунейы нæ ваййы хуыздæр амонд курæн,
Таймæзты хорзæхтыл-æнустæм ис дзурæн!

04.03.2019 аз. Цхинвал

Æмбæлæггаг уарынц

Рæстаг лæг æфхæрдæн кæд ахызт йæ фæрсты?,
Фыдæх æмæ тухи фæагурынц хæрзты.
Кæд уыдис, æххормаг æндавы æфсæсты,
Фыдæлтæй рæстаг лæг фæвæййы æссæсты.

Æфхæрынæн хицæуттæм бирæ къæпхæнтæ,
Рæстаг лæгыл хахуыр фæкæнынц сæрхъæнтæ.
Æнæфсис гуыбындзау фæвæййы тæнхæлттæ,
Æрдæгфых фыдызгъæл-æууилæн æфсæртæ.

Æгуыдзæг хицæуттæ ныллæгдæр кæм бадынц,
Уым ноджы зыддæрæй, кæрæфдæрæй давынц.
Сæ давæггаг фæллой æмбæхсæнты дарынц,
Кæмæн хъæуы уымæн æмбæлæггаг уарынц.

2017 аз. Цхинвал

Кæй фæнды, йæ хъæбул фыдæбæттæ 'взара

Кæй фæнды, йæ хъæбул фыдæбæттæ 'взара,
Цыппар хæсты туглæсæн фена цæстæй.
Кæй фæнды, Ирыстон фыдохы сау дара,
Фыдызнаг æй кардæй æргæвда рæстæй?

2008 аз. Цхинвал.

Азары фыдаёй

Карз æмæ араугæ, судзгæ цывзыдонæй
Баназ ахъаззаг, зыдаёй.
Чизоны искуы дæ сæлхæр цыбырзондаёй,
Ссудзай азары фыдаёй.

Ауадз дæ хъæлæсы арты зынг цæхæртæ,
Бафсис нæ зоныс уæддæр.
Бахæр хæдмæл æмæ холыйы фæлхæртæ,
Иу æфсæст бакæн кæддæр.

Баззай хæлæттаг дæлæсин хъæддаг сырдаен,
Уый дын мæ хуыздæр фæндон.
Мауал ысфæраз ысдзурын фæстаг дзырдтæ,
Ма дын уæт бадæттæг дон.

Зæххон царды кæрон æрхæстæг

Тохы æнæрынцой нæ рæстæг,
Цæуы, нæ цард æнусон нæу.
Зæххон царды кæрон æрхæстæг,
Куыдфæндыдæр йæ ныхмæ лæуу.

Нафийән!

О, тæхуды уадсур бæхыл баййаф Иры дзыхъхъы дæу дæ фæллад
уадзгæ,
Фаг фæдзур ирон æгъдæуттыл демæ, Иры зæххы, Иры адæм
уарзгæ.
Фарстытæ дыл ихурæн кæниккой, бабæттин нæ кæстæртæн
æргъæмттæ,
Цас фæразын уый бæрц дæ фæкурин, де стыр зондæй ратонин
мæ хæйттæ.

Цас фыдæбон, цас фæллоу-дæ хæзнатæ, цал æхсæвы арвыстай
фысгæ,
Не 'взагæн æнусон мæсыг амайыс, счъилдысæй нæ сомбоныл
тыхсгæ.
Цал дамгъæ ыснывæзтой дæ хъуыдытæ, цал чиныгæн фенын
кодтай рухс,
Уал арфæйы, уал фæндиаг кæстæртæй-уонгrogæй ма иу ахæм
фæкус.

2001 аз. Цхинвал

СӨРГЭНДТЭ

АВТОРЭЙ	5
РЕЦЕНЗИ	7
Эгъатыр дуг	9
Эгъдау	10
Эддаг хуыз фэсайын дэр зоны	11
Эдзэрэг комбэстэ	11
Эз курын Хуыцауэй	12
Эз райгуырдгэн Иры	13
Эз уарзын Иры	14
Энэ раг	15
Эууэнк	15
Эфтауцдон	16
Эхсэвыгон нэ горэты	16
А. Уасойэн	17
Алайнаг кодексы бындурыл	17
Ам иронау дзурэм мах	18
Энэнхъэлгэ рыст	18
Амонды дих	19
Арбахæрд	20
Бынаттон нэ ахады цэсты	21
Гæбараты Никъалайэн	22
Гæбараты Сосланэн	23
Гуыцмэзты Муратэн	24
Дæ фыдгудэн йæ уæлмæрды фæд фесæфæд	24
Дæу цардэн æвзарын	24
Дзæвгар у хорз зæрдæйы бон	25
Дзæбиты Геннадийэн	26
Дзæранты Аланэн	27
Дзуццаты Хаджи-Муратэн	28
Дзырдагурэн	29
Доны ма бахиз ивылдæй	30
Дугмæ фæлладæй кæсын	30
Дурцырты монолог	31
Ды махэн никуы дæ зæронд	32
Ды фидар дæ, зонын	33
Дымбырд дæ, дывзагон	34
Ехх, тахуды æмæ искуы	34
Зæрдæ сабыр дуджы агуры	35
Зианы	35
Зыд лæг	35
Зымаг	36
Ныфсы таг ма мын ратт	36
Йæ зæрды æдзухæй лæууыдтэн	37
Хуыбылаты Валерийэн	37

Иры уайгæнæг	38
Ирыстоны куы нал цæра йæ занæг	39
Иудæр нæма 'рцыд дзæнæтæй	39
Кæд мæ рыстыд райыс	40
Карон диалог	41
Катайаг къаба	42
Номсафæг.....	43
Кокойты Эдуардæн.....	44
Куыдзау дæр фæрæин	44
Куырысыл сүдзгæйæ худтис йæ бос.....	45
Къæбулаты Алимæн	45
Лæг зындзинæдтæй нæ тæрсы.....	45
Лæгдзæггæдæны фыдрæстæг	46
Лалыты Дзамболатæн.....	47
Мæ бæллицæ.....	48
Мæ зæрдæйы рæбын сæйраг туджы дæдзин	48
Мæ кæстæрма	49
Мæ мадæн.....	50
Мæ уалмарæ	51
Мæ фæллой	51
Мæ хæлар æфсымар.....	52
Мæ хæлар дæ, ме мгар, мæ уарзон	53
Мæ хуыдытæ Ирыл	54
Мæлæтæй тæрсаг лæг тæппуд у	55
Мæнæ та ногæй	55
Мæтæй сæр бафæллад	56
Мадæн лæггæдхъом.....	57
Мамсыраты Таймуразæн	58
Мидхуыдытæ	59
Нæ Ир.....	60
Нæ сомбоны кæстæр.....	61
Нæ тæрсын æз	61
Нæ фидæн	63
Нæ фыссын æз петницитæ	64
Нафи (акростихтæ)	65
Саломи	65
Наци æвзагæй у наци	66
Национ æвзаг.....	67
Не 'взаг	68
Никуы фæцардис нæ Иры	69
Ницæйаг	70
Нозт кæнынæй лæг нæма сси ничи	70
Номдзыд Къоста.....	71
Ныббар мын ныййараг... ..	71
Ныр фæсфæд ныссабыр мæ зараг	72
Ныххоста мæ фыдрæстæджы дзæккор	73

О, Барзонд Хуыцау	74
О, ныййарæг... ..	75
О, Хуыцау	76
Омон-æн	77
Путин	78
Рæстæг лидзы	78
Рæстаг хъуыдытæ	79
Род куы баиртасынц, уæд	79
Саст къалиуæн нал ваййы ныхасæн.....	80
Сау зæхх тугпырхæнтæй басырх.....	81
Саударæг мадæлæн	82
Схъомыл дæн хъæуты	83
Сылгоймаг	85
Тæхаг маргъ	86
Тæхуы	87
Тедеты Дзамболатæн	88
Тугуарæн æнæвгъау тох.....	89
Тырыса	90
Уæвын æнкъарæгъуызæй уæлмæрды	90
Уæд мауал æрцæуæд мæ райсом	91
Уæдджытæ хъармбæстæй.....	91
Уарз зæххы куыст	93
Уарзæт дæ фыдæр	94
Уарзын дæ, Иры зæхх!	95
Уары къæвда.....	96
Уды æнкъарæнты.....	97
Урс бæхыл хъызгæйæ	98
Уырыссаг солдат.....	99
Фæззæг	100
Фæнды мæ Ирыл уæдхцонæй зарын	101
Фæхъуыдысты а-зæххæй бирæтæ	102
Фидæны хъуыды кæнынæй бафалд мæ сæр.....	102
Фыдæлгъыст!	103
Фыдæлты æгъдау.....	104
Хæддзу æмæ бынаттон	105
Хæддзуйы монолог	106
Хæлафмонцы гæстæ	108
Хæссæд æргъæмтæ	109
Хæхтæ кам ныдзæвынц дард ран æрвгæратты.....	109
Хæларзæрдæ нæ уарзон Ирмæ дарыс	113
Хатт музæ мæн дары æндыгъдæй.....	113
Хахуыр кæнын чи уарзы нæ лæгтæй.....	114
Хорз æджы ном кургæйæ нæ ваййы	114
Хус цæкуы хæргæ цæудзынæн	115
Хуссар Ир, судзы цъæх арты.....	115
Хъæбулы рыст.....	115

Хъаутæ-цæрыны хос	116
Хъуырдуханы фыдæфхæрдæй.....	117
Цæвитгойнаг хисдæр.....	117
Цæйнафалтау	118
Цæсты сыг æшпарын фæразын	119
Царды таранты уыдтæн	120
Цыфкалæн чи кæны мæнгæрдæй.....	120
Цы баконой, Бæрзонд Хуыцау!?	121
Цы ма ныффыссон?.....	122
Чи дыл æснывæнда зараг	122
Чи ма баззад Иры фарныл дзураг?	123
Чи у сæрхъызой нæ Ирæн?	123
Чъылдымæй фыдбылыз.....	124
Æрцаут уæ фыды уæзæгмæ.....	124
Дæ ныхас зæгъ	126
Джеры дзуар	126
Джиты Аланæн (донласт хъæбулæн).....	127
Омонитæй дырæнхъонтæ	127
Зараджы зараг	131
Иры æрдз уды йæхиуыл æндадзы.....	132
Кæддæры коцора.....	133
Дзырдазæутæ лæг	133
Куырыхон лæг йæхи фыдбылызæй фæхизы	133
Тæхуы куы зонин æз де ‘мбæрц.....	134
Абайты Уасойæн.....	135
Зæххы сой	136
Фын	138
Ирон поэт	139
Мæн дæу тыххæй тавы хур	140
Ос-Бæгъатыр.....	140
Кемерово	141
Дæс азы нал хъуысы æхстытæ.....	142
Тугæйдзаг Джиуæргуыба.....	143
Дуразыртæн.....	144
Къуырыхон зонд	144
Мин хъуыддаг	144
Беслаены хъæбулæтæ.....	145
23 ноябрь	146
Мæнгæрдæ лæгæн мæ куыдз фæлдыст	147
Хъазиты Мелитонæн.....	147
Дзур дæ мадæлон æвзагыл	148
Ирон фæндыр куы нал цæгъда.....	149
Нæ зæххæ фыдызнаг куы суæнда	150
Искуы дæ уды куы банкъарин уарзона.....	150
Ирон дзырд – уды рабинаг уидаг	150
Сагъæс тызмæг у	151

Уарзыны хорзæхæй ничи ма бафсæст	151
Ма мад.....	152
Къух раттын дæр ардбахæрдау карз у	153
Дуг цæуы, ивгъуыйы цадаг	153
Æнусон уæйгæнаг.....	153
Туджы лæссæнæй Ир куы самæхсти	154
Нырыккон чызг.....	155
Нал сæ зонын	155
Исчи куы самонид зарæг Ирыстоныл	156
Уаллон.....	156
Кæй ма хъæуыс	157
Ме ‘лгъыстæй атгæпп у	157
Фыдуынд лæг	157
Гауызы паддзах.....	158
Хорз зæрдæйы уаг	159
Ныпырх ис нæ Цæдис	159
Ихуазал риу.....	160
Æз уарзын дæу	161
Æнæ дæу	162
Айс мын ма зæрдæ лæварæн	163
Ард бахæрин уарзтæй.....	164
Дæ фæндæй басæтты ма дойны.....	164
Дæ уды æххуырсты фæцæрин	165
Ды ма сонт уды æрдахæрæн	166
Зæгъ ма мын æй	167
Зæрдæ дзыназы.....	167
Кæд искуы мæн рауарзай барæй	167
Мысын дæ, о чызгай.....	168
О, чызгай рагай ма фæндон	169
Судзгæ арты бахизин дæу тыххæй	170
Уæларвай сыгъдæг уарзты ‘хсидав æрхæссин	171
Уарзты мидæг зæрдæ æмæ зона	171
Уарзты стъæлфæнтæ	172
Уарзын æгæронæй д-ахæсты басудзын.....	173
Хурау тавыс мæн.....	173
Хурмæсыгъд дидинау.....	174
Æппæтæй тыхджындæр?.....	174
Чи рымысыд уарзондзинад?.....	175
Чызджы уарзт	176
Сидзæры цæссыгтæ	177
Мæнгардæй æфхæрд.....	178
Таймæзты мад	179
Æмбæлæггаг уарынц	180
Кæй фæнды, йæ хъæбул фыдæбæттæ ‘взара.....	180
Азары фыдæй.....	181
Зæххон царды кæрон æрхæстæг	181
Нафийæн!.....	182

Литературно-художественное издание

ПЛИТЫ СЕРГЕЙ

ЗАРЯДЖЫ ЗÆЛТÆ

Редактор — *Джусойты Нафи*
Технический редактор — *Цопанова А.Ю.*
Компьютерная верстка — *Черная А.В.*
Дизайн обложки — *Макарова Е.Н.*

Подписано в печать 19.06.2020.
Формат бумаги 60×84 $\frac{1}{16}$. Бум. 65 гр. Гарнитура шрифта «Myriad».
Усл.п.л. 28,8. Тираж 100 экз. Заказ №52.

Отпечатано ИП Цопановой А.Ю.
362002, РСО-Алания, г. Владикавказ, пер. Павловский, 3
e-mail: rio-soigsi@mail.ru